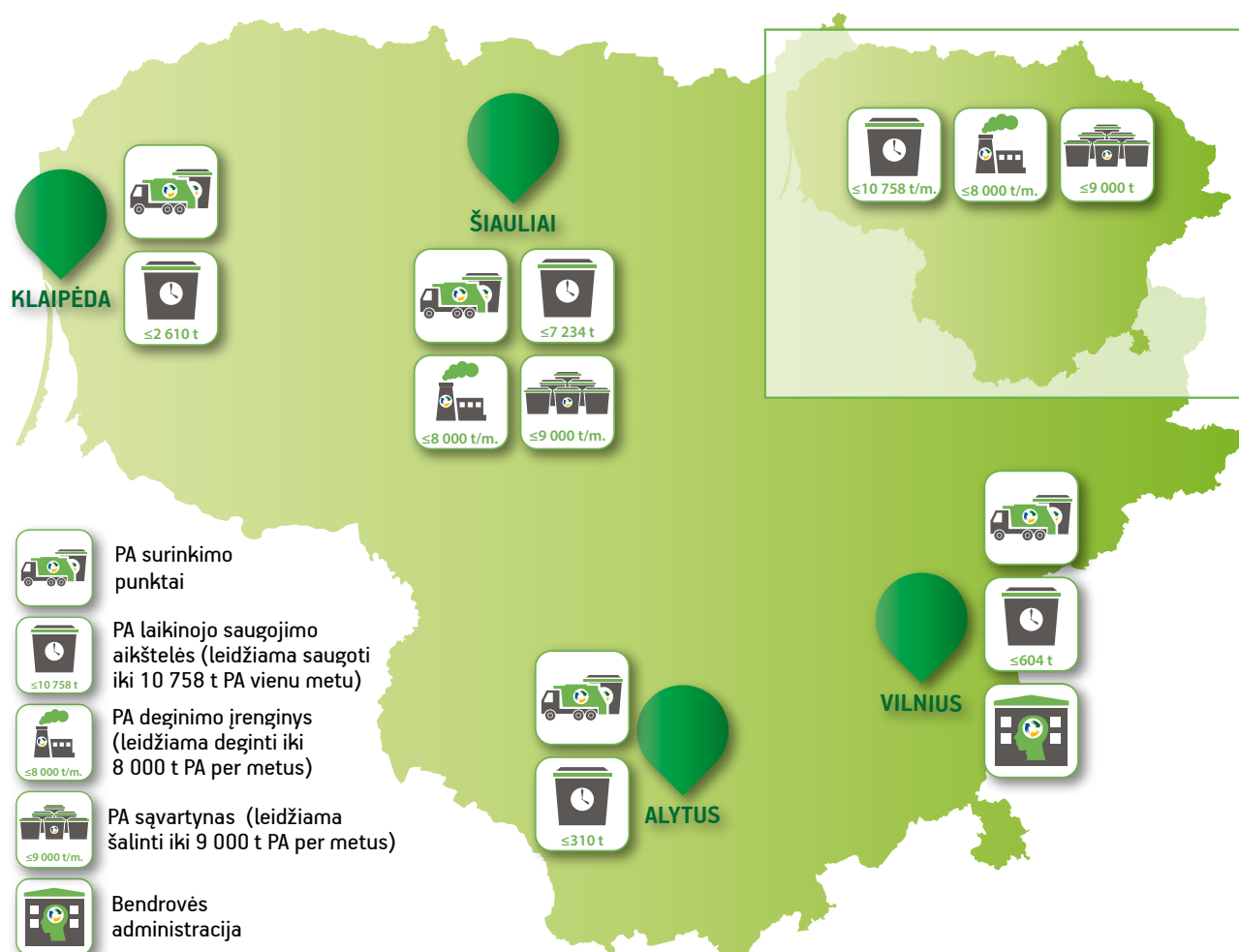

2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

ATLIEKŲ TVARKYMO PASLAUGOS – VISAI LIETUVAI

TURINYS

METINIS PRANEŠIMAS	2
Valdybos pirmininko pranešimas	2
Generalinio direktoriaus pranešimas	3
Strategija	4
Veiklos apžvalga	6
Pagrindiniai įvykiai, turintys esminės reikšmės Bendrovės veiklai	9
Veiklos ir finansiniai rezultatai	12
Valdymas, darbuotojai, darbo užmokestis	22
Darnus vystymasis.....	28
Bendrovių valdymo kodekso laikymosi atskleidimas.....	30
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	44
FINANSINĖS ATASKAITOS.....	46
Balansas	46
Pelno (nuostolių) ataskaita	48
Pinigų srautų ataskaita	49
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	50
Aiškinamasis raštas.....	52

METINIS PRANEŠIMAS

VALDYBOS PIRMININKO PRANEŠIMAS

Gerbiami klientai, darbuotojai, partneriai, akcininkai,

2017 metus, ko gero, reikėtų vadinti lūžio metais „Toksikos“ istorijoje. Tai buvo pirmi metai, kai įmonei pavyko surinkti tokį atliekų kiekį, kurio visiškai pakanka deginimo įrenginiui veikti didžiausiu leidžiamu pajėgumu. Pirmą kartą po ilgo ir sudėtingo pavojingųjų atliekų tvarkymo infrastruktūros kūrimo „Toksika“ gavo grynąjį pelną, kurį uždirbo savo pagrindinėje (atliekų surinkimo ir tvarkymo)

veikloje. Įmonė pradėjo generuoti dar nuosaikią, tačiau jau teigiamą nuosavo kapitalo grąžą. „Toksikos“ finansinių skolų ir EBITDA santykis per vienerius metus sumažėjo beveik 3 kartus – nuo 6,33 iki 2,15.

„Toksika“ nuolatos tobulina valdymą, didina valdymo nepriklausomumą ir veiklos skaidrumą. 2016 metais valstybės valdomų įmonių gerojo valdymo indekso vertinime „Toksika“ pagal kiekvieną iš trijų dimensijų (skaidrumo, valdymo bei strateginio planavimo ir įgyvendinimo) buvo įvertinta tik aukštais (B ir B+) vertinimais. 2017 metais, atsižvelgiant į EBPO rekomendacijas valstybės valdomų įmonių sektoriui, „Toksikos“ valdyboje buvo padidintas nepriklausomų narių skaičius – dabar jie valdyboje sudaro daugumą. Metiniame pranešime už 2017 metus „Toksika“ pirmą kartą atskleidžia informaciją apie NASDAQ Bendrovių valdymo kodekso laikymąsi. Patvirtinusi įmonės strategiją, valdyba priėmė sprendimą 2018 metais parengti atlygio ir premijavimo politiką, įdiegti įmonės rizikos valdymo ir vertinimo standartą ir pan.

Nuoseklus strategijos įgyvendinimas leido padaryti didelę pažangą, o pasiekti rezultatai skatina kelti dar ambicingesnius tikslus ir jų siekti. Pasitikiu „Toksikos“ vadovais bei tikiuosi ir ateityje tokio pat glaudaus, produktyvaus ir sėkmingo bendradarbiavimo siekiant užsibrėžtų tikslų, kokį teko turėti iki šiol.

Danguolis Janušas

UAB „Toksika“ valdybos pirmininkas

GENERALINIO DIREKTORIAUS PRANEŠIMAS

2017 metai įsimintini sparčiu „Toksikos“ augimu ir puikiais veiklos rezultatais: pavojingųjų atliekų surinkimas, lyginat su ankstesniais metais, padidėjo 53 %, atliekų tvarkymo apimtys – 60 %, pardavimo pajamos – 54 %, EBITDA – 118 %. Finansinių skolų negrąžintas likutis per metus sumažėjo 26 %, o grynasis veiklos rezultatas 2017 metais jau buvo teigiamas (2016 metais dar dirbo me nuostolingai).

Spartų augimą „Toksika“ demonstruoja jau bent trečius metus iš eilės, o rekordiniams praėjusių metų rezultatams įtakos turėjo taip pat ir kelios įmonės priimtose ir sutvarkytose stambios atliekų partijose. Pavyzdžiui, 2017 metais „Toksika“ padėjo likviduoti ekstremaliojo įvykio Vilniaus rajone padarinius (beveik 300 t atliekų), gaisro žuvies perdirbimo įmonėje padarinius (70 t atliekų), priėmė dviejų bankrutuojančių įmonių sukauptas ir neteisėtai sandėliuose laikytas atliekas (daugiau kaip 800 t atliekų).

Atsižvelgiant į įmonės veiklos specifiką, veiklai taikomi itin griežti aplinkosauginiai reikalavimai, įskaitant deginimo įrenginio teršalų emisijos ribines normas. Tiek mūsų atliktų nuolatinių matavimų, tiek nepriklausomų laboratorijų atliktų tyrimų rezultatai 2017 metais rodė pavyzdinę visų normatyvų vykdymą.

2017 metais atlikome investicijų, svarbių tiek veiklos efektyvumui ir aplinkosaugai, tiek ateities plėtrai: įdiegėme transporto kontrolės sistemą, paleidome pavojingųjų atliekų smulkinimo liniją Klaipėdoje, atlikome kapitalinį atliekų deginimo įrenginio dūmų valymo sistemos atnaujinimą, pradėjome atliekų saugojimo aikštelės Šiaulių filiale ribų praplėtimo darbus (bus užbaigti 2018 metais).

2017 metais pasiekti rezultatai parodė, kad mūsų pastangos buvo produktyvios. Dėkoju „Toksikos“ kolektyvui už puikų darbą ir kiekvieno darbuotojo indėlį įgyvendinant iškeltus uždavinius.

Arūnas Dirvinskas

UAB „Toksika“ generalinis direktorius

STRATEGIJA

Misija ir vertybės

Visą savo veiklą UAB „Toksika“ grindžia šioms svarbiausiomis vertybėmis: atsakomybė, profesionalumas, bendradarbiavimas ir sąžiningumas.

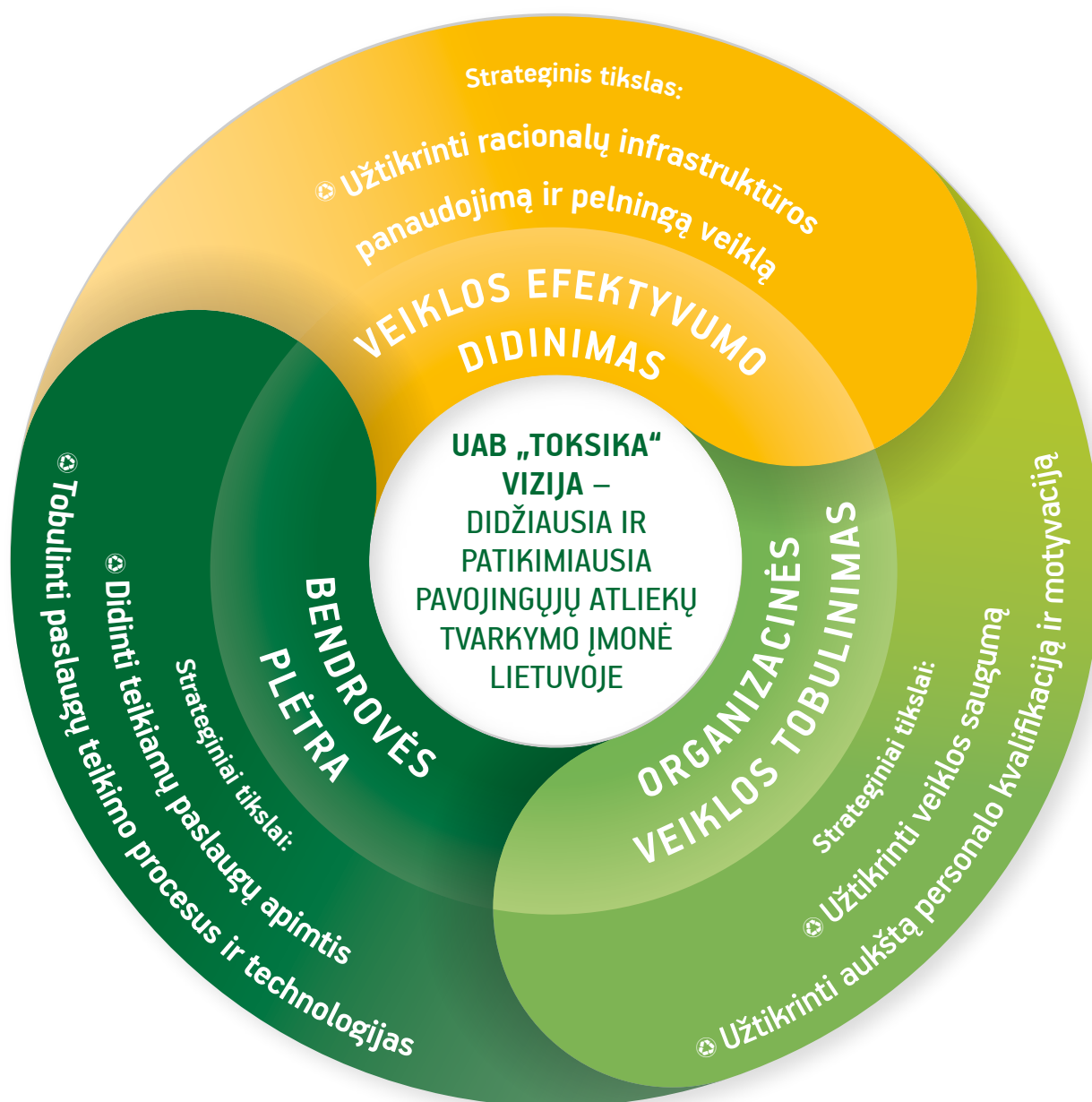

Vizija, strateginės kryptys ir tikslai

UAB „Toksika“ vizija – didžiausia ir patikimiausia pavojingų atliekų tvarkymo įmonė Lietuvoje. Bendrovės pagrindinės strateginės kryptys: veiklos efektyvumo didinimas,

bendrovės plėtra ir organizacinės veiklos tobulinimas. Kiekvienai strateginei krypčiai nustatyti ilgalaikiai strateginiai tikslai.

VEIKLOS APŽVALGA

Paslaugos ir infrastruktūra

UAB „Toksika“ (toliau – Bendrovė) yra pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų tvarkymo įmonė, įregistruota Atliekų tvarkytojų valstybės registre ir turinti licenciją tvarkyti pavojingąsias atliekas (toliau – PA). PA surinkimo ir tvarkymo paslaugos tiesiogiai ir per tarpininkus (surinkėjus) teikiamos visiems Lietuvoje veikiančioms juridiniams ir fiziniams asmenims, kurių veikloje jos susidaro. PA surinkamos visoje šalies teritorijoje specialiuoju Bendrovės transportu, užtikrinant operatyvų jų išvežimą. Surinktos atliekos, iki perduodant jas galutinai sutvarkyti, saugomos Bendrovės PA aikštelėse Vilniuje, Šiaulių rajone, Klaipėdos rajone ir Alytaus rajone.

PA tvarkymo procesą sudaro šios svarbiausios operacijos:

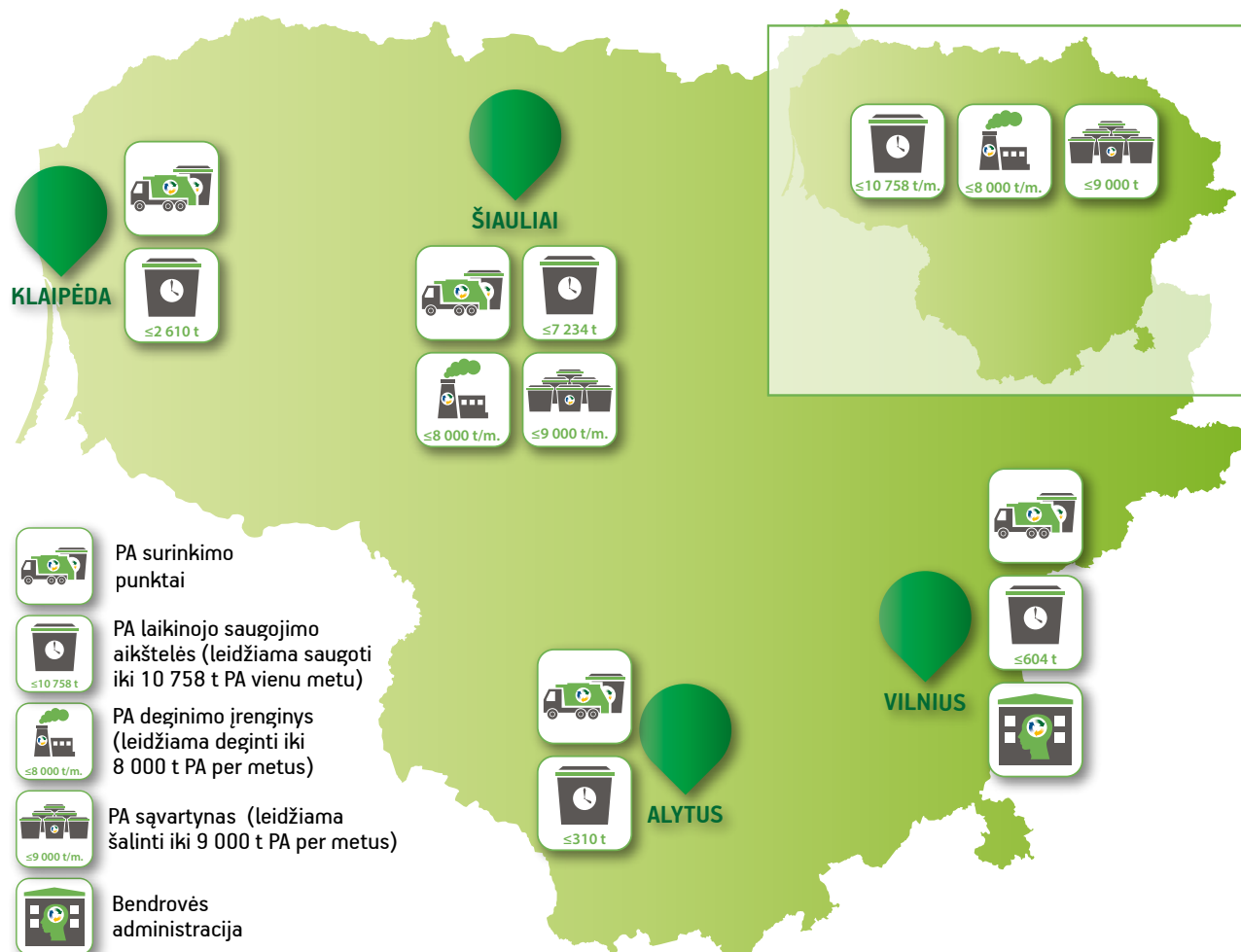
- ♻️ PA surinkimas (priėmimas) ir transportavimas specialiu Bendrovės transportu iki jų šalinimo vietos,
- ♻️ PA laikinas saugojimas (tol, kol bus pašalintos arba perduotos kitiems tvarkytojams),

- ♻️ PA šalinimas (deginant PA deginimo įrenginyje, šalinant PA sąvartyne ar kitokiais būdais),
- ♻️ arba jų perdavimas galutiniam sutvarkymui kitiems tvarkytojams (pvz., neturint technologijų ir / arba leidimo šalinti konkrečios rūšies PA arba pasiekus leidimuose nustatytus veiklos apimties ribojimus).

Bendrovė priima PA ir jas tvarko vadovaudamasi ir griežtai laikydamosi PA tvarkymą reglamentuojančių ES ir LR teisės aktų reikalavimų, kokybės vadybos sistemos LST EN ISO 9001:2015 ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos LST EN ISO 14001:2015 standartų, kitų su atliekų tvarkymu susijusių reikalavimų.

Bendrovės PA tvarkymo infrastruktūrą sudaro tokie pagrindiniai objektai:

- ♻️ PA surinkimo punktai ir laikinojo saugojimo aikštelės
- ♻️ PA deginimo įrenginys (PADĮ)
- ♻️ PA sąvartynas (PAS)

Pajamų šaltiniai

Bendrovės pardavimo pajamas sudaro keturių rūšių pajamos: 1) PA priėmimo tvarkymui pajamos, 2) PA pardavimo pajamos, 3) PA transportavimo pajamos ir 4) pagamintos el. energijos pardavimo pajamos.

Pagrindinis Bendrovės pajamų šaltinis – PA priėmimas sutvarkymui. Atliekų turėtojas (Bendrovės klientas) perduoda Bendrovei pavojingas atliekas, kartu su jomis perleisdamas Bendrovei ir atsakomybę už jų tinkamą sutvarkymą. Už šią paslaugą atliekų turėtojas (Bendrovės klientas) sumoka Bendrovei sutartą kainą, o Bendrovė iš kliento (atliekų turėtojo) gautomis pajamomis vėliau dengia sąnaudas, patiriamas tvarkant šias atliekas. PA priėmimo pajamos sudaro 96–97 % Bendrovės pardavimo pajamų.

Dalies priimtų atliekų Bendrovė negali savarankiškai galutinai sutvarkyti, kadangi neturi tam tinkamų technologijų ir (arba) leidimo jas tvarkyti – tokias atliekas Bendrovė perduoda galutiniam sutvarkymui kitiems tvarkytojams. Dažniausiai tokiais atvejais Bendrovė patiria sąnaudų (sumoka atliekų tvarkytojui už paslaugą), tačiau retais atvejais – priešingai – gauna pajamų (parduoda teigiamos vertės atliekas, pvz., metalų laužą). Tokių pajamų dalis Bendrovės pardavimo pajamų struktūroje paprastai sudaro apie 1 %.

Taip pat Bendrovė gauna pajamų už PA transportavimą specialiu transportu (paprastai – 1–2 % Bendrovės pardavimo pajamų) ir el. energijos, pagamintos PA deginimo procese, pardavimą energijos skirstymo operatoriui ESO (paprastai – apie 1 % Bendrovės pardavimo pajamų).

Esant poreikiui, Bendrovė teikia ir atliekų surinkimo, ekstremalių situacijų likvidavimo, atliekų perpakavimo paslaugas. Pajamos iš tokių paslaugų pelno (nuostolių) ataskaitoje pateikiamos „Kitos veiklos rezultatų“ eilutėje ir paprastai sudaro apie 1 %, lyginant su pardavimo pajamomis.

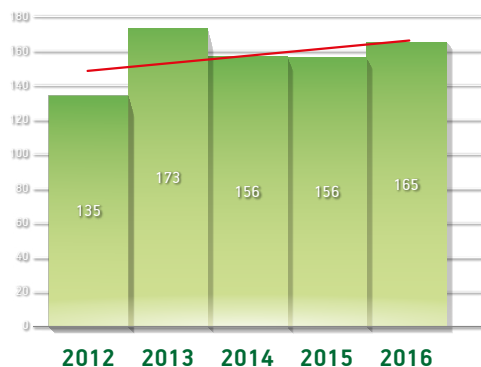
Rinka ir konkurencija

Lietuvoje galiojantys teisės aktai riboja PA įvežimą iš kitų šalių, todėl savo tikslinę rinką Bendrovė laiko tik Lietuvoje susidarančias PA. Atliekų apskaitos duomenimis, kuriuos skelbia Aplinkos apsaugos agentūra, Lietuvoje 2016 metais buvo surinkta 165 tūkst. t PA, o diagramoje raudonai pateikta krypties linija, suformuota remiantis 2012–2016 metų duomenimis, rodo jų surinkimo nuosaikaus didėjimo tendenciją.

Deja, dalis pavojingų atliekų nepatenka į oficialiąją PA statistiką, nes identifikuojamos kaip „nepavojingos“ (kartu su komunalinėmis atliekomis šalinamos buitinių atliekų sąvartynuose arba deginimo jėgainėse) arba išvis nepriduodamos tvarkytojams (šalinamos savarankiškai arba jomis prekiaujama juodojoje PA rinkoje). Tai pigūs, tačiau neleistini ir aplinkai bei žmonių sveikatai žalingi, o kartais – katastrofinių padarinių turintys tokių atliekų tvarkymo būdai. Bendrovės specialistų vertinimu, vien buitinių atliekų sąvartynuose kasmet nelegaliai šalinama apie 10 tūkst. t PA. Taigi, tikrasis susidarančių PA kiekis Lietuvoje yra didesnis.

Tačiau skirtingų rūšių PA tvarkytinos skirtingais būdais, todėl Bendrovė savo pajėgumais (PADĮ ir PAS) gali tvarkyti tik dalį visų susidarančių PA. Bendrovės vertinimu, tokių atliekų kasmet susidaro apie 30 tūkst. t, o Bendrovės užimama šių atliekų rinkos dalis 2017 metais siekė maždaug 35 %. Kai kuriuose siauruose rinkos segmentuose Bendrovė užima didesnę dalį rinkos, pvz.: dažų, lakų, užterštų taros atliekų segmente – apie 50 %, o laboratorinių cheminių medžiagų, užterštų pašluosčių atliekų segmente – apie 80 % rinkos.

Surinkta PA, tūkst. t
(Aplinkos apsaugos agentūros duomenys)

Pastaba: 2017 metų duomenys dar nėra paskelbti.

Kiekviena PA tvarkymo proceso dalis (surinkimas, transportavimas, laikinas saugojimas ir galutinis sutvarkymas) turi atskiros rinkos požymius, o Bendrovė veikia visose šiose rinkose – nuo PA surinkimo iki jų galutinio sutvarkymo. Kiekvienoje iš jų susiduriama su skirtinga konkurencija, o didžiausia konkurencija yra PA surinkimo srityje. PA tvarkytojų apskaitoje užsiregistravusių ir turinčių licenciją įmonių yra apie 600, tačiau didžioji dalis jų yra tik tarpininkai. Daugelis atliekų surinkėjų ir tarpininkų naudojami kitų atliekų tvarkytojų (tarp jų ir Bendrovės) paslaugomis. Bendrovė orientuojasi į stambiuosius atliekų turėtojus, todėl konkurencija surenkant PA iš mažesnių atliekų turėtojų nedaro neigiamos įtakos Bendrovės veiklai.

Lietuvoje savo pagrindiniais konkurentais Bendrovė laiko UAB „Žalvaris“, UAB „AV investicija“, UAB „Ekobazė“, UAB „Biograta“ ir kt. Žymią konkurenciją Bendrovei sudaro ir užsienio PA tvarkytojai, kadangi kai kurie PA surinkėjai savo surenkamas PA išveža tvarkytojams į Lenkiją („SARPI“), Švediją („SAKAB“), Daniją („KOMMUNEKEMI“), o medicininių atliekų surinkėjai didelę dalį šalyje surenkamų medicininių atliekų išveža į Latviją („BAO“ „Dilears“, „LAUTUS“). Studijos „Pavojingųjų atliekų technologinių

srautų analizė“ duomenimis, 2015 metais iš Lietuvos buvo eksportuota 16,4 tūkst. t PA.

Svarbiausi Bendrovės **konkurenciniai pranašumai**: kompleksinė PA galutinio sutvarkymo (PADĮ ir PAS) infrastruktūra, vienintelė tokia trijose Baltijos šalyse; geografiškai platus PA surinkimo ir saugojimo aikštelių tinklas (Bendrovės filialai yra arti didžiausių Lietuvoje PA susidarymo centrų) ir galimybė PA surinkimo ir saugojimo aikštelėse laikinai saugoti iki 10 758 t PA (didžiausias leidžiamas saugoti PA kiekis Lietuvoje).

Tačiau Bendrovės turimas perkančiosios organizacijos statusas yra jos **konkurencinis trūkumas**, lyginant su tokio statuso neturinčiais kitais PA tvarkytojais. Konkuruodama PA surinkimo ir tvarkymo rinkoje, Bendrovė turi veikti ypač dinamiškai (pvz. užsakyti įvairios paskirties transportą, krovimo paslaugas, atliekų šalinimo paslaugas, atliekoms taruoti skirtą tarą ir kt.), tačiau prekes ir paslaugas privalo pirkti tik viešųjų pirkimų būdu. Tai didina tiek administracinius kaštus, tiek teisminių ginčų su tiekėjais riziką. Dėl ilgai trunkančių viešųjų pirkimų procedūrų Bendrovė ne visada gali lygiaverčiai konkuruoti su privačiu verslu.

PAGRINDINIAI ĮVYKIAI, TURINTYS ESMINĖS REIKŠMĖS BENDROVĖS VEIKLAI

Reikšmingiausi įvykiai per ataskaitinį laikotarpį

2017 m. sausis. Bendrovės valdyba patvirtino atnaujintą Bendrovės strategiją	Bendrovės valdybos posėdyje buvo patvirtintas atnaujintas Bendrovės strateginis planas 2017–2020 m. laikotarpiui.
2017 m. kovas. Bendrovė padėjo likviduoti ekstremaliojo įvykio Vilniaus rajone padarinius – priėmė ir sutvarkė 293 t PA	Likviduojant ekstremaliojo įvykio Vilniaus rajone, kuomet į tvenkinį Vanaginės kaime buvo išpilti teršalai, padarinius, Bendrovė operatyviai priėmė ir sutvarkė 293 tonų PA, kurios kėlė didelį pavojų vietos gyventojų sveikatai ir aplinkai.
2017 m. balandis. Bendrovė pasirašė susitarimą su „Luminor“ banku (buv. „Nordea“ ir DNB) dėl kreditavimo sutarties sąlygų pakeitimo	Bendrovė ir „Luminor“ bankas (buv. „Nordea“ ir DNB) sudarė susitarimą dėl 2013-03-28 sudarytos kreditavimo sutarties, pagal kurią Bendrovei buvo suteikta paskola PADĮ statybai, sąlygų pakeitimo. Susitarimu buvo sumažintos 2017 metais ir 2018 m. pradžioje mokėtinos periodinės kredito grąžinimo įmokos ir suformuotas 407 tūkst. Eur dydžio paskolos likutis 2018 m. kovo mėnesį, siekiant vėliau (LR Vyriausybei pritarus INVEGOS garantijos paskolai pratęsimui) pratęsti negrąžintos paskolos dalies (407 tūkst. Eur) grąžinimo terminą 5 metų laikotarpiui.
2017 m. balandis. Seimas pritarė pataisoms, kuriomis nutarta nuo 2018-01-01 netaikyti aplinkos taršos mokesčio už PA sąvartyne šalinamus šlakus ir pelenus, susidarančius po PA deginimo	Priimta <i>Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pataisa</i> , kuria sąvartynų operatoriai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą, PA sąvartyne šalinant po PA deginimo susidariusius dugno ir lakiuosius pelenus. Įstatymo pakeitimas įsigaliojo 2018 m. sausio 1 d., todėl nuo šių metų pradžios Bendrovė, PA sąvartyne šalindama PA deginimo įrenginyje susidarančius šlakus ir pelenus, taršos mokesčio nemokės. Iki pakeitimo įsigaliojimo PADĮ šlakams ir pelenams buvo ir toliau turėjo būti taikomi bendrieji PA sąvartyne šalinamoms atliekoms nustatyti taršos mokesčio tarifai (2017 metais – 53,58 Eur už toną, 2018 ir 2019 m. – daugiau, o nuo 2020 metų – net 70,96 Eur už šalinamų atliekų toną).
2017 m. kovas-balandis. Bendrovė įdiegė transporto kontrolės sistemą	Bendrovė įdiegė transporto kontrolės sistemą visuose UAB „Toksika“ transporto priemonėse ir sunkiojoje technikoje (autokrautuvuose, frontalinuose krautuvuose, traktoriuose). Ši sistema leidžia ne tik realiuoju laiku stebėti viso Bendrovės transporto buvimo vietą ir kontroliuoti jo naudojimą (greitį, apsakas, degalų sąnaudas ir kt.), bet ir planuoti optimalų kelionių maršrutą, analizuoti transporto naudojimą ir rengti ataskaitas, automatiškai būdu ruošti kelionės lapus.
2017 m. gegužė. Bendrovė padėjo likviduoti gaisro žuvies perdirbimo įmonėje padarinius – itin greitai priėmė ir sutvarkė 70 t PA	Likviduojant gaisro žuvies perdirbimo įmonėje „Norvelita“ sukeltus padarinius ir siekiant operatyviai pašalinti įvairiomis medžiagomis užterštą produkciją, buvo suteiktos itin operatyvios atliekų išvežimo ir tvarkymo paslaugos. Per 24 val. nuo užsakymo gavimo Bendrovė savo transportu išsivežė ir sutvarkė daugiau kaip 70 tonų užterštos produkcijos.
2017 m. birželis. Vilniaus apygardos teismas priėmė sprendimą iš dalies tenkinti Bendrovės civilinį ieškinį prieš APVA	Vilniaus apygardos teismas priėmė sprendimą iš dalies tenkinti Bendrovės civilinį ieškinį prieš Aplinkos projektų valdymo agentūrą (APVA), kuriuo Bendrovė siekė iš APVA priteisti nuostolius (354 991 Eur), patirtus dėl APVA padarytų Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimų. Teismas savo sprendimu įpareigojo APVA padengti 50% Bendrovės patirtų nuostolių. Dėl tokio sprendimo Bendrovė 2017 m. liepą pateikė apeliacinį skundą Lietuvos Apeliaciniam teismui.
2017 m. liepa. Bendrovė atliko kapitalinį PA deginimo įrenginio dūmų valymo sistemos atnaujinimą	Atliktas kapitalinis PADĮ dūmų valymo sistemos atnaujinimas – buvo pakeista rankovinių filtrų įkrova ir filtrų rankovės. Dūmų valymo sistema yra viena svarbiausių PADĮ sudedamųjų dalių, turinti užtikrinti dūmuose esančių pavojingųjų medžiagų (sunkiųjų metalų, kietųjų dalelių, azoto oksidų ir kt.) pašalinimą, todėl sistema nuolat tikrinama ir atnaujinama pagal nustatytas eksploatacijos sąlygas. Atnaujinti rankoviniai filtrai užtikrins saugią PADĮ veiklą mažiausiai trejų metų laikotarpiui.

2017 m. rugpjūtis. Bendrovė pradėjo tvarkyti ypač agresyvias ir sudėtingai tvarkomas laboratorines chemines medžiagas	Bendrovė parengė <i>Laboratorinių cheminių medžiagų, skirtų paduoti į PA deginimo įrenginį, taravimo ir tvarkymo taisykles</i>, jų pagrindu atliko darbuotojų metodinius mokymus ir pradėjo tvarkyti smulkias, tačiau itin agresyvias, pavojingas ir sudėtingai šalinamas laboratorines chemines medžiagas, kurių anksčiau neturėjo galimybės saugiai tvarkyti dėl procedūrų aprašymo ir specialių žinių stokos. Pradėjus šią veiklą, kas mėnesį sutvarkoma po 5–7 t tokių atliekų.
2017 m. rugsėjis. Bendrovė įdiegė ir pradėjo eksploatuoti PA smulkinimo liniją Klaipėdos filiale	Įdiegus ir pradėjus eksploatuoti PA smulkinimo liniją Klaipėdos filiale, atsirado galimybė Klaipėdos filiale surinktas atliekas čia pat paruošti deginimui, tokiu būdu optimizuojant transportavimą (susmulkintas atliekas vežti yra efektyviau), sumažinant smulkinimo linijos apkrovimą Šiaulių filiale bei pristatant paruoštas deginti PA tiesiai į PADĮ.
2017 m. lapkritis. Aplinkos ministras įsakė nuo 2018-05-01 uždrausti atliekų sąvartynuose šalinti medicininės atliekas	Aplinkos ministras išleido <i>įsakymą</i>, kuriuo papildė <i>Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklėse</i> pateiktą atliekų, kurias draudžiama šalinti sąvartynuose, sąrašą. Į minėtąjį sąrašą be kitų atliekų įtrauktos taip pat ir medicininės atliekos, susidarančios sveikatos priežiūros ir veterinarijos įstaigose. Nuo 2018 m. gegužės 1 d. tokias atliekas bus leidžiama tik deginti atliekų deginimo įrenginiuose.
2017 m. lapkritis. UAB „Toksika“ visuotinis akcininkų susirinkimas išrinko naują Bendrovės valdybą	Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime buvo <i>išrinkta</i> nauja Bendrovės valdyba. Nepriklausomiems valdybos nariams išrinkti 2017 m. liepą buvo paskelbtas <i>konkursas</i>, jais tapo <i>Dangirutis Janušas</i> (UAB „Verslo konsultacijų spektras“ direktorius, VĮ „Oro navigacija“ valdybos narys) ir <i>Valdemar Kačanovskij</i> (UAB „EPSO-G“ vyriausiasis teisininkas). Ūkio ministerijai valdyboje atstovauja <i>Lygita Makaravičiūtė</i> (valstybės tarnautoja, Ūkio ministerijos pramonės ir prekybos departamento pramonės politikos skyriaus vyriausioji specialistė). Paskirtoji valdyba išrinko jai vadovausiantį pirmininką, juo tapo nepriklausomas valdybos narys <i>Dangirutis Janušas</i>.
2017 m. lapkritis. Aplinkos apsaugos agentūra patvirtino, kad Bendrovės pasiūlytas lakiųjų pelenų stabilizavimo būdas atitinka TIPK leidimą	Bendrovė gavo Aplinkos apsaugos agentūros išvadą, kad norint taikyti patobulintą lakiųjų pelenų, susidarančių po PA deginimo, stabilizavimo būdą (pelenus sukietinant ir patalpinant į patvarios medžiagos konteinerius), Bendrovei išduoto TIPK leidimo keisti nereikia. Tai reiškia, kad Bendrovės pasiūlytas patobulintas pelenų stabilizavimo būdas yra tinkamas, o tam, kad Bendrovė galėtų pradėti jį taikyti, užtenka pateikti ir su Aplinkos apsaugos agentūra suderinti Atliekų naudojimo ar šalinimo techninį reglamentą. Tai itin svarbi Bendrovei išvada. Šios technologijos taikymas leis reikšmingai sumažinti lakiųjų pelenų šalinimo PA sąvartyne savikainą.
2017 m. lapkritis. Lietuvos apeliacinis teismas priėmė sprendimą tenkinti UAB „TAEM Urbanistai“ ieškinį prieš Bendrovę	Lietuvos apeliacinis teismas priėmė sprendimą tenkinti UAB „TAEM Urbanistai“ (buv. UAB „Statybų strategija“) ieškinį prieš Bendrovę. Teismo sprendimu Bendrovė buvo įpareigota atlyginti UAB „TAEM Urbanistai“ 47 398,53 Eur skolą, 6 672,32 Eur bylinėjimosi išlaidų ir 8 978,80 Eur palūkanų. Gruodį Bendrovė įvykdė šį teismo sprendimą.
2017 m. lapkritis-gruodis. Bendrovė priėmė sutvarkyti 827 t PA, kurias nelegaliai saugojo dvi bankrutuojančios atliekų tvarkymo įmonės	Bendrovė priėmė sutvarkyti 513 t PA, kurias nelegaliai sukaupė ir laikė bankrutuojanti UAB „Jukneda“, ir 313 t PA, kurios buvo taip pat nelegaliai sukauptos ir saugomos bankrutuojančios UAB „Ūrus ir Ko“ sandėliuose.
2017 m. gruodis. Bendrovė sunaikino 775 kg narkotinių medžiagų	Bendrovė PA deginimo įrenginyje sunaikino 775 kg narkotinių medžiagų, kurias atsiuntė Muitinės departamentas. Narkotikų transportavimas ir sunaikinimas vyko laikantis itin griežtų taisyklių su ginkluotų pareigūnų priežiūra.
2017 m. gruodis. LVAT priėmė nutartį, kurioje konstatavo senaties termino taikymą, aktualų Vilniaus apygardos administracinio teismo nagrinėjamos Bendrovės administracinės bylos	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (LVAT) priėmė nutartį, kurioje konstatavo senaties termino taikymą, aktualų Vilniaus apygardos administracinio teismo nagrinėjamos Bendrovės administracinės bylos

Reikšmingiausi įvykiai iki ataskaitos parengimo dienos

2018 m. sausis. LR Vyriausybė pritarė INVEGOS garantijos paskolai, kurią Bendrovė gavo PADĮ statybai, pratęsimui	LR vyriausybė priėmė <u>nutarimą</u> , kuriuo pritarė galimybei ne daugiau kaip 5 metų terminui pratęsti INVEGOS garantiją paskolos, kurią Bendrovė gavo iš „Luminor“ banko (buv. „Nordea“ ir DNB) PA deginimo įrenginio statybai, negrąžintai daliai.
2018 m. sausis. Seimas įteisino naują atliekų apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarką	Priimta <u>Atliekų tvarkymo įstatymo pataisa</u> , kuria atliekų rinkos dalyviai atliekų apskaitai tvarkyti ir ataskaitoms apie atliekų susidarymą ir tvarkymą teikti nuo 2018-01-24 įpareigoti naudotis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema (GPAIS) – taip stiprinama atliekų (įskaitant PA) kontrolė, siekiant užtikrinti jų tinkamą sutvarkymą.
2018 m. sausis. Bendrovės valdyba patvirtino atnaujintą Bendrovės strategiją	Bendrovės valdybos posėdyje buvo patvirtintas atnaujintas Bendrovės strateginis planas 2018–2021 m. laikotarpiui.
2018 m. vasaris. Bendrovės generalinis direktorius sudarė Bendrovės Darbo tarybą	Bendrovės generalinis direktorius įsakė sudaryti Bendrovės Darbo tarybą, į kurią darbuotojų slaptu balsavimu (dalyvavo 82,6 % balsavimo teisę turinčių darbuotojų) buvo išrinkti keturi nariai: <i>Aleksandras Rakickas</i> (Šiaulių filialo pamainos vadovas), <i>Ieva Žalpytė</i> (Klaipėdos filialo technologė-vadybininkė), <i>Jolanta Žemaitienė</i> (referentė-chemikė) ir <i>Rimutė Rutkauskienė</i> (Alytaus filialo technologė-vadybininkė).
2018 m. sausis-vasaris. Bendrovė PA sąvartyne baigė šalinti 1910 t šlakų, susidariusių deginant atliekas 2016–2017 metais	Bendrovė PA sąvartyne pašalino 1910 t šlakų, susidariusių deginant atliekas 2016 ir 2017 metais. Deginimo procese susidarantys šlakai ir pelenai buvo laikinai kaupiami (ne šalinami) dėl 2016 ir 2017 metais taikyto itin didelio aplinkos taršos mokesčio PA sąvartyne šalinamiems šlakams ir pelenams.
2018 m. kovas. Aplinkos apsaugos agentūra patvirtino Bendrovės PA sąvartyno atliekų šalinimo ir naudojimo techninį reglamentą ir leido taikyti Bendrovės pasiūlytą efektyvesnį lakiųjų pelenų stabilizavimo būdą	Aplinkos apsaugos agentūra patvirtino Bendrovės PA sąvartyno atliekų šalinimo ir naudojimo techninį reglamentą, kuriame įteisinta Bendrovės pasiūlyta efektyvesnė lakiųjų pelenų, susidarančių po PA deginimo, stabilizavimo technologija. Pelenus, prieš juos šalinant PA sąvartyne, nuo šiol leidžiama stabilizuoti sukietinant ir patalpinant į patvarios medžiagos kontenerius. Šios technologijos taikymas leis reikšmingai sumažinti lakiųjų pelenų šalinimo PA sąvartyne savikainą.
2018 m. kovas. „Luminor“ bankas pritarė paskolos grąžinimo laikotarpio pratęsimui	Bendrovė gavo „Luminor“ banko paskolų komiteto sprendimą pratęsti paskolos, paimtos PADĮ statybai, grąžinimo laikotarpį. Kredito sutartis bus keičiama bankui gavus pratęstą INVEGOS garantiją.

VEIKLOS IR FINANSINIAI REZULTATAI

Atliekų surinkimas ir tvarkymas

Iki 2016 metų atliekų (tokio jų kiekio, kuris būtinas nenutrūkstamai PADĮ veiklai užtikrinti) surinkimą Bendrovės vadovybė laikė bene didžiausiu iššūkiu. Aktyvi kelelių pastarųjų metų rinkodara buvo veiksminga – atliekų surinkimas kasmet sparčiai didėjo, o 2017 metais įvyko lūžis – Bendrovė surinko 11,8 tūkst. t atliekų, t.y. 53 % daugiau negu 2016 metais.

Žymų surinktų atliekų kiekio išaugimą 2017 metais iš dalies lėmė keli atvejai, kai Bendrovė sutvarkė dideles PA partijas. Tokie atvejai aprašyti reikšmingų įvykių dalyje. Pvz., 2017 m. kovo mėnesį Bendrovė padėjo likviduoti ekstremaliojo įvykio Vilniaus rajone padarinius (priėmė ir sutvarkė 293 t atliekų), gegužę padėjo likviduoti gaisro žuvies perdirbimo įmonėje padarinius (70 t atliekų), lapkričio – gruodžio mėnesiais sutvarkė bankrutuojančių UAB „Jukneda“ ir UAB „Ūrus ir Ko“ sandėliuose nelegaliai laikytas atliekas (827 t atliekų).

Pažymėtina ir tai, kad 2017 metais pavyko stabilizuoti ir net neženkiai padidinti vidutinę svertinę atliekų priėmimo kainą, kurią Bendrovė gauna iš klientų už atliekų priėmimą (nors iki pat 2016 metų PA priėmimo kainos svertinis vidurkis mažėjo vidutiniškai 3 % per metus).

2014 metais pradėjus eksploatuoti PADĮ, o 2015 metais – taip pat ir PAS – Bendrovės atliekų tvarkymo apimtys reikšmingai padidėjo. 2016 metais Bendrovė atliekų sutvarkė mažiau (daugiausiai dėl PADĮ sustabdymo sukamosios krosnies futeruotės keitimui ir įvesto nepalankaus aplinkos taršos mokesčio už PA sąvartyne šalinamas atliekas), tačiau 2017 metais atliekų tvarkymo apimtys buvo rekordinės (iš viso – 10,3 tūkst. t per metus):

- ♻️ PA deginimo įrenginyje buvo sudeginta 46 % daugiau atliekų negu 2016 m.,
- ♻️ PA sąvartyne buvo pašalinta 2,7 karto daugiau atliekų, negu 2016 m.,
- ♻️ Kitiems tvarkytojams galutiniam sutvarkymui buvo perduota 13 % daugiau atliekų negu 2016 m.

Deginant atliekas PA deginimo įrenginyje, susidaro šlakų ir pelenų, kurie taip pat laikomi pavojingosiomis atliekomis ir turi būti šalinami PA sąvartyne.

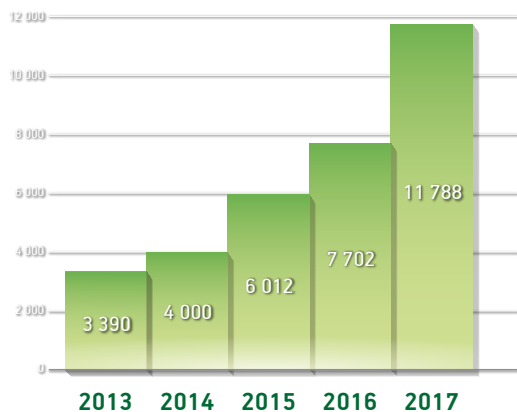
2017 metais Bendrovė savarankiškai sutvarkė arba kitiems tvarkytojams perdavė 77 % per metus surinkto ir veikloje (deginimo metu) susidariusio atliekų kiekio. Palyginimui, 2016 metais Bendrovė sutvarkė arba kitiems tvarkytojams perdavė 73 %, o 2015 metais – 139 % tais metais surinkto ir veikloje susidariusio atliekų kiekio.

Atliekų surinkimo apimčių didėjimas ir tvarkymo apimčių svyravimas lėmė svyruojantį PA likutį Bendrovės PA laikinojo saugojimo aikštelėse. 2017 metų pabaigoje Bendrovė laikinojo saugojimo aikštelėse turėjo sukaupti 10 158 t atliekų.

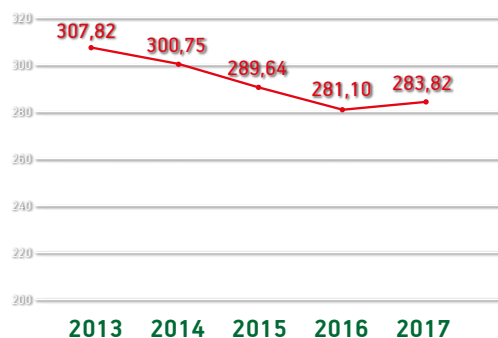
Bendrovėje laikinai saugomos atliekos yra PADĮ veiklai būtina žaliava. Sukaupus didelis šios žaliavos kiekis leidžia užtikrinti nenutrūkstamą PADĮ veiklą optimaliu režimu, o tai yra itin svarbi prielaida Bendrovės veiklos efektyvumui ir gėriems finansiniams rezultatams užtikrinti, kadangi:

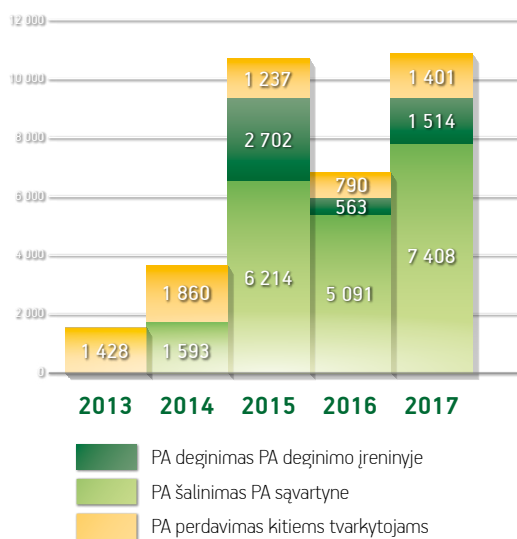
PA surinkimas, tonomis per metus

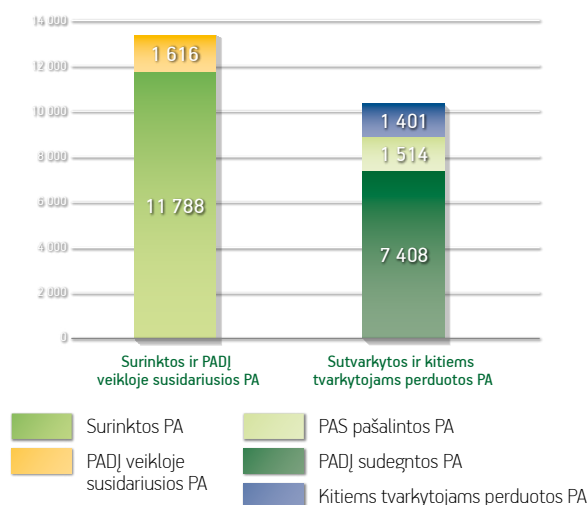
Vidutinė PA surinkimo (paslaugų pardavimo) kaina, eurai už toną

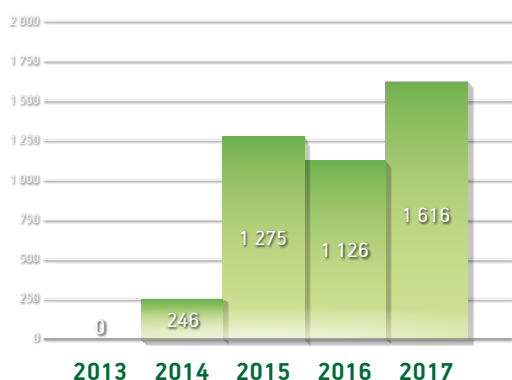
PA tvarkymas, tonomis per metus

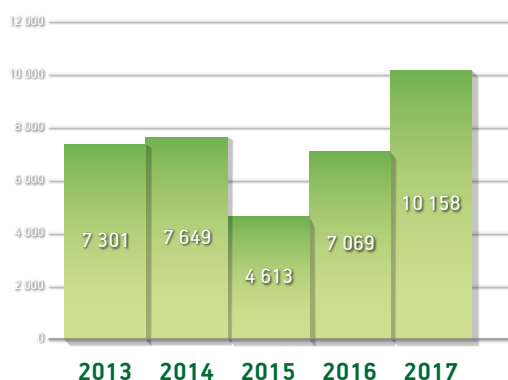
2017 metais priimtos ir veikloje susidariusios, taip pat sutvarkytos ir kitiems tvarkytojams perduotos PA, tonomis per metus

PA deginimo metu susidarę šlakai ir pelenai, tonomis per metus

PA likutis Bendrovės sandėliuose metų pabaigoje, tonomis

Klientai

- didžioji dalis PADĮ veiklos sąnaudų yra pastovios (nepriklausančios nuo deginimo apimtys), todėl efektyviausia yra deginti kuo daugiau atliekų per laiko vienetą (kai PADĮ veikia didžiausiu leistinu pajėgumu – vienai tonai tenkančios deginimo sąnaudos būna mažiausios),
- PA deginimo įrenginio prastovos, sustabdymas ir paleidimas kainuoja itin brangiai, todėl efektyviausia yra deginti nepertraukiamu režimu (išskyrus būtinus sustabdymus profilaktikai ir remontui),
- optimaliam degimo procesui užtikrinti ir teršalų emisijai minimizuoti būtina visuomet kruopščiai parinkti degintinų skirtingų rūšių PA „mišinį“, todėl ypač svarbu laikino saugojimo aikštelėse nuolat turėti reikiamą kiekį skirtingos (įvairaus kaloringumo ir įvairios cheminės sudėties) žaliavos.

Didelis sukaupytų atliekų kiekis yra svarbus veiksnys, leidžiantis Bendrovei dirbti lanksčiai – visuomet užtikrinti optimalų turimų pajėgumų išnaudojimą, o perteklinį atliekų kiekį (viršijantį didžiausią leidžiamą deginti ar sąvartyne šalinti PA kiekį) perduoti kitiems PA tvarkytojams Lietuvoje ar užsienyje.

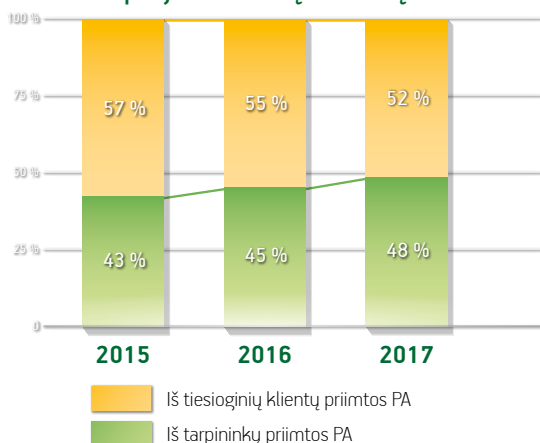
Svarbu pažymėti, kad sukaupytų atliekų kiekis neviršijo didžiausio leidžiamo laikinai saugoti atliekų kiekio, nustatyto Bendrovei išduotame taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK) leidime.

Pagrindiniai atliekų tvarkytojai Lietuvoje susidaranti pavojingąsias atliekas surenka tiesiogiai iš klientų (įmonių ar įstaigų, kurių veikloje susidaro pavojingosios atliekos) arba per tarpininkus (atliekų surinkimo veikla užsiimančių įmonių). Tarpininkų vaidmuo Bendrovės veikloje yra labai svarbus ir jis po truputį didėja – 2017 metais Bendrovė iš jų priėmė 48,3 % visų surinktų atliekų (3,3 procentinio punkto daugiau, negu 2016 m.).

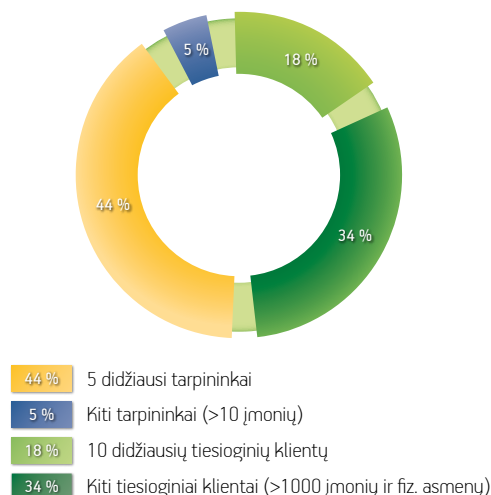
Pagrindiniai tarpininkai, iš kurių Bendrovė 2017 m. priėmė daugiausiai atliekų, buvo UAB „Žalvaris“, UAB „AV investicija“, UAB „Ekotopas“, UAB „Fektoksa“, UAB „Eko Balt“. Iš penkių didžiausių tarpininkų Bendrovė 2017 metais gavo 43,5 % metinių PA surinkimo pajamų.

Pagrindiniai tiesioginiai klientai, iš kurių Bendrovė 2017 metais priėmė daugiausiai atliekų, buvo UAB „Geležinkelio aplinkosaugos centras“, VĮ Ignalinos atominė elektrinė, UAB „Geležinkelio tiesimo centras“, UAB „Ekovalis“, UAB „Švykai“, UAB „EMP recycling“, UAB „Klaipėdos baldai“, AB „Lifosa“, UAB „Termodinaminiai procesai“, UAB „Norvelita“. Iš 10 didžiausių tiesioginių klientų Bendrovė 2017 metais gavo 18,1 % visų metinių PA surinkimo pajamų.

Bendrovės klientų struktūra pagal surinktą PA kiekį

Bendrovės klientų struktūra pagal gautas pajamas 2017 metais

Teršalų emisija

Bendrovės PA deginimo įrenginio išmetimų stebėseną atliekama laikantis griežčiausių ES ir Lietuvos įstatymų bei kitų reglamentuojančių aktų reikalavimų, visuomenei ir kontroliuojančioms institucijoms pateikiami išsamūs teršalų emisijos duomenys. Nepaisant to, kad Bendrovei nustatytos ir taip griežtos ribinės (leidžiamos) išmetamų teršalų normos, Bendrovė siekia dirbti su kuo mažiausiu neigiamu poveikiu aplinkai, todėl deda visas pastangas kuo kokybiškesniam dūmų išvalymui nuo teršalų.

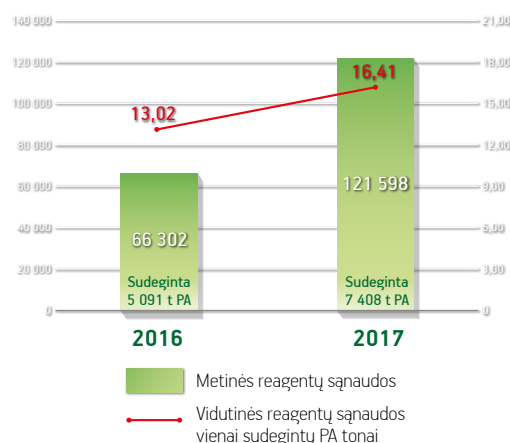
Dūmų valymo sistema yra neatsiejama PADJ technologinė dalis, be kurios deginimo procesas būtų neįsivaizduojamas. Ypač sudėtinga ir technologiškai pažangi elektroninėms priemonėms stebima ir valdoma dūmų valymo sistema užtikrina aukšto laipsnio teršalų pašalinimą, nesusidarant jokioms gamybinėms nuotekoms. Valymo procesas vyksta keliais etapais:

- ✱ sukamojoje krosnyje ir antrinio degimo kameroje vyksta PA degimas ir sukuriamas 1100–1200 °C temperatūra, kad PA visiškai sudegtų, o chloro, dioksinų ir furanų junginiai išsiskaidytų į nepavojingus ar mažiau pavojingus junginius, juos išvalant vėlesniuose proceso etapuose;
- ✱ azoto junginiai išvalomi naudojant karbamido tirpalą, kuris įpurškiamas į dūmų srautą antrinio degimo kameroje esant apie 900 °C temperatūrai, kur reaguoja su azoto junginiais ir juos išskaido į nepavojingus junginius;
- ✱ perkaitintojai ir ekonomizeriai dūmų srauto temperatūrą sumažina iki 200 °C, kad būtų galima tęsti dūmų valymo procesą, o iš dūmų srauto išskirta šiluma naudojama el. energijai gaminti;
- ✱ dviejuose reaktoriuose į dūmų srautą įmaišomi reagentai (natrio bikarbonatas ir aktyvinta anglis), kurie sutraukia rūgštis ir sunkiuosius metalus;
- ✱ naudojant rankovinį filtrą, iš dūmų srauto pašalinamos kietosios dalelės ir panaudoti reagentai;
- ✱ galutiniam dioksinų ir furanų išvalymui panaudojamas katalizatorius, kuris užtikrina apsaugą nuo šių pavojingų junginių (kurie buvo išskaidyti pirmajame etape) pakartotinio susidarymo;
- ✱ šlapio valymo bokšte vandeniu (kurio pH palaikomas naudojant kaustinę sodą) pašalinami šarmo ar rūgšties likučiai ir vykdomas galutinis teršalų nusodinimas, o dūmai atvėsinami iki 55 °C, vandenį vėliau panaudojant kituose gamybos cikluose.

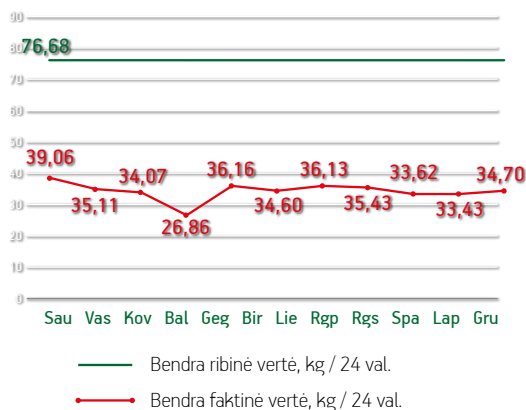
Dūmų valymas yra brangi technologinio proceso dalis tiek dėl proceso sudėtingumo, tiek dėl pavojingų medžiagų ir junginių įvairovės bei gausos atliekose, kurios deginamos Bendrovės PA deginimo įrenginyje. Vien reagentų, panaudotų dūmų valymui, sąnaudos 2017 metais sudarė 121 598 Eur, t.y. vidutiniškai 16,41 Eur vienai sudegintų PA tonai. Šios sąnaudos nėra pastovios – jos priklauso tiek nuo sudegintų atliekų kiekio, tiek nuo jų struktūros. Kuo didesnę dalį deginamų atliekų struktūroje sudaro labiau užterštos ir sudėtingiau tvarkomos atliekos, tuo didesnės tais metais reagentų sąnaudos.

Pavyzdžiui, 2017 metais Bendrovė sudegino 46 % daugiau atliekų, negu 2016 metais, tačiau reagentų sąnaudos padidėjo net 83 %. Tai reiškia, kad didėjo vienai sudegintų atliekų tonai tenkančios reagentų sąnaudos (jos 2017 metais išaugo 26 %), o įtakos tam turėjo didesnė ypač užterštų atliekų dalis sudegintų atliekų struktūroje. Pavyzdžiui, 2017 metais sudeginta net 1,8 tūkst. t daugiau kietųjų atliekų, negu jų buvo sudeginta 2016 metais. Be to, 2017 metais pradėta deginti itin agresyviais, pavojingais ir sudėtingai šalinamas laboratorines chemines atliekas (plačiau – poskyryje „Reikšmingiausi įvykiai per ataskaitinį laikotarpį“) – jų per antrąjį metų pusmetį sudeginta apie 30 t, tačiau net ir toks nedidelis jų kiekis turėjo juntamą įtaką reagentų sunaudojimui. Taigi, reagentai parenkami ir jų reikalingas kiekis nustatomas atsižvelgiant į deginamų atliekų struktūrą. Kartais tai lemia sąnaudų išaugimą, tačiau (ir tai yra svarbiausia) užtikrinta nepriekaištingą aplinkosaugos reikalavimų laikymąsi.

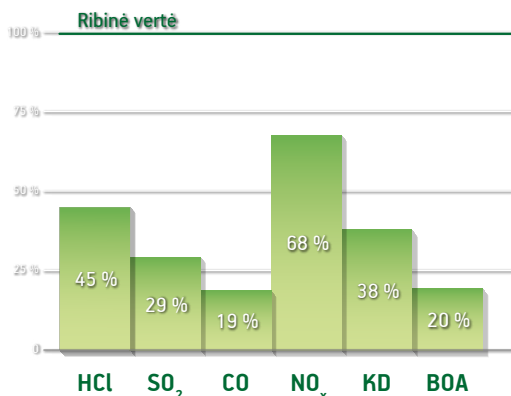
Reagentų dūmų valymui sąnaudos, Eur

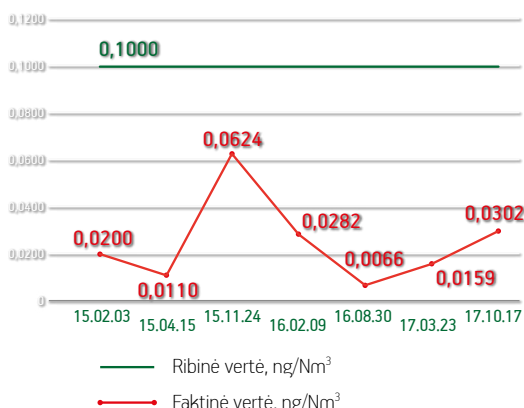
PADĮ bendra teršalų ataskaita, 2017 m.

PADĮ vidutinis faktinis teršalų kiekis 2017 metais, procentais nuo ribinės normos

Bendra dioksinų – furanų ataskaita

Bendrovė atlieka nuolatinį PA deginimo įrenginio monitoringą ir kiekvieną dieną įmonės tinklalapio skiltyje „*Deginimas*“ skelbia teršalų emisijų praėjusios paros faktines vidutines vertes ir jų palyginimą su paros vidutinėmis ribinėmis vertėmis. Taip pat skelbiami ir apibendrinti (ketvirtiniai, metiniai) išmetimų duomenys. Pažymėtina, kad Bendrovės veiklą prižiūrinčiam Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentui (RAAD) yra suteikta galimybė emisijų duomenis stebėti ir realiuoju laiku.

Apibendrinti 2017 metų duomenys rodo, kad per metus Bendrovė nė karto neviršijo nustatytų išmetimų normų. Nuolatiniai Bendrovėje atliekami tyrimai parodė, kad PADĮ išmetimai per metus nesiekė nė pusės nustatytos emisijos normos.

Bendrą teršalų ataskaitą sudaro šešių teršalų (druskos rūgšties (HCl) garų, sieros dioksido (SO₂), anglies monoksido (CO), azoto oksidų (NO_x), kietųjų dalelių (KD) ir bendrosios organinės anglies (BOA) suminė vertė. Pažymėtina, kad kiekvieno teršalo emisijos vertė 2017 metais taip pat neviršijo tam konkrečiam teršalui nustatytų ribinių normų.

Be nuolatinių Bendrovėje atliekamų teršalų emisijos tyrimų, taip pat du kartus per metus vykdomi ir nenuolatiniai nepriklausomų laboratorijų matavimai. 2017 metais nenuolatinius teršalų matavimus atliko Lenkijos įmonė „PROFTECH Spolka Jawna“: pirmą kartą – kovo 23 d., antrą kartą – spalio 17 d. Buvo matuojami išmetami sunkiųjų metalų (As, Cr, Co, Mn, Ni, Sb, Cu, V, Cd, Tl, Hg), amoniako (NH₃), vandenilio fluorida (HF) ir itin kenksmingų dioksinų bei furanų (PCDD / PCDF) kiekiai. Gauti rezultatai parodė, kad nei sunkiųjų metalų, nei amoniako, nei vandenilio fluorida, nei dioksinų – furanų ribinės vertės nebuvo viršytos.

Užfiksuotas išmetamas dioksinų – furanų kiekis kovo 23 d. matavimų duomenimis buvo 6,3 karto mažesnis, o spalio 17 d. duomenimis – 3,3 karto mažesnis už ribinę (leidžiamą) normą. Vykdydama aplinkosaugos reikalavimus, Bendrovė dirba pavyzdžingai.

Pagrindiniai finansiniai rodikliai

Pagrindinių finansinių rodiklių suvestinė	2015	2016	2017
Svarbiausi pelno (nuostolių) ataskaitos rodikliai			
Pardavimo pajamos, Eur	1 825 873	2 237 690	3 448 024
Kitos veiklos rezultatas, Eur	24 292	39 855	8 745
Pardavimo savikaina, Eur	-967 655	-1 422 701	-1 683 173
Bendrosios ir administracinės sąnaudos, Eur	-948 540	-1 081 796	-1 670 200
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos, Eur	-449 759	-79 536	-57 706
EBITDA, Eur	311 156	279 563	609 079
Grynasis pelnas, Eur	-515 757	-197 850	55 097
Svarbiausi balanso rodikliai			
Visas turtas, Eur	31 352 929	29 926 592	28 714 170
Nuosavas kapitalas, Eur	5 821 997	5 624 147	5 679 244
Dotacijos ir subsidijos, Eur	22 502 504	21 210 736	19 942 164
Visi įsipareigojimai, Eur	2 216 757	2 027 580	1 801 961
Finansinės skolos, Eur	2 008 157	1 768 447	1 310 729
Svarbiausi pelningumo rodikliai			
EBITDA marža, %	17,04 %	12,49 %	17,66 %
Grynojo pelno marža, %	-28,25 %	-8,84 %	1,60 %
Nuosavo kapitalo grąža (ROE), %	-8,86 %	-3,52 %	0,97 %
Turto grąža (ROA), %	-1,65 %	-0,66 %	0,19 %
Svarbiausi likvidumo ir mokumo rodikliai			
Bendrojo likvidumo koeficientas	0,81	0,58	1,11
Nuosavo kapitalo ir turto santykis, %	18,6 %	18,8 %	19,8 %
Įsipareigojimų ir turto santykis, %	7,1 %	6,8 %	6,3 %
Finansinių skolų ir EBITDA santykis	645 %	633 %	215 %

2017 metais Bendrovė gavo 3,448 mln. Eur pajamų – 54 % daugiau negu 2016 metais.

Tokį pardavimo pajamų padidėjimą labiausiai nulėmė pagrindinio pajamų straipsnio – PA priėmimo tvarkymui pajamų – išaugimas dėl 2017 metais 53 % padidėjusio PA surinkimo ir 1 % padidėjusios vidutinės svertinės PA priėmimo kainos. 2017 metais labai reikšmingai padidėjo ir kiti pardavimo pajamų straipsniai (ypač – teigiamos vertės PA pardavimo pajamos), tačiau jų įtaka bendram pajamų augimui nebuvo didelė dėl mažo šių pajamų svorio Bendrovės pajamų struktūroje.

Pardavimo savikaina 2017 metais sudarė 1,683 mln. Eur (18 % daugiau negu 2016 metais), bendrosios ir administracinės sąnaudos – 1,670 mln. Eur (54 % daugiau negu 2016 metais), palūkanų ir kitos finansinės veiklos sąnaudos – 0,058 mln. Eur (27 % mažiau negu 2016 metais). Iš viso 2017 metais Bendrovė patyrė 3,411 mln. Eur sąnaudų – 32 % daugiau negu 2016 metais.

Savikainos padidėjimą 2017 metais lėmė reikšmingas PA surinkimo ir tvarkymo apimčių išaugimas (2017 m. buvo surinkta 53 % daugiau, o sutvarkyta – 60 % daugiau atliekų negu 2016 m.) ir su tuo susijęs PA šalinimo (tų atliekų, kurių Bendrovė negali savarankiškai sutvarkyti, perdavimo kitiems atliekų tvarkytojams) sąnaudų, darbo užmokesčio sąnaudų, kitų gamybinių sąnaudų padidėjimas (detalesnė informacija pateikiama aiškinamajame rašte).

Veiklos sąnaudų padidėjimą 2017 metais daugiausiai lėmė sąnaudos, susijusios su PADĮ atliekų smulkintuvo,

kamino įkrovos, laboratorinės įrangos remontu ir dūmų valymo sistemos (rankovinių filtrų) atnaujinimu, gautinų sumų nuvertėjimo sąnaudomis (iš PA deginimo įrenginio statybos generalinio rangovo gautina suma nuvertinta 225 tūkst. Eur), teismo sprendimu iš Bendrovės priteisti 63 tūkst. Eur UAB „TAEM Urbanistai“ naudai, taršos mokesčio už PA sąvartyne šalinamas atliekas sąnaudomis (jų 2017 m. patirta 54 tūkst. Eur daugiau), atlyginimų padidinimu, siekiant išlaikyti patyrusius ir kvalifikuotus specialistus Bendrovėje ir pan. (detalesnė informacija pateikiama aiškinamajame rašte).

2017 metais Bendrovės pardavimo savikainos ir veiklos sąnaudų struktūroje darbo užmokesčio sąnaudos sudarė 29 % visų sąnaudų, įtrauktų į savikainos ir veiklos sąnaudų grupes. Nusidėvėjimas 2017 metais sudarė 15 %, o atidėjiniai PA sutvarkymui sąnaudos – 7 % visų sąnaudų, įtrauktų į savikainos ir veiklos sąnaudų grupes.

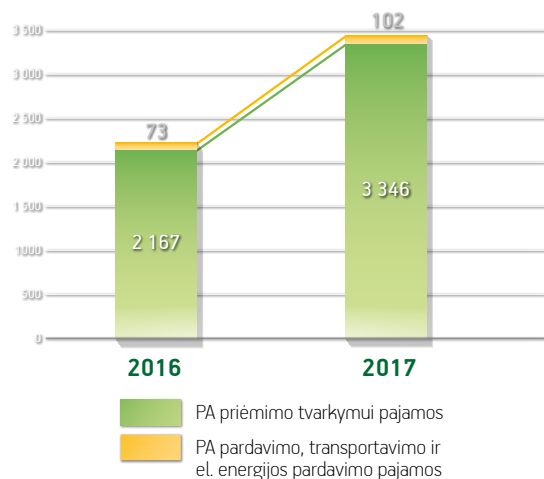
Veikiant gamybos masto ekonomijai, sąnaudos didėja lėčiau, negu pajamos (2017 metais pajamos padidėjo 54 %, o savikaina bei bendrosios ir administracinės sąnaudos kartu – 34 %), o tai 2017 metais lėmė:

- 🔄 net 2,2 karto didesnę EBITDA (2017 m. ji sudarė 609 tūkst. Eur, o 2016 m. – 280 tūkst. Eur),
- 🔄 teigiamą grynąjį pelną (2017 m. jo gauta 55 tūkst. Eur, o 2016 m. buvo patirta 198 tūkst. Eur grynojo nuostolio).

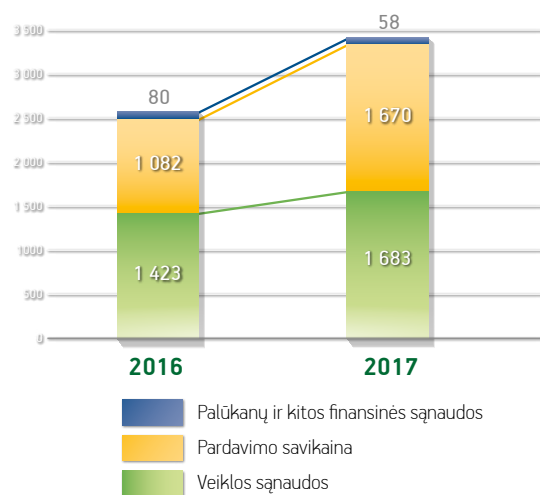
Skolos kredito įstaigoms 2017 m. pabaigoje sudarė 1,311 mln. Eur (palyginimui, 2016 m. pabaigoje – 1,768 mln. Eur). Taigi, bendras skolų kredito įstaigoms negrąžintas likutis per 2017 metus sumažėjo 458 tūkst. Eur (26 %).

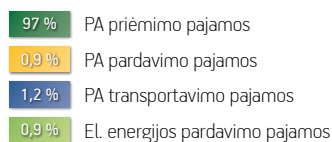
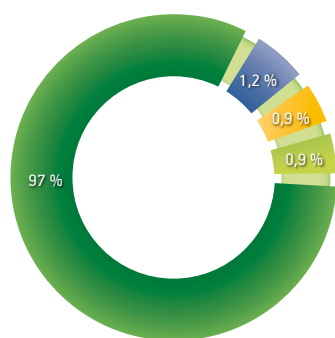
Pardavimo pajamos, tūkst. Eur per metus

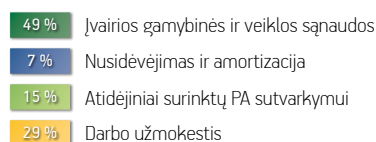
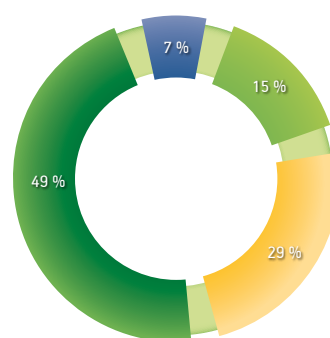
Sąnaudos, tūkst. Eur per metus

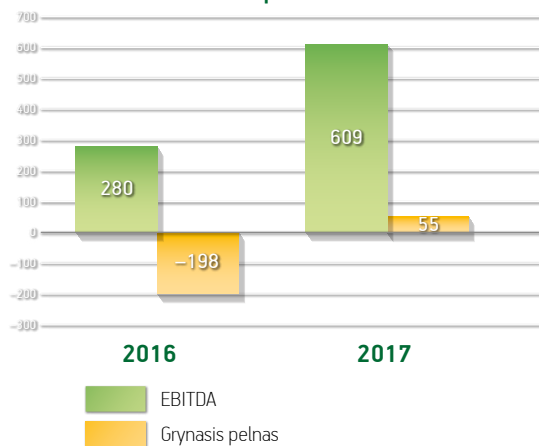
Pardavimo pajamų struktūra 2017 metais

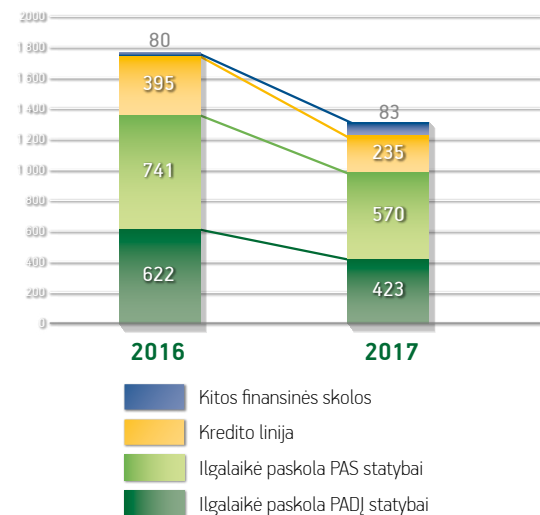
Savikainos ir veiklos sąnaudų struktūra 2017 metais

EBITDA ir grynasis pelnas, tūkst. Eur per metus

Skolos kredito įstaigoms metų pabaigoje, tūkst. Eur

Investicijos

Investicijos į ilgalaikį turtą 2017 metais siekė 288 777 Eur.

Investicijos 2017 metais	Suma, Eur
Įdiegta transporto kontrolės sistema „Ecofleet“	2 499
Įsigyta PA smulkintuvo smulkinimo kamera su peilių komplektu Šiaulių filiale	63 143
Įsigytas „Bobcat“ teleskopinis krautuvas	60 490
Įsigytas lengvasis automobilis VW Passat	27 770
Kitos investicijos	47 792
Iš viso	201 694

Be išvardintų investicijų, 2017 metais Bendrovė atliko tokius PA deginimo įrenginio remonto darbus, kurių kaina buvo iš karto įtraukta į sąnaudas: pakeitė dūmų valymo sistemos rankovinius filtrus (29 999 Eur), pakeitė kamino įkrovą (17 206 Eur). Tai įprasti PA deginimo įrenginio aptarnavimo darbai, tačiau jie atliekami vieną kartą per 2–3 metus, todėl šių darbų rezultatais Bendrovė naudosis iki 2019 ar 2020 metų.

2017 metais sudaryta sutartis su UAB „Šiaulių plentas“ dėl naftos produktais užteršto grunto aikštelės, esančios

Šiaulių filiale, rekonstravimo ir praplėtimo. Darbai bus užbaigti 2018 m. pavasarį, jų kaina – 80 000 Eur. Taip pat 2018 metais Bendrovė planuoja tokias pagrindines investicijas: PA deginimo įrenginio futeruotės remontas (300 000 Eur), autokrautuvo įsigijimas (28 000 Eur), tiltinio kranų greiferio įsigijimas (10 750 Eur), pneumaticinio lakiųjų pelenų transportavimo įrenginio įsigijimas (10 000 Eur).

Dividendų politika

Bendrovė nėra patvirtinusi dividendų politikos. Iki šiol nebuvo aktualu nustatyti dividendų mokėjimo principų, kadangi Bendrovė tik 2017 metais pradėjo uždirbti teigiamą grynąjį pelną, kuris dar nepadengė visų per ankstesnį veiklos laikotarpį sukauptų nuostolių. Nepaskirstytų

tųjų grynujų nuostolių suma 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 898 020 Eur (15 % Bendrovės įstatinio kapitalo), todėl Bendrovė iki šiol akcininkams dividendų nemokėjo ir mokėti negalėjo, taip pat ir už 2018 veiklos metus mokėti dar neplanuoja.

Strategijos įgyvendinimo rodikliai

2017 metais Bendrovė daugiau negu 20 % viršijo keturis iš penkių suplanuotų strateginių tikslų rodiklių, kuriuos Bendrovės valdyba nustatė 2017 m. sausį. Vienintelio iš

penkių rodiklių reikšmė nebuvo viršyta, tačiau ir ji buvo iš esmės įvykdyta (tik 2 % skyrėsi nuo suplanuotos reikšmės).

Strateginė kryptis	Strateginis tikslas	Strateginio tikslo rodiklis ir matavimo vienetas	2017 m. planas	2017 m. faktas	Fakto ir plano skirtumas, %
Veiklos efektyvumo didinimas	Didinti įmonės veiklos efektyvumą	Pajamos, mln. Eur	2,29	3,45	+51%
		Kapitalo grąža	-2,2 %	0,97 %	-
		EBITDA, tūkst. Eur	469	609	+30 %
Bendrovės plėtra	Didinti kokybiškai teikiamų paslaugų kiekį	Iš klientų surinktų PA galutinis sutvarkymas Bendrovės pajėgumais, tonomis per metus	7400	8922	+21 %
Organizacinės veiklos formavimas ir tobulinimas	Tobulinti organizacinę veiklą	Lojalių darbuotojų (dirbančių Bendrovėje ne mažiau kaip dvejus metus), dalis	90 %	88 %*	-2 %

* Iš 59 darbuotojų, kurie dirbo Bendrovėje 2017 m. pabaigoje, 10 darbuotojų Bendrovėje dirbo mažiau negu 2 metus, tačiau du iš jų buvo priimti į naujai sukurtas darbo vietas, dar vienas – pavaduoti vaiko priežiūros atostogų išėjusią darbuotoją, todėl lojalių darbuotojų dalis buvo 88 % (49 / 56).

2018 m. sausį Bendrovės valdyba patvirtino atnaujintą Bendrovės strategiją, kurioje nustatė siektinas strateginių tikslų rodiklių reikšmes 2018 metams. Rengiant atnaujintą strategiją, buvo atsižvelgta į VŠĮ „Stebėsenos ir

prognозиų agentūra“ pateiktas pastabas dėl strateginių kryptų ir tikslų struktūros – patikslintos tikslų formuluotės, kai kurie tikslai išskirti į du savarankiškus tikslus, priklausančius tai pačiai strateginei krypčiai, ir pan.

Strateginė kryptis	Strateginis tikslas	Strateginio tikslo rodiklis ir matavimo vienetas	2018 m. planas
Veiklos efektyvumo didinimas	Užtikrinti racionalų infrastruktūros panaudojimą ir pelningą veiklą	Pajamos, mln. Eur	2,83
		Kapitalo grąža	2,0 %
		EBITDA, tūkst. Eur	656
Bendrovės plėtra	Didinti teikiamų paslaugų apimtį	Surinktų PA tvarkymas Bendrovės pajėgumais ir perduodant kitiems tvarkytojams, t/m.	9800
	Tobulinti paslaugų teikimo procesus ir technologijas	Įgyvendintų reikšmingų procesų ir technologijų tobulinimui skirtų veiklų skaičius, vnt./m.	5
Organizacinės veiklos tobulinimas	Užtikrinti veiklos saugumą	Sunkių ar mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe dėl neužtikrinto saugumo skaičius, vnt.	0
	Užtikrinti aukštą personalo kvalifikaciją ir motyvaciją	Lojalių darbuotojų (dirbančių Bendrovėje ne mažiau kaip dvejus metus) dalis	90 %

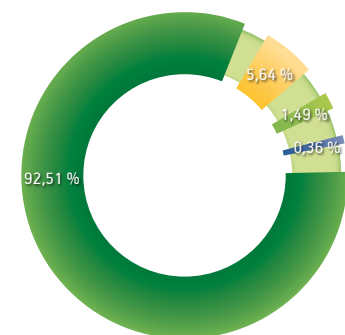
VALDYMAS, DARBUOTOJAI, DARBO UŽMOKESTIS

Akcininkai ir valdymo struktūra

Bendrovės įstatinis kapitalas – 6 539 757 Eur. Jis padalintas į 22 550 885 paprastasias vardines 0,29 Eur nominalios vertės akcijas. Pagrindinė Bendrovės akcininkė – valstybė, kuriai priklauso 92,51 % akcijų. Šias akcijas patikėjimo teise valdo LR ūkio ministerija. Taip pat 5,64 % akcijų priklauso savivaldybėms, 1,85 % – juridiniams ir fiziniams asmenims.

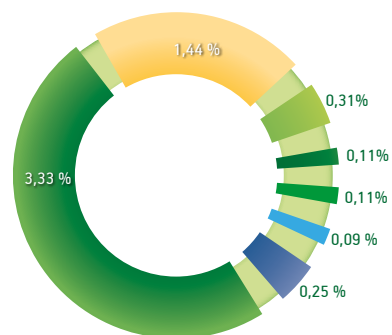
Antrasis pagal turimų akcijų skaičių Bendrovės akcininkas – Vilniaus miesto savivaldybė, kuriai priklauso 3,33 % visų akcijų. Bendrovės akcijų iš viso turi 13 Lietuvos savivaldybių.

Bendrovės akcininkų struktūra pagal akcininkų grupes

92,51 %	Lietuvos valstybė
5,64 %	Savivaldybės
1,49 %	Juridiniai asmenys
0,36 %	Fiziniai asmenys

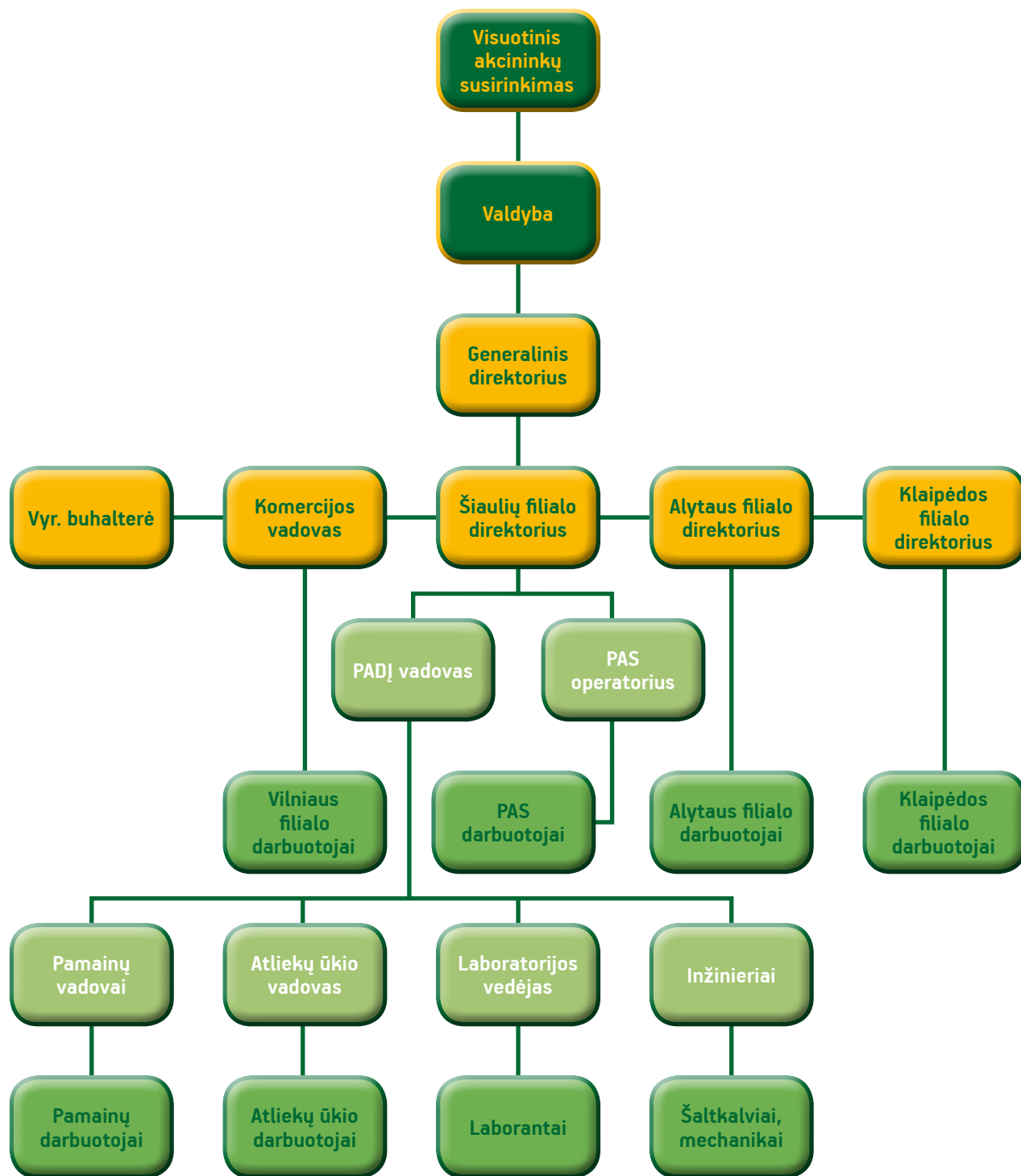
Bendrovės akcininkų grupės „Savivaldybės“ struktūra

3,33 %	Vilniaus miesto savivaldybė	0,11 %	Druskininkų savivaldybė
1,44 %	Alytaus miesto savivaldybė	0,09 %	Šiaulių rajono savivaldybė
0,31 %	Šiaulių miesto savivaldybė	0,25 %	Kitos savivaldybės*
0,11 %	Varėnos rajono savivaldybė		

* Pakruojo, Radviliškio, Alytaus, Akmenės, Joniškio, Telšių ir Plungės rajonų savivaldybės.

Pagrindiniai Bendrovės organai yra Visuotinis akcininkų susirinkimas, Valdyba ir Generalinis direktorius (Bendrovės vadovas).

Nepriklausomas auditas

Bendrovės metinių finansinių ataskaitų už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d., auditą atliko nepriklausoma audito įmonė UAB „Tezaurus auditas“. Atlygis už atliktą nepriklausomą auditą sudarė 5 200 Eur be PVM.

Audito įmonė per ataskaitinius metus Bendrovei ne auditą paslaugų neteikė ir jokio kito atlygio, išskyrus atlygį už auditą paslaugas, iš Bendrovės negavo.

Valdyba

Bendrovės valdybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas 4 metų kadencijai. Valdybą sudaro trys nariai – du nepriklausomi nariai, renkami konkurso tvarka, ir vienas narys, atstovaujantis pagrindinio akcininko (valstybės) akcijų valdytojai Ūkio ministerijai. Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką. Valdyba renka ir atšaukia Bendrovės vadovą (generalinį direktorių), nustato jo darbo sutarties sąlygas, svarsto ir tvirtina Bendrovės vei-

klos strategiją, valdymo struktūrą, analizuoja ir vertina veiklos rezultatus. Atsižvelgiant į įmonės dydį (remiantis LR Įmonių finansinės atskaitomybės sudarymo įstatymu, Bendrovė priskiriama vidutinių įmonių kategorijai), komitetai prie Bendrovės valdybos nėra sudaromi. Veikianti valdyba buvo išrinkta visuotiniame akcininkų susirinkime 2017 m. lapkričio 7 d., jos kadencija truks ketverius metus.

Danguolis Janušas (g. 1975 m.)

*Valdybos pirmininkas,
nepriklausomas narys*

Lygita Makaravičiūtė (g. 1990 m.)

*Valdybos narė,
LR Ūkio ministerijos atstovė*

Valdemar Kačanovskij (g. 1987 m.)

*Valdybos narys,
nepriklausomas narys*

Profesinė veikla, pareigos:	- UAB „Vilniaus vandenys“ valdybos nepriklausomas narys (nuo 2018 m. vasario) - VĮ „Oro navigacija“ valdybos pirmininkas, nepriklausomas narys (nuo 2016 m. sausio) - Individuali verslo valdymo konsultacijų veikla (nuo 2011 m.) - UAB „Verslo konsultacijų spektras“ direktorius (nuo 2000 m.) - UAB „Toksika“ ankstesnės kadencijos valdybos nepriklausomas narys ir pirmininkas (iki 2017 m. lapkričio) - VĮ „Panevėžio regiono keliai“ valdybos nepriklausomas narys (iki 2017 m. spalio)	LR Ūkio ministerijos Pramonės ir prekybos departamento Pramonės politikos skyriaus vyriausioji specialistė (nuo 2015 m. rugsėjo)	- UAB „EPSO-G“ vyr. teisininkas (nuo 2015 m. gruodžio) - AB „Klaipėdos nafta“ SGGT departamento teisininkas (iki 2016 m. kovo)
Išsilavinimas:	- VU Tarptautinio verslo mokyklos vadybos ir verslo administravimo magistro laipsnis (tarptautinis verslas) - Vilniaus universiteto ekonomikos bakalauro laipsnis (finansai)	- Aplinkos inžinerijos magistro kvalifikacinis laipsnis - Aplinkos inžinerijos bakalauro kvalifikacinis laipsnis	- Mykolo Romerio universiteto teisės magistro laipsnis (Europos verslo teisė) - Mykolo Romerio universiteto teisės bakalauro laipsnis (teisė ir valdymas)
Pastabos:	Turi didelę patirtį strateginio valdymo ir įmonių finansų srityse, ėjo ankstesnės kadencijos Bendrovės valdybos nepriklausomo nario ir pirmininko pareigas.	Eidama dabartines pareigas ūkio ministerijoje, atlieka funkcijas, susijusias su dalyvavimu formuojant konkurencingumo didinimo valstybės politiką pramonės plėtros, įskaitant atliekų tvarkymą, ir kitose srityse.	Turi didelę patirtį tarptautinės teisės, įmonių teisės, kitose teisės srityse, įgytą dirbant advokatų kontorose ir energetikos sektoriaus įmonėse nuo 2009 metų.

Nė vienas valdybos narys nėra turėjęs ir šiuo metu neturi įmonės akcijų, taip pat nėjo ir šiuo metu neina Bendrovėje jokių pareigų, išskyrus valdybos nario pareigas. Nepriklausomi valdybos nariai už veiklą valdyboje gauna atlygį pagal Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintą tvarką. 2017 metais bendras visų nepriklausomų valdybos narių atlygis siekė 7 498 Eur neatskaičius mokesčių (valdyboje, kurios kadencija baigėsi 2017 metais, buvo tik vienas nepriklausomas narys, kuris gavo atlygį tik sausio–gegužės mėnesiais; naujosios kadencijos valdyboje yra du nepriklausomi nariai, kurie gavo atlygį tik lapkričio–gruodžio mėnesiais).

somų valdybos narių atlygis siekė 7 498 Eur neatskaičius mokesčių (valdyboje, kurios kadencija baigėsi 2017 metais, buvo tik vienas nepriklausomas narys, kuris gavo atlygį tik sausio–gegužės mėnesiais; naujosios kadencijos valdyboje yra du nepriklausomi nariai, kurie gavo atlygį tik lapkričio–gruodžio mėnesiais).

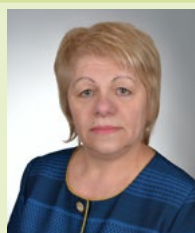
Aukščiausio lygmens vadovai ir filialų direktoriai

Arūnas Dirvinskas
(g. 1965 m.)

Generalinis direktorius

A. Dirvinskas valdybos nutarimu buvo priimtas eiti Bendrovės generalinio direktoriaus pareigas 2014 m. gegužės mėnesį. Kitų pareigų nei Bendrovėje, nei kitose įmonėse ar organizacijose nuo paskyrimo Bendrovės vadovu dienos neturėjo ir šiuo metu neturi. Paskutinė A. Dirvinsko darbovietė iki paskyrimo Bendrovės vadovu buvo UAB „Turto valdymo firma“, kurioje ėjo direktoriaus plėtrai pareigas (2010–2013 m.), prieš tai UAB „Posūkis“ ėjo generalinio direktoriaus (2006–2010 m.), kitas vadovaujančias pareigas (2001–2006 m.). 2008 metais įgijo Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokyklos vadybos ir verslo administravimo magistro laipsnį tarptautinės prekybos srityje.

Valerija Greičiuvienė
(g. 1959 m.)

Vyr. buhalterė

V. Greičiuvienė Bendrovės vyr. buhalterės pareigas eina nuo 2006 m. kovo, kitų pareigų nei Bendrovėje, nei kitose įmonėse ar organizacijose neturi. Iki paskyrimo Bendrovės vyr. buhalterė vienerius metus Bendrovėje dirbo ekonomiste, o 1989–2005 metais – AB „Grigiškės“ inžiniere-ekonomiste. Kauno technologijos universitete 1982 metais įgijo aukštąjį inžinerinį techninį išsilavinimą, o 2010 metais – ekonomikos magistro laipsnį (specializacija – apskaita ir auditas).

Lukas Andronavičius
(g. 1988 m.)

Komercijos vadovas

L. Andronavičius Bendrovės komercijos vadovu dirba nuo 2015 m. lapkričio, taip pat yra SJ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ valdybos narys (nuo 2016 m. vasario). Prieš įsidarbindamas Bendrovėje, 2012–2015 metais dirbo UAB „VAATC“ (Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras), kur pradžioje ėjo juristo, vėliau – teisės tarnybos vadovo, galiausiai – direktoriaus pareigas. Mykolo Romerio universitete 2011 metais įgijo teisės bakalauro laipsnį (teisės ir valdymo srityje), o 2013 metais – teisės magistro laipsnį (verslo teisės srityje).

Bronislovas Skarbalius
(g. 1957 m.)

Šiaulių filialo direktorius

B. Skarbalius Bendrovės Šiaulių filialo direktoriumi dirba nuo 2004 metų. Prieš užimdamas šias pareigas, Bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas (1997–2004 m.), prieš tai – technikos direktoriaus pareigas (1996–1997 m.). 1981 m. Kauno technologijos universitete įgijo aukštąjį išsilavinimą pagal pramonės įrenginių elektros pavarų ir automatizavimo specialybę.

Donatas Riškus
(g. 1992 m.)

Alytaus filialo direktorius

D. Riškus Bendrovės Alytaus filialo direktoriumi dirba nuo 2017 m. lapkričio. Prieš užimdamas šias pareigas, nuo 2014 m. rugpjūčio dirbo Bendrovės PA sąvartyno technologu-vadybininku, PA sąvartyno operatoriumi, Alytaus filialo pardavimų vadybininku. 2014 metais Šiaulių valstybinėje kolegijoje įgijo aplinkos apsaugos inžinerijos profesinio bakalauro laipsnį.

Snieguolė Kasabuckienė
(g. 1961 m.)

L. e. p. Klaipėdos filialo direktorė

S. Kasabuckienė laikinai eina Klaipėdos filialo direktorės pareigas nuo 2015 m., o nuo 2004 iki 2015 m. dirbo Bendrovės Klaipėdos filialo technologė – vadybininke. 1986 metais Klaipėdos technologijos universiteto Klaipėdos filiale įgijo aukštąjį inžinerinį statybinį išsilavinimą.

Darbuotojai

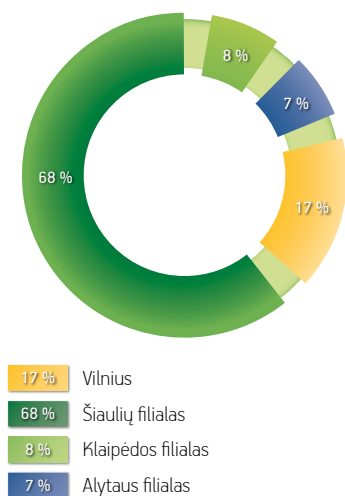
2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 59 darbuotojų, iš jų 40 – Šiaulių filiale, 10 – Vilniuje, 5 – Klaipėdos filiale, 4 – Alytaus filiale.

Iš 40 Šiaulių filialo darbuotojų, 22 darbuotojai dirba PA deginimo įrenginyje, iš jų 17 darbuotojų dirba pamainomis, užtikrindami nepertraukiamą įrenginio veiklą 24 val. per parą ir 7 dienas per savaitę. Atsižvelgiant į Bendrovės veiklos specifiką, personalą sudaro 80 % vyrų ir 20 % moterų. Jauniausiam Bendrovės darbuotojui – 22 metai, vyriausiam – 61 metai, o vidutinis darbuotojų amžius – 43

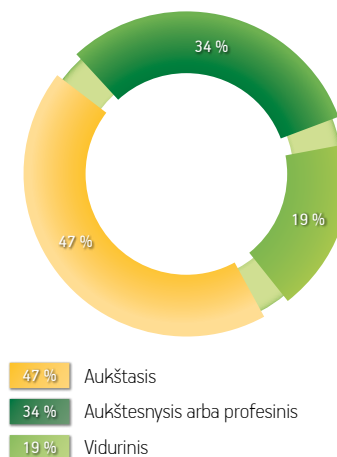
metai. 28 darbuotojai yra įgiję aukštąjį, 20 – aukštesnįjį arba profesinį išsilavinimą.

Visi darbuotojai, dirbantys su PA, yra įgiję *Pavojingąsias atliekas surenkančių, vežančių, laikančių ir apdorojančių įmonių atliekų tvarkymo specialisto* kvalifikaciją, vadovaujantys darbuotojai – *Pavojingąsias atliekas surenkančių, vežančių, laikančių ir apdorojančių įmonių atliekų tvarkymo vadovaujančiojo darbuotojo* kvalifikaciją.

Darbuotojų struktūra pagal regioną (filialą)

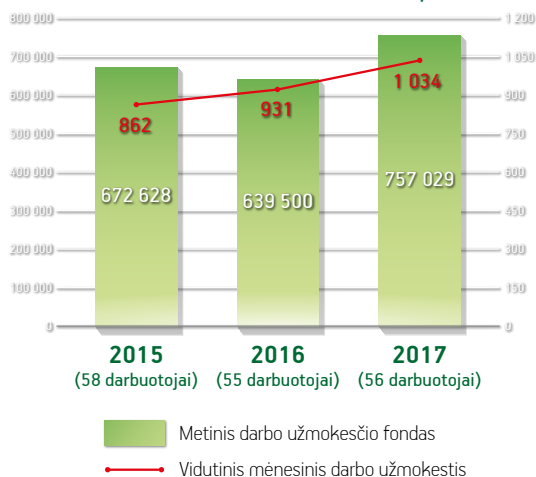

Darbuotojų struktūra pagal išsilavinimą

Darbo užmokestis

Darbo užmokesčio fondas ir vidutinis darbo užmokestis, Eur

Bendrovės darbo užmokesčio fondas 2017 metais sudarė 757 029 Eur ir buvo 18 % didesnis, palyginti su 2016 metais. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis Bendrovėje 2017 metais sudarė 1034 Eur ir buvo 11 % didesnis, negu 2016 metais. 2017 metais Bendrovėje vidutiniškai dirbo 56 darbuotojai – 1 darbuotoju daugiau, palyginti su 2016 metų vidurkiu.

Toliau pateikiami mėnesinio darbo užmokesčio vidutiniai dydžiai pagal pareigybes 2017 metais.

Pareigybė	Vidutinis darbo užmokestis (bruto) 2017 m., Eur/mėn.
Aukščiausiojo lygmens vadovai (generalinis direktorius, vyr. buhalterė ir komercijos vadovas)	3050
Vidurinio lygmens vadovai (filialų direktoriai, PADĮ vadovas ir atliekų ūkio vadovas)	1667
Specialistai	1202
Pamainos vadovai ir asistentai	1132
Technologai-vadybininkai	1014
Vairuotojai-operatoriai	964
Darbininkai ir šaltkalviai	887
Operatoriai	887
Pagalbiniai darbininkai	769

Bendrovės vadovo atlyginimą sudaro pastovioji ir kintama dalis. Atlyginimo nustatymo tvarką tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas, o atlyginimo dydį (pastoviąją ir kintamąją dalį), remiantis akcininkų patvirtinta tvarka ir teisės aktų nuostatomis bei atsižvelgiant į įmonės kategoriją nustato valdyba. Darbuotojai gauna pastovų mėnesinį atlyginimą, o dirbantys pamaininį darbą – pagal suminę darbo laiko apskaitą pastovų valandinį atlygį už atidirbtas valandas. Taip pat dauguma darbuotojų gauna priedą prie atlyginimo už padidintą darbo krūvį ir (arba) funkcijų, nenumatytų pareigų aprašyme, atlikimą. Kiekvieną mėnesį, gavus padalinių vadovų teikimus (tarnybinius raštus) išleidžiamas generalinio direktoriaus

įsakymas dėl priedų prie atlyginimo skyrimo. Darbo užmokesčio skaičiavimo ir mokėjimo tvarką, darbo užmokesčio skaičiavimą esant nukrypimams nuo normalių darbo sąlygų reglamentuoja Bendrovės generalinio direktoriaus 2017 m. lapkričio 29 d. patvirtinta Bendrovės darbo apmokėjimo tvarka.

Atlygio politikos Bendrovė dar neturi – ji šiuo metu yra rengiama, kaip tai numatyta Bendrovės strategijoje (į priemonių planą yra įtraukta priemonė „Atlygio ir premijavimo politikos parengimas“, kuri turi būti įgyvendinta per 2018 m. I–II ketvirčius).

DARNUS VYSTYMASIS

Bendrovė nėra patvirtinusi darnaus vystymosi politikos ir nerengia darnaus vystymosi ataskaitų, tačiau darnumo principus integruoja į savo vertybių sąrašą ir nuosekliai jų laikosi, o vykdomas darnumo iniciatyvas atskleidžia šiame metiniame pranešime.

Veikla aplinkai tausoti

Bendrovės misija – tvarkyti pavojingąsias atliekas, užtikrinant saugią aplinką ateities kartoms. Todėl aplinkosauga yra Bendrovės veiklos pamatas – ji ir įprasmina Bendrovės egzistavimą, ir tuo pačiu metu kelia pačius griežčiausius reikalavimus Bendrovėje vykstantiems procesams, kontrolei ir skaidrumui. Bendrovė veiklą vykdo vadovaudamasi ir griežtai laikydamosi PA tvarkymą reglamentuojančių ES ir LR teisės aktų reikalavimų, kokybės vadybos sistemos LST EN ISO 9001:2015 ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos LST EN ISO 14001:2015 standartų, taip pat kitų su atliekų tvarkymu susijusių reikalavimų.

Šio pranešimo dalyje „Teršalų emisija“ pateikiama detali informacija apie Bendrovei nustatytas išmetimų normas ir jų laikymąsi. Nepaisant to, kad Bendrovei taikomos ir taip ypač griežtos ribinės (leidžiamos) išmetamų teršalų normos, **Bendrovė siekia dirbti su kuo mažiausiu neigiamu poveikiu aplinkai.** Dažnai tai lemia sąnaudų (pvz., reagentams, eksploatacijai ir pan.) išaugimą ir mažesnę pelną, tačiau svarbiausia, kad tai užtikrina puikius aplinkosauginius rodiklius. Pavyzdžiui, 2017 metais Bendrovėje atliekamų teršalų emisijos tyrimų duomenimis, deginimo įrenginio išmetimai per metus nesiekė nė pusės nustatytos emisijos normos, o nepriklausomų laboratorijų atlikti tyrimai parodė, kad ypač pavojingų dioksino ir furano kiekis deginimo įrenginio dūmuose 2017 metais buvo bent trigubai mažesnis už nustatytą ribinę normą.

Veikla saugiai darbo aplinkai užtikrinti

Saugios darbo aplinkos darbuotojams užtikrinimas yra tarp aukščiausių Bendrovės prioritetų, todėl šiai sričiai skiriamas ypatingas dėmesys. Bendrovės strategijoje yra nustatytas strateginis tikslas „Užtikrinti veiklos saugumą“, kuriam priskirtos priemonės „Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos OHSAS 18001 įdiegimas“ ir „Įmonės rizikos vertinimo ir valdymo standarto įdiegimas“ – abi šias priemones numatyta įgyvendinti iki 2018 m. pabaigos. Nuolatos bendradarbiaujama su darbų saugos paslaugas teikiančia įmone, darbuotojams kas-

met organizuojami įvairūs mokymai, įskaitant pirmosios pagalbos ir higienos įgūdžių, civilinės ir priešgaisrinės saugos mokymus, taip pat specialiuosius mokymus asmenims, dirbantiems su pavojingosiomis atliekomis ir pan. Visų darbuotojų sveikata yra apdrausta civilinės atsakomybės draudimu. Už saugią ir sveiką darbo aplinką Bendrovėje yra atsakingi aukščiausio lygmens vadovai ir filialų direktoriai.

Veikla visuomenei ir bendruomenėms

UAB „Toksika“ bendradarbiauja su Vilniaus Gedimino technikos universitetu (VGTU) – šios mokslo įstaigos Aplinkos apsaugos institutas pagal Aplinkos ministerijos patvirtintas mokymo programas organizuoja specialistų, dirbančių su pavojingosiomis atliekomis, mokymus. VGTU mokymų dalyviai mokymų metu lankosi Bendrovės Šiaulių filiale, kur susipažįsta su PA tvarkymo procesu.

Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga Bendrovė inicijavo projektą „Šimtas mokyklų“, kurio metu nepamokamai priims ir sutvarkys pavojingąsias atliekas iš 100 mokytojų įstaigų, atrinktų konkurso tvarka pagal mokyklų pateiktas paraiškas. Taip pat Bendrovė surengs moksleiviams specialias pamokas, kuriose bus pasakojama apie buityje ir mokykloje susidarantį pavojingąsias atliekas bei būdus jas surinkti ir tinkamai sutvarkyti. Be to, moksleivių grupės bus kviečiamos į ekskursijas Bendrovėje, kad pamatytų, kaip tinkamai ir saugiai utilizuojamos tos atliekos, kurios buityje kelia pavojų.

Visuomenei šviesti 2017 metais Bendrovė ne tik rengė ekskursijas (pvz., iš mokyklų atvykstančių vaikų grupėms) kurių metu rodė ir pasakojo, kaip tvarkomos pavojingosios atliekos, bet ir apie pavojingųjų atliekų tvarkymą papasakojo „Lietuvos ryto“ televizijos laidoje „*Ekovizija*“, sukūrė Bendrovę ir jos veiklą pristatantį filmą „Kas yra „Toksika““. 2018 metais Bendrovė sukūrė savo „Facebook“ profilį, kuriame dalijasi su visuomene savo patirtimi, viešina PA tvarkymo problematiką ir savo iniciatyvas, skirtas visuomenei ir aplinkosaugai.

Bendrovė glaudžiai bendradarbiauja su Šiaulių filialo kaimynystėje – miesto Medelyno mikrorajone – gyvenančių žmonių bendruomene. Bendrovė nuolatos supažindina gyventojus su Bendrovės veikla ir jiems aktualia informacija, kviečia Medelyno bendruomenės narius į susitikimus, padeda organizuoti bendruomenei svarbius renginius, dovanoja kompiuterius socialiai remtinoms šeimoms. Kaimynystėje gyvenantiems žmonėms rūpi jų gyvenamosios aplinkos saugumas, todėl Bendrovė kie-

kvieną dieną savo interneto tinklalapyje skelbia PA deginimo įrenginio monitoringo duomenis.

Bendrovė nemokamai surenka ir sutvarko panaudotą alyvą ir ragina gyventojus, automobilių priežiūros įmones bei savarankiškai dirbančius meistrus atsakingai elgtis su šia atlieka, kurios sudėtyje yra sunkiųjų metalų ir kitų žmonėms ir aplinkai pavojingų medžiagų.

Veikla skaidrumui rinkoje didinti

Bendrovė aktyviai dalyvauja Pavojingųjų atliekų tvarkytojų asociacijos (toliau – PATVA) veikloje ir kartu su ja vykdo įvairias iniciatyvas skaidrumui PA tvarkymo rinkoje užtikrinti ir nesąžiningai veiklai užkristi:

- ✎ teikia siūlymus, pastabas dėl galiojančių teisės aktų ir teisės aktų projektų, reglamentuojančių PA tvarkymą, įgyvendinimo arba jų keitimo;
- ✎ kontrolės PA tvarkymo rinkoje stiprinimo ir kitiems su PA tvarkymu susijusiems klausimams spręsti inicijuoja susitikimus su Seimo aplinkos apsaugos komiteto, Aplinkos ministerijos, Ūkio ministerijos, Vyriausybės atstovais, dalyvauja darbo grupėse;
- ✎ apie pastebėtas korupcijos apraiškas nedelsdama informuoja teisėsaugos organus.

Skaidrumui PA surinkimo ir tvarkymo rinkoje didinti 2016 ir 2017 metais Bendrovė siūlė Seimo aplinkos apsaugos komiteto, Vyriausybės, ministerijų lygmenyse svarstyti ir įgyvendinti tokias priemones:

- ✎ užkirsti kelią nepagrįstam leidimų išvežti PA tvarkyti į užsienį išdavimui (pvz., leidimų išvežti medicinines atliekas išdavimui motyvuojant tuo, kad Lietuvoje neva nėra pajėgumų tokioms atliekoms tinkamai sutvarkyti);
- ✎ rekomenduoti perkančiosioms organizacijoms į jų skelbiamus viešuosius pirkimus dėl PA priėmimo ir tvarkymo paslaugų įtraukti sąlygas, įgalinančias įsitikinti tinkamų PA galutiniu sutvarkymu;
- ✎ įteisinti teršėjo atsakomybę už savo veikloje susidarančių PA tinkamą šalinimą iki pat jų galutinio sutvarkymo;
- ✎ rekomenduoti sveikatos priežiūros įstaigoms ne investuoti į abejotino efektyvumo ir brangiai eksploatuojamą medicininių atliekų nukenksminimo įrangą, o naudotis šalyje jau sukurta saugia ir efektyvia pavojingųjų atliekų tvarkymo infrastruktūra.

Dar 2015 metais Bendrovės kartu su PATVA siūlymu Ūkio ministerija sudarė darbo grupę PA tvarkymo klausimams spręsti, į kurią įėjo Ūkio, Aplinkos ir Sveikatos apsaugos ministerijų, Aplinkos apsaugos agentūros, Europos teisės departamento, Vyriausybės, Bendrovės, UAB „Ekokonsultacijos“ ir PATVA atstovai. 2016 metais Bendrovė kreipėsi į specialiųjų tyrimų tarnybą, siekdama užkirsti kelią nepagrįstam leidimų išvežti medicinines atliekas tvarkyti į užsienį (kur jos sutvarkomos akivaizdžiai netinkamai) išdavimui. 2017 metais ir 2018 metų Bendrovė kreipėsi į Seimo aplinkos apsaugos komitetą, Seimo Šiaulių Krašto bičiulių grupę, Aplinkos ministeriją, siūlė sudaryti tarpinstitucinę darbo grupę medicininių atliekų tvarkymo problemoms (įskaitant nepakankamą jų tvarkymo kontrolę, aplinkosaugos požiūriu netinkamą jų šalinimą laidojant sąvartynuose, nepagrįstą leidimų eksportuoti išdavimą ir kt.) spręsti, dalyvavo susitikimuose, kuriuose pristatė medicininių atliekų tvarkymo situaciją Lietuvoje.

Bendrovė ir PATVA svariai prisidėjo prie to, kad buvo sugriežtinta perkančiųjų organizacijų atsakomybė perkant PA tvarkymo paslaugas (nuo 2016 metų vidurio jau nebeužtenka tik nupirkti PA išvežimo paslaugą ir atsakomybę už PA sutvarkymą palikti paslaugų teikėjui, o būtina turėti dokumentus, įrodančius, kad atliekos buvo perduotos tvarkančiai įmonei – tik tuomet paslauga laikoma suteikta), o taip pat prie to, kad 2017 metais buvo išleistas įsakymas, draudžiantis medicinines atliekas šalinti atliekų sąvartynuose, t.y. aplinkai ir žmonių sveikatai nesaugiu būdu (nuo 2018 m. gegužės tokias atliekas bus leidžiama tik deginti).

BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO LAIKYMO SI ATSKLEIDIMAS

Lentelės paaiškinimai:

Bendrovių valdymo kodekso rekomendacijos

Rekomendacijos taikymas / aktualumas Bendrovėje

Bendrovės komentaras

I principas: Pagrindinės nuostatos

Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.

1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.

TAIP

Bendrovė pagrindines strategines nuostatas skelbia metiniame pranešime, išsamų strategijos aprašymą – strategijos pristatyme. Metinis pranešimas ir strategijos pristatymas yra viešai prieinami Bendrovės tinklalapyje www.toksika.lt.

1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.

TAIP

Visi Bendrovės organai veikia išvien, siekdami įgyvendinti strateginius tikslus ir užtikrinti saugią ir pelningą veiklą.

1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.

TAIP

Priežiūros organas (stebėtojų taryba) Bendrovėje nėra sudarytas, tačiau valdymo organai (valdyba ir vadovas) ir aukščiausio / vidurinio lygmens vadovai glaudžiai bendradarbiauja, siekdami įgyvendinti tikslus.

1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.

TAIP

Bendrovėje yra įsteigta darbuotojų taryba, Bendrovė glaudžiai bendradarbiauja su Šiaulių filialo kaimynystėje gyvenančių žmonių bendruomenėmis, vykdo socialinius projektus, itin operatyviai reaguoja į klientų poreikius, nepriešaištingai vykdo įsipareigojimus tiekėjams, bankui, kitoms organizacijoms ir asmenims.

II principas: Bendrovės valdymo sistema

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.

2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.

NE

Bendrovės įstatuose įtvirtinti tokie Bendrovės organai: visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir vadovas. Kolegialus priežiūros organas Bendrovėje nesudarytas, atsižvelgiant tiek į įmonės rūšį (UAB, ne AB), tiek į jos dydį (remiantis LR įmonių finansinės atskaitomybės sudarymo įstatymu, Bendrovė priskiriama vidutinių įmonių kategorijai). Bendrovės vadovo atsakomybę ir kontrolę užtikrina Bendrovės valdyba. Manome, kad dabartinė organų struktūra yra optimali.

2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.

TAIP

Valdyba atsakinga už strateginį vadovavimą ir vykdo kitas esmines valdymo funkcijas, taip pat ir vadovo veiklos priežiūrą. Kolegialus priežiūros organas Bendrovėje nesudarytas.

2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.

NE

Bendrovėje sudarytas tik vienas kolegialus organas – valdyba, kuri atsakinga už strateginį vadovavimą, vykdo kitas esmines valdymo funkcijas, užtikrina vadovo atsakomybę ir kontrolę. Manome, kad dabartinė organų struktūra yra optimali (žr. p. 2.1 komentarą).

2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.

TAIP / NE

Kolegialaus priežiūros organas Bendrovėje nėra sudarytas, todėl III ir IV principai taikytini valdybai, kiek tai neprieštarauja jos esmei ir paskirčiai. Minėtųjų principų rekomendacijos nėra įgyvendinamos visa apimtimi, tačiau Bendrovė laikosi visų teisės aktuose numatytų reikalavimų, nustatytų valdybos sudarymui ir veiklai. Žr. komentarus prie rekomendacijų, išdėstytų III ir IV principuose.

2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.

TAIP / NE

Bendrovės valdybą sudaro trys nariai, kiekvienas iš jų turi vieną balsą, todėl atskiras asmuo negali dominuoti priimant sprendimus. Tačiau į valdybos, kurios kadencija baigėsi 2017 metais, sudėtį buvo įtraukti du nariai, atstovaujantys pagrindinio akcininko akcijų valdytojai (Ūkio ministerijai) – ši grupė galėjo dominuoti priimant sprendimus. Valdybos, kuri buvo sudaryta 2017 m. lapkričio 7 d., du nariai taip pat gali nulemti paprastąją balsų daugumą, tačiau sprendimų objektyvumą užtikrina tai, kad: 1) du iš trijų narių yra nepriklausomi ir išrinkti konkurso tvarka, 2) valdybos nariai nėra susiję asmenys, 3) visi valdybos nariai veikia skirtingose profesinėse srityse, 4) visi valdybos nariai turi skirtingą kompetenciją ir patirtį. Manome, kad naujosios kadencijos valdybos narių skaičius yra optimalus, atsižvelgiant į įmonės dydį.

2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.

Neaktualu

Bendrovėje stebėtojų taryba nėra sudaryta, o valdybos nariai nėra skirstomi į vykdomuosius direktorius ir direktorius konsultantus (LR Akcinių bendrovių įstatymas tokios valdymo struktūros nenumato).

2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.

TAIP

Valdybos pirmininko nei esamos, nei buvusios pareigos nėra kliūtis jo nepriklausomai veiklai Bendrovės valdyboje. Valdybos pirmininkas ir Bendrovės vadovas nėra tas pats asmuo. Valdybos pirmininkas nėra dirbęs Bendrovės vadovu.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.

3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.

TAIP

Kadangi Bendrovėje sudarytas tik vienas kolegialus organas (valdyba), rekomendacija dėl valdymo organų priežiūros taikoma tiek, kiek tai susiję su Bendrovės vadovo (vienasmenio valdymo organo) priežiūra.

3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.

TAIP / NE

Kandidatų į valdybos narius vardai ir pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, patirtį, pareigas, profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus buvo atskleista Bendrovės akcininkams išsamiai ir iš anksto. Siekdama įsitikinti atrinktų kandidatų nepriekaištingą reputaciją ir patikimumą, mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, Ūkio ministerija kreipėsi dėl informacijos apie atrinktus kandidatus į Specialiųjų tyrimų tarnybą. Visuotinis akcininkų susirinkimas valdybos sudėtį tvirtino tik po to, kai Ūkio ministerija gavo ir įvertino minėtąją informaciją ir pritarė valdybos narių kandidatūroms. Visi valdybos nariai yra pateikę privačių interesų deklaracijas. Naujosios kadencijos valdyba, kuri buvo sudaryta 2017 m. lapkričio 7 d., kaupia ir ne rečiau kaip vieną kartą per metus, rengiant Bendrovės metinį pranešimą, atnauja šiam punkte nurodytus duomenis apie kiekvieną valdybos narį ir pradeda ją pateikti Bendrovės metiniame pranešime (pranešime už 2016 metus ir ankstesniuose pranešimuose Bendrovė skelbė ne visą šioje rekomendacijoje minimą informaciją).

3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.

TAIP / NE

Kandidatai į nepriklausomus valdybos narius, teikdami prašymą dalyvauti atrankoje, privalėjo pateikti informaciją apie savo specifinę kompetenciją, atitinkančią specialiuosius reikalavimus valdybos nariams (teisinę arba strateginio valdymo). Informacija apie kandidatų į valdybos narius specifinę kompetenciją buvo pateikta akcininkams, siekiant įvertinti kandidatų tinkamumą. Naujosios kadencijos valdyba, kuri buvo sudaryta 2017 m. lapkričio 7 d., kaupia, atnauja ir pradeda skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečių narių kompetenciją Bendrovės metiniame pranešime (pranešime už 2016 metus ir ankstesniuose pranešimuose Bendrovė šios informacijos neskelbė).

3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.

TAIP

Valdybos sudėtis nustatyta atsižvelgiant į Bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį, o valdybos nariai, turi įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Atskiri naujosios kadencijos valdybos, kuri buvo sudaryta 2017 m. lapkričio 7 d., nariai ir valdyba kaip visuma turi itin gilių žinių ir patirties ekonomikos, įmonių finansų, atlyginimų politikos formavimo, valstybės politikos atliekų tvarkymo srityje, tarptautinės teisės, įmonių teisės ir kitose srityse, kurių išmanymas yra būtinas Bendrovės strateginiam valdymui.

3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.

TAIP

Valdyba, kurios kadencija baigėsi 2017 metais, savo kadencijos pabaigoje įvertino ir aptarė bei rekomendavo akcininkams, kokius reikalavimus dėl kandidatų kompetencijos derėtų nustatyti skelbiant naujosios kadencijos valdybos narių atrankos konkursą. Naujosios kadencijos valdybos nariai vyko susipažinti su Bendrovės veikla filialuose. 2018 m. kovo mėnesį, atsižvelgiant į valdybos veiklos 2017 metais vertinimo metu nustatytą poreikį, valdybos nariai gilino žinias įmonių ekonominių rodiklių vertinimo srityje. Valdybos pareiža organizuoti savo veiklos vertinimą ir poreikių analizę nustatyta valdybos darbo reglamente.

3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.

TAIP / NE

Į valdybos, kurios kadencija baigėsi 2017 metais, sudėtį buvo įtrauktas vienas nepriklausomas narys, todėl nepriklausomų narių skaičius sudarė 1/3 visų narių. Tačiau į valdybos, kuri buvo sudaryta 2017 m. lapkričio 7 d., sudėtį įtraukti du nepriklausomi nariai, todėl nepriklausomų narių skaičius naujosios kadencijos valdyboje sudaro 2/3 visų narių.

3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:

- 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;
- 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;
- 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);
- 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);
- 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčių verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;
- 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;
- 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti k itų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;
- 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;
- 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.

3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.

TAIP

Teikdami prašymą dalyvauti valdybos nario atrankoje, kiekvienas kandidatas pateikė deklaraciją ir patvirtino, kad atitinka bendruosius reikalavimus, įskaitant reikalavimą būti nepriekaištingos reputacijos ir nesusijusiam su kitais juridiniais asmenimis ryšiais, dėl kurių galėtų kilti interesų konfliktas, kaip jis apibrėžtas Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamą kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 (toliau – Aprašas). Nustatant, ar kandidatas gali būti laikomas nepriklausomu, buvo vadovautasi kriterijais, išdėstytais Aprašo 9 punkte. Siekdama įsitikinti atrinktų kandidatų nepriekaištinga reputacija ir patikimumu, mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, Ūkio ministerija kreipėsi dėl informacijos apie atrinktus kandidatus į Specialiųjų tyrimų tarnybą. Du kandidatai, kurie vėliau buvo išrinkti ir dabar eina valdybos narių pareigas, atrankos metu buvo pripažinti ir tebėra laikomi nepriklausomais nariais, kadangi atitinka visus Aprašo 9 punkte išdėstytus kriterijus. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti valdybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, valdybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovės valdybą, taip pat patikslinti privačių interesų deklaraciją.

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.

TAIP

Valdybos sudarymas ir nepriklausomų narių išrinkimas priklauso Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai. Kai 2017 m. lapkričio 7 d. buvo sudaryta valdyba, Bendrovė savo tinklalapyje www.toksika.lt Naujienų skiltyje viešai paskelbė valdybos sudėtį ir nurodė, kuriuos valdybos narius laiko nepriklausomais. Taip pat Bendrovė metiniame pranešime skelbia, kuriuos valdybos narius laiko nepriklausomais.

3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.

neaktualu

Bendrovėje iki šiol nebuvo atvejų, kada būtų iškilęs poreikis taikyti šią rekomendaciją. Su nepriklausomu valdybos nariu sudarytoje sutartyje dėl nepriklausomo valdybos nario veiklos nustatytas įpareigojimas valdybos nariui nedelsiant raštu informuoti Bendrovę ir valdybą apie bet kokias naujas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti valdybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas.

3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.

TAIP

Nepriklausomam valdybos nariui už jo veiklą valdyboje yra atlyginama su juo pasirašytoje sutartyje nustatyta tvarka ir sąlygomis. Sutarties su nepriklausomu valdybos nariu sąlygas tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas.

IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.

4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.

TAIP

Kadangi Bendrovėje sudarytas vienas kolegialus organas (valdyba), šis punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikomas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu Bendrovės vadovui ir kitiems aukščiausio lygmens vadovams.

4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lėngvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).

TAIP

Valdybos nariai sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikia Bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Kiekvienas valdybos narys turi teisę pareikšti savo nuomonę ar abejonę visais valdybos svarstomais klausimais. Kiekvieno valdybos nario nuomonė (ypatingai tais atvejais, kai ji skiriasi nuo valdybos balsų dauguma priimto sprendimo), įrašoma į valdybos posėdžio protokolą.

4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.

TAIP

Valdybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys skiria pakankamai laiko ir dėmesio bei taip apriboja kitus savo profesinius įsipareigojimus, kad jie netrukdytų tinkamai atlikti valdybos nario pareigas. Visi tiek ankstesnės kadencijos valdybos, tiek dabartinės kadencijos valdybos nariai per praėjusius metus dalyvavo visuose valdybos posėdžiuose.

4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.

TAIP

Prieš priimdami sprendimus, valdybos nariai apsveria jų įtaką Bendrovės veiklai ir akcininkams. Patvirtindama valdybos darbo reglamentą, Bendrovės valdyba įtvirtino savo prievolę veikti tik Bendrovės ir jos akcininkų naudai. Bendravimas su akcininkais ir įsipareigojimai jiems nustatomi vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.

4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdančią įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.

neaktualu

Bendrovei nėra aktualu nustatyti specialias sąlygas sandorių, sudaromų su akcininkais, valdybos nariais ar vadovybe. Dėl Akcinių bendrovių įstatyme numatytų sandorių, kurių vertė sudaro ne mažiau kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo (nepriklausomai nuo to, su kuo sudaromas toks sandoris), sprendimus priima valdyba. Bendrovė priima pavojingąsias atliekas iš visų šalies fizinių ir juridinių asmenų – tai yra įprastinė Bendrovės veikla, ir tokie sandoriai sudaromi tik tipinėmis (rinkos diktuojamomis) sąlygomis. Pažymėtina ir tai, kad tiek Bendrovė, tiek jos akcininkai, turintys 98,15 % akcijų (valstybė ir savivaldybės), ir jų valdomos įmonės yra perkančiosios organizacijos pagal Viešųjų pirkimų įstatymą, todėl tokiems sandoriams taikomos viešųjų pirkimų procedūros ir, atitinkamai, valstybinė viešųjų pirkimų kontrolė. Jokių sandorių su šioje rekomendacijoje aprašytais asmenimis, sudarytų vykdančią kitokią negu įprastinę veiklą ir / arba ne tipinėmis sąlygomis, nebuvo.

4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmoniškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.

TAIP

Kadangi Bendrovėje sudarytas vienas kolegialus organas (valdyba), rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo Bendrovės valdymo organų taikoma tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo Bendrovės vadovo. Bendrovės valdyba, priimdama sprendimus, turinčius reikšmės Bendrovės veiklai ir strategijai, veikia savarankiškai, vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais. Bendrovė užtikrina valdybos aprūpinimą jos veiklai reikalingais ištekliais, įskaitant galimybę kreiptis profesionalaus patarimo į išorinius specialistus.

4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.

TAIP / NE

Bendrovėje valdyba turi tik tris narius, todėl funkcijas, susijusias su direktorių skyrimu, atlyginimo direktoriams nustatymu ir audito kontrole bei įvertinimu, valdyba atlieka pati (komitetai nesudaromi). Bendrovės valdyba renka ir atšaukia vadovą, nustato jo atlyginimą, teikia rekomendacijas vadovui dėl Bendrovės atlyginimų politikos, tvirtina Bendrovės strateginius planus ir kontroliuoja jų įgyvendinimą, atlieka audito kontrolę. Valdyba, kurios kadencija baigėsi 2017 metais, neatitiko komitetams keliamų sudėties reikalavimų dėl mažos nepriklausomų narių įtakos (žr. p. 3.6 komentarą). Tačiau valdyba, kuri buvo sudaryta 2017 m. lapkričio 7 d., atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus, kadangi turi tris narius ir daugumą jų yra nepriklausomi.

4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekia susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.

NE

Atsižvelgiant į Bendrovės dydį ir į tai, kad jos valdyba turi nedaug narių, komitetai prie valdybos nėra sudaryti (žr. p. 4.7 komentarą).

4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.

Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.

NE

Atsižvelgiant į Bendrovės dydį ir į tai, kad jos valdyba turi nedaug narių, komitetai prie valdybos nėra sudaryti (žr. p. 4.7 komentarą).

4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.

NE

Atsižvelgiant į Bendrovės dydį ir į tai, kad jos valdyba turi nedaug narių, komitetai prie valdybos nėra sudaryti (žr. p. 4.7 komentarą).

4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.

NE

Atsižvelgiant į Bendrovės dydį ir į tai, kad jos valdyba turi nedaug narių, komitetai prie valdybos nėra sudaryti (žr. p. 4.7 komentarą).

4.12. Skyrimo komitetas.

4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:

- 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius;
- 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;
- 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui;
- 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui;
- 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.

4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.

NE

Atsižvelgiant į Bendrovės dydį ir į tai, kad jos valdyba turi nedaug narių, komitetai prie valdybos nėra sudaryti (žr. p. 4.7 komentarą).

4.13. Atlyginimų komitetas.

4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:

- 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;
- 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;
- 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;
- 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;
- 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;
- 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);
- 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.

4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:

- 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;
- 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;
- 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.

4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.

4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

NE

Atsižvelgiant į Bendrovės dydį ir į tai, kad jos valdyba turi nedaug narių, komitetai prie valdybos nėra sudaryti (žr. p. 4.7 komentarą).

4.14. Audito komitetas.

4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:

- 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);
- 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;
- 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;
- 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;
- 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;
- 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.

4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.

4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.

4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.

4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.

4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.

4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.

NE

Atsižvelgiant į Bendrovės dydį ir į tai, kad jos valdyba turi nedaug narių, komitetui prie valdybos nėra sudaryti (žr. p. 4.7 komentarą).

4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupę vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.

TAIP / NE

Valdybos pareiškė organizuoti savo veiklos vertinimą ir poreikį analizę nustatyta valdybos darbo reglamente. 2018 m. kovo mėnesį valdyba atliko valdybos veiklos 2017 metais vertinimą. Vertimas atliekamas vadovaujantis Valdymo koordinavimo centro parengtomis Valdybos savo veiklos vertinimo gairėmis, skirtomis taikyti valstybės valdomų bendrovių valdybose. Šiose gairėse nustatytos šešios vertinimo sritys: valdybos veikla, strateginis planavimas, valdybos posėdžiai, valdybos ir įmonės vadovo santykių vertinimas, valdybos pirminko darbo vertinimas, valdybos nario savęs vertinimas. Informacija apie valdybos veiklos vertinimo rezultatus yra pateikiama akcininkams, tačiau nėra skelbiama viešai.

V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

5.1. Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams (šiam principui sąvoka *kolegialūs organai* apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.

TAIP

Stebėtojų taryba Bendrovėje nėra sudaryta. Valdybai vadovauja valdybos pirmininkas, kuris yra nepriklausomas narys. Visi valdybos nariai turi vienodas galimybes iš anksto susipažinti su informacija, reikalinga sprendimams priimti.

5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.

TAIP

Valdybos posėdžiai vyksta reguliariai, remiantis ankstesnių metų pabaigoje valdybos patvirtintu metiniu posėdžių grafiku, kuriame numatomi ir svarstymini klausimai. Pagal patvirtintą grafiką posėdžiai vyksta kiekvieną mėnesį, o iškilus būtinybei neatidėliotinai spręsti svarbius Bendrovei klausimus – neeiliniai posėdžiai sušaukiami labai operatyviai.

5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarkę susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.

TAIP

Vadovaujantis valdybos darbo reglamentu, pranešimas apie sušaukiamą valdybos posėdį, kartu su visa posėdžio medžiaga, valdybos nariams pateikiamas ne vėliau kaip 3 darbo dienas iki numatomos posėdžio datos, išskyrus tuos atvejus, kai valdybos nariai bendru sutarimu el. paštu susitaria dėl trumpesnio termino. Lygiai taip pat, jeigu pasirengti reikia daugiau laiko, valdybos nariai tariasi dėl ilgesnio termino. Darbotvarkė būna žinoma iš anksto ir ji paprastai nėra keičiama. Visi nariai turi galimybę iš anksto susipažinti su medžiaga ir užduoti klausimus – tiek iki posėdžio, tiek posėdžio metu.

5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.

neaktualu

Kadangi Bendrovėje sudarytas tik vienas kolegialus organas (valdyba), rekomendacija dėl kolegialių organų bendradarbiavimo Bendrovei nėra taikoma.

VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.

TAIP

Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro 22 550 885 vnt. paprastųjų vardinių 0,29 Eur nominalios vertės akcijų, kurios visiems jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.

6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.

neaktualu

Bendrovės akcijomis nėra prekiaujama viešai. Nuo Bendrovės įkūrimo 2004 m. liepos 1 d. naujų akcijų išleista nebuvo. Akcijų suteikiamos teisės nurodomos Akcinių bendrovių įstatyme.

6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apskundimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimančioms bendrovei svarbiems sprendimams, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.

TAIP

Bendrovės sandoriai sudaromi Akcinių bendrovių įstatyme ir įstatuose nustatyta tvarka. Sandorius dėl turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo, tvirtina valdyba. Tokia tvarka nustatyta Akcinių bendrovių įstatyme, o Bendrovės įstatuose, kuriuos patvirtino visuotinis akcininkų susirinkimas, numatyta, kad Bendrovės valdybos kompetencija nesiskiria nuo nurodytosios Akcinių bendrovių įstatyme.

6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.

TAIP

Bendrovė visuotinį akcininkų susirinkimą šaukia ir kitas susirinkimo procedūras įgyvendina Akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka, užtikrindama lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir nepažeisdama akcininkų teisių bei interesų.

6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.

neaktualu *Visi akcininkai (valstybės ir savivaldybių atvejais – akcijų valdytojai) yra Lietuvoje įregistruoti ir veiklą vykdančys juridiniai asmenys ir Lietuvoje gyvenantys fiziniai asmenys. Užsienyje gyvenančių akcininkų nėra.*

6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.

TAIP *Visi akcininkai gali įgyvendinti savo teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime teisės aktų nustatyta tvarka. Akcininkui raštu pareikalavus, Bendrovė gali suteikti galimybę balsuoti raštu iš anksto.*

6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.

NE *Poreikio taikyti el. ryšių priemones akcininkų nuotoliniam dalyvavimui ir balsavimui akcininkų susirinkimuose iki šiol nebuvo. Tai būtų labiau aktualu užsienyje gyvenantiems akcininkams, tačiau tokių nėra. Be to, akcininkams sudarytos galimybės balsuoti per įgaliotą asmenį.*

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.

7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.

7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.

TAIP *Bendrovė laikosi visų 7.1–7.3 punktuose išvardintų rekomendacijų. Valdybos darbo reglamente Bendrovės valdybos nariams nustatyta pareiga vengti situacijų, kai valdybos nario asmeniniai interesai prieštarauja arba potencialiai gali prieštarauti Bendrovės interesams, taip pat nedelsiant informuoti valdybą apie bet kokias aplinkybes, turinčias ar galinčias turėti įtaką valdybos nario gebėjimui nepriklausomai ir nešališkai vykdyti savo pareigas. Visi valdybos nariai ir Bendrovės vadovas yra pateikę privačių interesų deklaracijas ir įstatymų nustatyta tvarka privalo jas nedelsdami patikslinti, jeigu atsirastų naujų aplinkybių, dėl kurių deklaracijose pateikta informacija gali tapti netiksliai. Nei valdybos nariai, nei vadovybė jokio Bendrovės turto ar informacijos, gautos būnant Bendrovės organo nariu ar užimant vadovaujančias pareigas Bendrovėje, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti nenaudojo ir nenaudoja. Nei valdybos nariai, nei vadovybė per ataskaitinį laikotarpį sandorių su Bendrove (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) nėra sudarę.*

7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.

TAIP *Valdybos darbo reglamente nustatyta, kad jeigu svarstant klausimus valdyboje kyla arba potencialiai gali kilti valdybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, valdybos narys privalo nedelsdamas informuoti apie tai valdybą ir nedalyvauti svarstant bei balsuojant dėl atitinkamų klausimų.*

VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika

Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.

8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.

NE *Bendrovė dar neturi atlyginimų politikos (ji yra šiuo metu rengiama ir bus parengta per 2018 m. I–II ketvirčius, kaip yra suplanuota Bendrovės strategijoje) ir atlyginimų politikos ataskaitos nerengia. Vadovo atlyginimo nustatymo tvarką tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas, o vadovo atlyginimo dydį (pastoviąją ir kintamąją dalį), remiantis akcininkų patvirtinta tvarka ir teisės aktų nuostatomis bei atsižvelgiant į įmonės kategoriją, nustato valdyba. Valdybos nario atlygio dydį nustato visuotinis akcininkų susirinkimas. Vidutiniai atskirų darbuotojų grupių (įskaitant vadovybę) atlyginimų dydžiai viešai skelbiami Bendrovės tinklalapyje, o nuo šiol taip pat pateikiami ir Bendrovės metiniame pranešime, kuriame Bendrovė nuo šiol skelbia ir Bendrovės valdybai išmokėtą atlygį.*

8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.

NE

Bendrovė dar neturi atlyginimų politikos (žr. p. 8.1 komentarą) ir atlyginimų politikos ataskaitos nerengia.

8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:

- 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas;
- 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis;
- 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams;
- 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas;
- 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpį;
- 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį;
- 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas;
- 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką;
- 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;
- 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;
- 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį.
- 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;
- 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.

NE

Bendrovė dar neturi atlyginimų politikos (žr. p. 8.1 komentarą) ir atlyginimų politikos ataskaitos nerengia.

8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, *inter alia*, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.

NE

Bendrovė dar neturi atlyginimų politikos (žr. p. 8.1 komentarą) ir atlyginimų politikos ataskaitos nerengia.

8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.

8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:

- 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime;
- 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;
- 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos;
- 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;
- 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;
- 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.

8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:

- 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;
- 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;
- 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;
- 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.

8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:

- 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;
- 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.

8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.

NE

Bendrovė dar neturi atlyginimų politikos (žr. p. 8.1 komentarą) ir atlyginimų politikos ataskaitos nerengia.

8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.

NE

Kintama atlyginimo dalis Bendrovės generaliniam direktoriui nustatyta remiantis visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, kuriuo nustatytos ir kintamos dalies dydžio ribos – nuo 0 % iki 95 % pastoviosios atlyginimo dalies. Pastovi atlyginimo dalis nėra pakankama, kad Bendrovė galėtų visiškai nemokėti kintamos dalies, jei netenkinami veiklos rezultatų kriterijai (tokiu atveju Bendrovės vadovo pozicija būtų nepatraukli, įvertinant atsakomybės laipsnį ir reikalavimus kvalifikacijai). Darbuotojai gauna pastovų mėnesinį atlyginimą, o dirbantys pamaininį darbą – pagal suminę darbo laiko apskaitą pastovų valandinį atlygį už atidirbtas valandas. Taip pat dauguma darbuotojų gauna priedą prie atlyginimo už padidintą darbo krūvį ir (arba) funkcijų, nenumatytų pareigų aprašyme, atlikimą. Darbo užmokesčio skaičiavimo ir mokėjimo tvarką, darbo užmokesčio skaičiavimą esant nukrypimams nuo normalių darbo sąlygų reglamentuoja Bendrovės generalinio direktoriaus patvirtinta tvarka.

8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.

NE

Kintama atlyginimo dalis generaliniam direktoriui skiriama už tikslų ir suplanuotų veiklos rezultatų pasiekimą per ataskaitinį laikotarpį. 2017 metų tikslai ir planuojami rezultatai valdybos buvo patvirtinti 2017 m. sausį, tačiau aiškių rezultatų vertinimo kriterijų ir jų svorių kintamos dalies dydžiui 2017 metais dar nebuvo nustatyta. 2018 metams yra nustatyti ir valdybos patvirtinti ne tik tikslai ir planuojami rezultatai, bet ir rezultatų vertinimo kriterijai bei jų svoriai. Darbuotojams priedai prie atlyginimo skiriami Bendrovės generalinio direktoriaus patvirtinta tvarka.

8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.

TAIP

Generalinio direktoriaus kintama atlyginimo dalis už praėjusiais metais pasiektus tikslus ir rezultatus mokama einamaisiais metais kiekvieną mėnesį, kartu su pastovia atlyginimo dalimi (pvz., už 2017 metais pasiektus rezultatus mokama 2018 metais ir bus visiškai atsiskaityta iki 2018 m. pabaigos). Kintamos dalies dydis nustatomas procentais nuo nekintamos dalies.

8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.

NE

Nuostata, kuri leistų susigrąžinti jau išmokėtą vadovo kintamą atlyginimo dalį, nėra įtraukta, tačiau valdyba gali sustabdyti kintamos dalies mokėjimą ir toliau nebemokėti kintamos dalies, nustatytos pagal praėjusių metų duomenis. Valdybos narių atlygis nėra skirstomas į pastovią ir kintamą dalį, o mokamas pastovus valandinis atlygis už faktiškai dirbtą laiką.

8.10. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.

TAIP

Išeitinės išmokos apskaičiuojamos ir mokamos vadovaujantis LR Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ ir LR darbo kodekso nuostatomis.

8.11. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.

TAIP

Išeitinės išmokos apskaičiuojamos ir mokamos vadovaujantis LR Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ ir LR darbo kodekso nuostatomis.

8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.

NE

Dėl sprendimų nustatant atlyginimus Bendrovės vadovui ir valdybos nariams žr. rekomendacijos 8.1 komentarą.

8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.

neaktualu

Atlyginimai nėra pagrįsti akcijų, akcijų pasirinkimo sandorių ir kitų teisių įsigyti akcijas skyrimu arba akcijų kainų pokyčiais.

8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamos mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.

neaktualu

Atlyginimai nėra pagrįsti akcijų, akcijų pasirinkimo sandorių ir kitų teisių įsigyti akcijas skyrimu arba akcijų kainų pokyčiais.

8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.

neaktualu

Atlyginimai nėra pagrįsti akcijų, akcijų pasirinkimo sandorių ir kitų teisių įsigyti akcijas skyrimu arba akcijų kainų pokyčiais.

8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.

neaktualu

Bendrovėje nėra sudaryta stebėtojų taryba. Valdybos nariai nėra skirstomi į direktorius konsultantus ir vykdomuosius direktorius. Į valdybos narių atlyginimą akcijų pasirinkimo sandoriai neįtraukiami.

8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.

neaktualu

Visuotiniai akcininkų susirinkimai kviečiami įstatymų nustatyta tvarka, užtikrinant visiems akcininkams vienodas galimybes dalyvauti ir balsuoti, todėl skatinimas nėra aktualus. Dėl sprendimų nustatant atlyginimus Bendrovės vadovui ir valdybos nariams žr. rekomendacijos 8.1 komentarą.

8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.

neaktualu

Visuotinis akcininkų susirinkimas sprendžia visus klausimus, kuriuos Akcinių bendrovių įstatymas priskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai. Atlyginimų politikos ataskaita nėra rengiama, kadangi Bendrovėje dar nėra parengta atlyginimų politika.

8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.

8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:

- 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius;
- 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos;
- 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti;
- 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia;
- 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams.

Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.

8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.

8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti scheme, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.

neaktualu

Atlyginimai nėra pagrįsti akcijų, akcijų pasirinkimo sandorių ir kitų teisių įsigyti akcijas skyrimu arba akcijų kainų pokyčiais.

IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.

9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimanč svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.

9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.

TAIP

Bendrovės valdymo sistema pripažįsta interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatina aktyvų Bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą. Bendrovėje yra įsteigta darbuotojų taryba. Bendrovė glaudžiai bendradarbiauja su Šiaulių filialo (kuriame veikia PAD ir PAS) kaimynystėje gyvenančių žmonių bendruomenėmis, supažindina bendruomenių narius su Bendrovės veikla ir jiems aktualia informacija (pavyzdžiui, kiekvieną dieną Bendrovės interneto tinklalapyje skelbiama informacija apie praėjusios paros vidutinę teršalų emisiją). Įstatymų nustatyta tvarka sudaromos sąlygos interesų turėtojams dalyvauti Bendrovės valdyme.

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:

- 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;
- 2) bendrovės tikslus;
- 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius;
- 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą;
- 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius;
- 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje;
- 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais;
- 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją.

Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.

10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.

10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.

10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.

TAIP

Bendrovė metiniame pranešime atskleidžia informaciją apie Bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus, tikslus, akcininkus, valdybos narius ir aukščiausio lygio vadovus (įskaitant informaciją apie jų kvalifikaciją, patirtį, potencialius interesų konfliktus) bei jų vidutinius atlyginimus, kitus veiklos aspektus, Bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Rekomendacijos 4 ir 6 punktuose nurodyta informacija skelbiama tiek, kiek yra privaloma pagal galiojančius teisės aktus ir metinių finansinių ataskaitų parengimui keliamus reikalavimus. Sandorių tarp Bendrovės ir susijusių asmenų per ataskaitinį laikotarpį nebuvo, išskyrus sandorius tarp Bendrovės ir jos akcininkų UAB „Barocenas“ (turimų Bendrovės akcijų dalis – tik 0,235 %) ir AB „Klaipėdos vanduo“ (turimų akcijų dalis – tik 0,003 %), kurie buvo sudaromi dėl įprastinės Bendrovės veiklos ir tik tipinėmis rinkos sąlygomis (pažymėtina, kad nė vienas iš šių akcininkų dėl mažos turimų Bendrovės akcijų dalies nedaro reikšmingos įtakos Bendrovės valdymui). Bendrovė nėra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, todėl 10.2 rekomendacija nėra aktuali.

10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.

TAIP

Bendrovė nėra listinguojama vertybinių popierių biržoje, tačiau informacija atskleidžiama visiems ir vienu metu taip, kad jokie akcininkai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu.

10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.

TAIP / NE

Bendrovė nėra listinguojama vertybinių popierių biržoje, tačiau užtikrina informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos, naudodama tuo tikslu informacines technologijas (Bendrovės interneto tinklalapį). Tačiau informacija skelbiama tik lietuvių kalba, kadangi pagrindiniai Bendrovės informacijos naudotojai (akcininkai, darbuotojai, bendruomenių nariai, klientai, kreditoriai – finansinės institucijos ir tiekėjai) yra arba Lietuvos fiziniai ar juridiniai asmenys, arba su Bendrove siejančią veiklą vykdo partnerystėje su Lietuvos fiziniu ar juridiniu asmeniu.

10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.

TAIP / neaktualu

Bendrovė savo internetiniame tinklalapyje skelbia Bendrovės metinius pranešimus, finansines ataskaitas ir kitas periodines ataskaitas. Bendrovė nėra listinguojama vertybinių popierių biržoje, todėl neskelbia pranešimų apie esminius įvykius ir Bendrovės akcijų kainų kitimą, kaip tą privalo daryti listinguojamos įmonės, todėl tokie pranešimai nepateikiami ir bendrovės tinklalapyje.

XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.

TAIP

Bendrovėje atliekamas metinės finansinės atskaitomybės auditas. Audito įmonė taip pat patikrina metinio pranešimo atitikimą audituotai finansinei atskaitomybei.

11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba.

TAIP

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka atrinkus audito įmonę, ją visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo Bendrovės valdyba.

11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.

neaktualu

Audito įmonė per ataskaitinius metus nėra teikusi Bendrovei ne audito paslaugų ir nėra gavusi jokio atlygio, išskyrus atlygį už audito paslaugas.

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

UAB „Tezauros auditas“

Kodas: 122740926
 Juridinių asmenų registras
 PVM kodas: LT227409219
 Jasinskio g. 4-17
 LT01112 Vilnius, Lietuva
 Tel.: +370 62 036 987
 www.tezaurus.lt

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

UAB „TOKSIKA“ AKCININKAMS

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Sąlyginė nuomonė

Atlikome UAB „Toksika“ (toliau – Įmonės) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2017 m. gruodžio 31 d. balansas ir tą dieną pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, pinigų srautų ataskaita, aiškinamasis raštas, įskaitant svarbių apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos, išskyrus mūsų išvados „Sąlyginės nuomonės pagrindas“ skyriuje apibūdintų dalykų poveikį, visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo tikrą ir teisingą Įmonės 2017 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal verslo apskaitos standartus.

Sąlyginės nuomonės pagrindas

UAB „Toksika“ 2014.11.06 d. pripažino 2,5 mln. EUR finansinės veiklos pajamų pagal pateiktą pretenziją dėl rangovo laiku neatliktų darbų, o pretenzijos sumą užskaitė kaip vienerių priešpriešinį reikalavimą su įsipareigojimo Rangovui suma. Rangovas su pateikta pretenzija nesutinka. Mūsų vertinimu, egzistuoja neapibrėžtumas dėl galimo ginčo sprendimo teisme ir iš to galinčių atsirasti pasekmių, kurios turėtų įtakos įmonės finansinėse ataskaitose atvaizduotų pajamų ir skolų dydžiams.

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinti šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikomės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei pagrįsti.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta Įmonės metiniame pranešime, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitiktimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose, arba mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji yra kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Įmonės metiniame pranešime pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar metinis pranešimas buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Įmonės metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis; ir

Įmonės metinis pranešimas buvo parengtas laikantis LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

UAB „Tezaurus auditas“

Kodas: 122740926
 Juridinių asmenų registras
 PVM kodas: LT227409219
 Jasinskio g. 4-17
 LT01112 Vilnius, Lietuva
 Tel.: +370 62 036 987
 www.tezaurus.lt

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal verslo apskaitos standartus, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Įmonės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Įmonę ar nutraukti veiklą arba turi kitų realių alternatyvų taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Įmonės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir laikėmės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Supratome su auditu susijusias vidaus kontroles, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarėme išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Įmonės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau, būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Įmonė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Auditorė Aistė Perminaitė
 2018 m. kovo 27 d., Vilnius
 Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000592

UAB „Tezaurus auditas“
 Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001211

FINANSINĖS ATASKAITOS

BALANSAS

UAB „TOKSIKA“

Kuro g., Vilnius, įm. kodas 244670310, ataskaitų sudarymo data 2018 m. kovo 15 d.

BALANSAS

2017 M. GRUODŽIO 31 D.

TURTAS		PASTABOS NR.	2017.12.31 EUR	2016.12.31 EUR
A.	ILGALAIKIS TURTAS		27 450 841	29 099 875
I.	NEMATERIALUSIS TURTAS	1	2 413	15 775
I.1.	Plėtros darbai			
I.2.	Prestižas			
I.3.	Programinė įranga		2 413	1 685
I.4.	Koncesijos, patentai, licencijos, prekių ženklai ir panašios teisės			
I.5.	Kitas nematerialusis turtas			14 090
I.6.	Sumokėti avansai			
II.	MATERIALUSIS TURTAS	2	27 305 295	28 975 462
II.1.	Žemė		46 377	46 377
II.2.	Pastatai ir statiniai		26 768 503	28 415 181
II.3.	Mašinos ir įrengimai		78 688	12 647
II.4.	Transporto priemonės		90 231	84 575
II.5.	Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai		321 496	329 599
II.6.	Investicinis turtas		0	0
II.6.1.	Žemė			
II.6.2.	Pastatai			
II.7.	Sumokėti avansai ir vykdomi materialiojo turto statybos (gamybos) darbai			87 083
III.	FINANSINIS TURTAS		0	0
III.1.	Įmonių grupės įmonių akcijos			
III.2.	Paskolos įmonių grupės įmonėms			
III.3.	Iš įmonių grupės įmonių gautinos sumos			
III.4.	Asocijuotųjų įmonių akcijos			
III.5.	Paskolos asocijuotosioms įmonėms			
III.6.	Iš asocijuotųjų įmonių gautinos sumos			
III.7.	Ilgalaikės investicijos			
III.8.	Po vienerių metų gautinos sumos			
III.9.	Kitas finansinis turtas			
IV.	KITAS ILGALAIKIS TURTAS	3	143 133	108 638
IV.1.	Atidėtojo pelno mokesčio turtas		143 133	108 638
IV.2.	Biologinis turtas			
IV.3.	Kitas turtas			
B.	TRUMPALAIKIS TURTAS		1 159 705	773 057
I.	ATSARGOS	4	113 585	123 282
I.1.	Žaliavos, medžiagos ir komplektavimo detalės		103 779	114 247
I.2.	Nebaigta produkcija ir vykdomi darbai			
I.3.	Produkcija			
I.4.	Pirktos prekės, skirtos perparduoti			
I.5.	Biologinis turtas			
I.6.	Ilgalaikis materialusis turtas, skirtas parduoti			
I.7.	Sumokėti avansai		9 806	9 035
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS	5	522 586	627 222
II.1.	Pirkėjų skolos		482 890	362 580
II.2.	Įmonių grupės įmonių skolos			0
II.3.	Asocijuotųjų įmonių skolos			0
II.4.	Kitos gautinos sumos		39 696	264 642
III.	TRUMPALAIKĖS INVESTICIJOS		0	3 051
III.1.	Trumpalaikės investicijos			3 051
III.2.	Terminuoti indėliai			0
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	6	523 534	19 502
C.	ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SĄNAUDOS IR SUKauptos PAJAMOS	7	103 624	53 660
TURTAS IŠ VISO:			28 714 170	29 926 592

UAB „TOKSIKA“

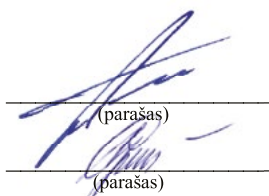
Kuro g., Vilnius, įm. kodas 244670310, ataskaitų sudarymo data 2018 m. kovo 15 d.

BALANSAS (tęsinys)**2017 M. GRUODŽIO 31 D.**

	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	PASTABOS NR.	2017.12.31	2016.12.31
			EUR	EUR
D.	NUOSAVAS KAPITALAS		5 679 244	5 624 147
I.	KAPITALAS	8	6 539 757	6 539 757
I.1.	Įstatinis (pasirašytasis) arba pagrindinis kapitalas		6 539 757	6 539 757
I.2.	Pasirašytasis neapmokėtas kapitalas (-)			
I.3.	Savos akcijos, pajai (-)			
II.	AKCIJŲ PRIEDAI			
III.	PERKAINOJIMO REZERVAS			
IV.	REZERVAI	8	37 507	37 507
III.1.	Privalomasis rezervas arba atsargos (rezervinis) kapitalas			
III.2.	Savoms akcijoms įsigyti			
III.3.	Kiti rezervai		37 507	37 507
V.	NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	9	(898 020)	(953 117)
IV.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)		55 097	(197 850)
IV.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)		(953 117)	(755 267)
E.	DOTACIJOS SUBSIDIJOS	10	19 942 164	21 210 736
F.	ATIDĖJINIAI	11	1 285 601	1 058 929
I.	Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai			
II.	Mokesčių atidėjiniai			
III.	Kiti atidėjiniai		1 285 601	1 058 929
G.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	12	1 801 961	2 027 580
I.	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		760 340	696 930
I.1.	Skoliniai įsipareigojimai			
I.2.	Skolos kredito įstaigoms		760 340	696 930
I.3.	Gauti avansai			
I.4.	Skolos tiekėjams			
I.5.	Pagal vekselius ir čekius mokėtinos sumos			
I.6.	Įmonių grupės įmonėms mokėtinos sumos			
I.7.	Asocijuotosioms įmonėms mokėtinos sumos			
I.8.	Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai			
II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		1 041 621	1 330 650
II.1.	Skoliniai įsipareigojimai			
II.2.	Skolos kredito įstaigoms		550 389	1 071 517
II.3.	Gauti avansai		788	474
II.4.	Skolos tiekėjams		131 735	75 272
II.5.	Pagal vekselius ir čekius mokėtinos sumos			
II.6.	Įmonių grupės įmonėms mokėtinos sumos			
II.7.	Asocijuotosioms įmonėms mokėtinos sumos			
II.8.	Pelno mokesčio įsipareigojimai			
II.9.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		134 943	112 866
II.10.	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		223 766	70 521
H.	SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS	13	5 200	5 200
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO:		28 714 170	29 926 592

Generalinis direktorius

Vyr. buhalterė

(parašas)

Arūnas Dirvinskas

Valerija Greičiuvienė

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

UAB „TOKSIKA“

Kuro g., Vilnius, įm. kodas 244670310, ataskaitų sudarymo data 2018 m. kovo 15 d.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.

STRAIPSNIS	PASTABOS NR.	2017.01.01- 2017.12.31 EUR	2016.01.01- 2016.12.31 EUR
I. Pardavimo pajamos	14	3 448 024	2 237 690
II. Pardavimo savikaina	15	(1 683 173)	(1 422 701)
III. Biologinio turto tikrosios vertės pokytis			
IV. BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		1 764 851	814 989
V. Pardavimo sąnaudos			
VI. Bendrosios ir administracinės sąnaudos	16	(1 670 200)	(1 081 796)
VII. Kitos veiklos rezultatai	17	8 745	39 855
VIII. Investicijų į patrunuojančiosios, patrunuojamųjų ir asocijuotųjų įmonių akcijas pajamos			
IX. Kitų ilgalaikių investicijų ir paskolų pajamos			
X. Kitos palūkanų ir panašios pajamos			
XI. Finansinio turto ir trumpalaikių investicijų vertės sumažėjimas			
XII. Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	18	(57 706)	(79 536)
XIII. PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		45 690	(306 488)
XIV. PELNO MOKESTIS	19	9 407	108 638
XV. GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		55 097	(197 850)

Generalinis direktorius

Vyr. buhalterė

Arūnas Dirvinskas

Valerija Greičiuvienė

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

UAB „TOKSIKA“

Kuro g., Vilnius, įm. kodas 244670310, ataskaitų sudarymo data 2018 m. kovo 15 d.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.

STRAIPSNIAI		2017.01.01- 2017.12.31	2016.01.01- 2016.12.31
I.	PAGRINDINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI		
I.1.	Ataskaitinio laikotarpio pinigų įplaukos (su PVM)	3 930 418	2 561 686
I.1.1.	Pinigų įplaukos iš klientų	3 926 228	2 541 627
I.1.2.	Kitos įplaukos	4 190	20 059
I.2.	Ataskaitinio laikotarpio pinigų išmokos	(2 715 563)	(2 152 232)
I.2.1.	Pinigai, sumokėti žaliavų, prekių ir paslaugų tiekėjams (su PVM)	(1 105 959)	(903 951)
I.2.2.	Pinigų išmokos, susijusios su darbo santykiais	(850 331)	(744 355)
I.2.3.	Sumokėti į biudžetą mokesčiai	(569 193)	(406 637)
I.2.4.	Kitos išmokos	(190 080)	(97 289)
	GRYNIJIPAGRINDINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	1 214 855	409 454
II.	INVESTICINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI		
II.1.	Ilgalaikio turto, išskyrus investicijas, įsigijimas	(121 040)	(258 169)
II.2.	Ilgalaikio turto, išskyrus investicijas, perleidimas		61 000
II.3.	Ilgalaikių investicijų įsigijimas		
II.4.	Ilgalaikių investicijų perleidimas		
II.5.	Paskolų suteikimas		
II.6.	Paskolų susigrąžinimas		
II.7.	Gauti dividendai, palūkanos		
II.8.	Kitas investicinės veiklos pinigų srautų padidėjimas		
II.9.	Kitas investicinės veiklos pinigų srautų sumažėjimas		
	GRYNIJII INVESTICINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	(121 040)	(197 169)
III.	FINANSINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI		
III.1.	Pinigų srautai, susiję su įmonės savininkais	0	0
III.1.1.	Akcijų išleidimas		
III.1.2.	Savininkų įnašai nuostoliams padengti		
III.1.3.	Savų akcijų supirkimas		
III.1.4.	Dividendų išmokėjimas		
III.2.	Pinigų srautai, susiję su kitais finansavimo šaltiniais	(589 783)	(301 853)
III.2.1.	Finansinių skolų padidėjimas	0	492 376
III.2.1.1.	Paskolų gavimas		492 376
III.2.1.2.	Obligacijų išleidimas		
III.2.2.	Finansinių skolų sumažėjimas	(585 193)	(791 023)
III.2.2.1.	Paskolų grąžinimas	(530 122)	(724 027)
III.2.2.2.	Obligacijų supirkimas		
III.2.2.3.	Sumokėtos palūkanos	(44 106)	(58 650)
III.2.2.4.	Lizingo (finansinės nuomos) mokėjimai	(10 965)	(8 346)
III.2.3.	Kitų įmonės įsipareigojimų padidėjimas		
III.2.4.	Kitų įmonės įsipareigojimų sumažėjimas		
III.2.5.	Kiti finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimai		
III.2.6.	Kiti finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimai	(4 590)	(3 206)
	GRYNIJII FINANSINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	(589 783)	(301 853)
IV.	Valiutų kursų pokyčio įtaka grynųjų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui		
V.	GRYNASIS PINIGŲ SRAUTŲ PADIDĖJIMAS (SUMAŽĖJIMAS)	504 032	(89 568)
VI.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	19 502	109 070
VII.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	523 534	19 502

Generalinis direktorius

Vyr. buhalterė

(parašas)

(parašas)

Arūnas Dirvinskas

Valerija Greičiuvienė

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

UAB „TOKSIKA“

Kuro g., Vilnius, įm. kodas 244670310, ataskaitų sudarymo data 2018 m. kovo 15 d.

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.

STRAIPSNIS	Apmokėtas įstatinis kapitalas arba pagrindinis kapitalas	Akcijų priedai	Savos akcijos (-)	Perkainojimo rezervas Ilgalaikio materialiojo turto	Finansinio turto	Įstatymo numatyti rezervai Privalomasis arba atsargos (rezervinis) kapitalas	Savoms akcijoms išgyti	Kiti rezervai	Nepaskirs- tytas pelnas (nuostoliai)	IŠ VISO:
1. LIKUTIS 2015.12.31	6 539 757							37 507	(755 267)	5 821 997
2. Apskaitos politikos pakeltimo rezultatas										
3. Esminių klaidų taisymo rezultatas										0
4. PERSKAIČIUOTAS LIKUTIS 2015.12.31	6 539 757	0	0	0	0	0	0	37 507	(755 267)	5 821 997
5. Ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimas (sumažėjimas)										0
6. Veiksmingos apsidraudimo priemonės vertės padidėjimas (sumažėjimas)										0
7. Savų akcijų išigijimas (pardavimas)										0
8. Pelnų (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai)										0
9. Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)									(197 850)	(197 850)
10. Dividendai										0
11. Kitos išmokos										0
12. Sudaryti rezervai										0
13. Panaudoti rezervai										0
14. Įstatinio kapitalo didinimas (mažinimas) arba pajininkų įnašai (pajų grąžinimas)										0
15. Kitas įstatinio arba pagrindinio kapitalo padidėjimas (sumažėjimas)										0
16. Įnašai nuostoliams padengti										0
17. LIKUTIS 2016.12.31	6 539 757	0	0	0	0	0	0	37 507	(953 117)	5 624 147

UAB „TOKSIKA“

Kuro g., Vilnius, įm. kodas 244670310, ataskaitų sudarymo data 2018 m. kovo 15 d.

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA (tęsinys)
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

STRAIPSNIS	Apmokėtas įstatinis kapitalas arba pagrindinis kapitalas	Akcijų priedai	Savos akcijos (-)	Perkainojimo rezervas Ilgalaikio materialiojo turto	Finansinio turto	Išstatymo numatyti rezervai Privalomasis arba atsargos (rezervinis) kapitalas	Savoms akcijoms išsigyti	Kiti rezervai	Nepaskirs- tytas pelnas (nuostoliai)	IŠ VISO:
18. Ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimas (sumažėjimas)										0
19. Veiksmingos apsidraudimo priemonės vertės padidėjimas (sumažėjimas)										0
20. Savų akcijų išsigijimas (pardavimas)										0
21. Pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai)										0
22. Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)									55 097	55 097
23. Dividendai										0
24. Kitos išmokos										0
25. Sudaryti rezervai										0
26. Panaudoti rezervai										0
27. Įstatinio kapitalo didinimas (mažinimas) arba pajaminkų įnašai (pajų grąžinimas)										0
28. Kitas įstatinio arba pagrindinio kapitalo padidėjimas (sumažėjimas)										0
29. Įnašai nuostoliams padengti										0
30. LIKUTIS 2017.12.31	6 539 757	0	0	0	0	0	0	37 507	(898 020)	5 679 244

Generalinis direktorius

Vyr. buhalterė

Arūnas Dirvinskas

Valerija Greičiuvienė

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.

1. Bendroji dalis

UAB „Toksika“ (toliau – Bendrovė), kodas 244670310, adresas Kuro g. 15, Vilnius. Bendrovė įregistruota 1992 m. lapkričio 10 d.

2004 m. liepos 1 d. įvykdytas UAB „Toksika“, UAB „Alytaus regiono pavojingų atliekų aikštelė“, UAB „Klaipėdos toksika“, UAB „Švarus Vilnius“ sujungimas reorganizavimo būdu. UAB „Toksika“ tęsia savo veiklą su pagrindine įmone Vilniuje ir filialais Alytuje (Takniškių km., Alytaus rajonas), Klaipėdoje (Ketvergių g. 11, Dumpių km., Priekulės seniūnija, Klaipėdos rajonas), Šiauliuose (Jurgeliškių km., Šiaulių km. sen., Šiaulių rajonas).

Bendrovės įstatuose numatyta ši pagrindinė veikla:

- ♻️ sukurti potencialiai pavojingų atliekų tvarkymo sistemą;
- ♻️ rinkti ir sandėliuoti pavojingas atliekas, perdirbti, šalinti ir prekiauti šiomis atliekomis.

Veiklos kodas 3822.

Bendrovės įstatinis kapitalas perskaičiuotas į eurus vadovaujantis 2014 m. spalio 14 d. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių įstatinio kapitalo ir vertybinių popierių nominalios vertės išraiškos eurai ir šių bendrovių įstatų keitimo įstatymu Nr. XII-1223 yra 6 539 756,65 Eur.

Pagrindinis Bendrovės akcininkas yra valstybė. Akcijų valdytojas yra Ūkio ministerija, patikėjimo teise valdanti 92,51 % akcijų. Likusios akcijos priklauso savivaldybėms (5,64 %), juridiniams asmenims (1,71 %), fiziniams asmenims (0,14 %).

2017 m. vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius Bendrovėje buvo 57 darbuotojai, 2016 m. – 56 darbuotojai.

2. Apskaitos politika

Bendrovės 2017 m. finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, jo nuostatomis ir apskaitą reglamentuojančiais norminiais aktais, Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu ir Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartais (VAS).

Bendrovės ataskaitiniai finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

Skaičiai finansinėse ataskaitose yra pateikti eurai.

Bendrovė sistemingai taikė apskaitos principus, kurie yra tokie patys kaip ir ankstesniais metais.

Rengdama finansines ataskaitas pagal VAS, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus prielaidoms, kurios daro įtaką apskaitos principų taikymui bei su turto ir įsipareigojimais, pajamomis ir išlaidomis susijusiems skaičiams. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti ankstesne patirtimi ir kitais veiksniais, kurie atitinka esamas sąlygas ir kurių rezultatų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo apskaičiavimų.

Rengiant finansines ataskaitas buvo atsižvelgiama į veiklos tęstinumo principą, t. y. numatoma, kad Bendrovė ir ateityje galės tęsti savo veiklą.

Bendrovės apskaitos politika yra tokia:

- ✚ apskaita tvarkoma atliekant dvejetainį įrašą;
- ✚ apskaitos dokumentai surašomi naudojant Lietuvos Respublikos piniginių vienetą – eurą, o prireikus ir eurą, ir kitą užsienio valiutą;
- ✚ ūkiniai įvykiai ir ūkinės operacijos, kurių atlikimas ar įforminimas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka susijęs su užsienio valiuta, apskaitoje perskaičiuojami į eurus pagal Lietuvos banko nustatytą užsienio valiutos santykį, galiojantį ūkinio įvykio ar ūkinės operacijos atlikimo dieną;
- ✚ apskaitos dokumentai surašomi ir apskaitos registrai sudaromi lietuvių kalba.

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos eurai operacijos dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Gautinos ir mokėtinos sumos ir piniginės lėšos užsienio valiuta įvertinamos eurai balanso sudarymo dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Valiutos kurso pasikeitimo skirtumai, atsiradę įvykdžius šias operacijas, apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Bendrovė savo veikloje susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis. Rizikų valdymo metodai pateikiami toliau:

- ✚ Kredito rizika, arba partnerio įsipareigojimų nevykdymo rizika, kontroliuojama taikant kredito terminus ir mokėjimų vėlavimo kontrolę. Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievolės. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė. Todėl Bendrovės vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius balanso sudarymo dieną.
- ✚ Užsienio valiutos keitimo rizika. 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo sandorių bei, atitinkamai, piniginio turto ir įsipareigojimų ir likučių, išreikštų kitomis valiutomis nei eurai, todėl Bendrovė nesusiduria su reikšminga užsienio valiutos rizika.
- ✚ Likvidumo rizika. Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynujų pinigų ir grynujų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą per atitinkamo kiekio kredito linijas, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Bendrovės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso – atsargos) / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2017 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 1,11 ir 1,00 (2016 m. gruodžio 31 d. – 0,62 ir 0,49).
- ✚ Palūkanų rizika. 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nesinaudojo jokiais finansiniais instrumentais, kad apsaugotų nuo palūkanų normos svyravimo rizikos.

Nematerialusis turtas

Nematerialiajam turtui priskiriamas identifikuojamas nepiniginis turtas, neturintis materialios formos, kuriuo Bendrovė disponuoja ir kurį naudodama savo veikloje tikisi gauti tiesioginės ir netiesioginės naudos.

Nematerialusis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina. Vėliau ilgalaikis nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą amortizaciją ir nuostolius dėl vertės sumažėjimo. Amortizacijos sąnaudos priskiriamos Bendrovės veiklos sąnaudoms. Ilgalaikis nematerialusis turtas amortizuojamas per naudingo tarnavimo laikotarpį, taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą. Programinės įrangos turto grupės naudingo tarnavimo laikas yra 3 metai. Likvidacinė vertė nenustatoma.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikiu materialiuoju turtu laikomas tas turtas, kuris teikia Bendrovei ekonominės naudos, kurį Bendrovė valdo ir kontroliuoja, kuris naudojamas Bendrovės veikloje ilgiau nei vienerius metus ir kurio įsigijimo vertė lygi ar didesnė už 289,62 Eur. Ilgalaikio materialiojo turto likvidacinė vertė – 0,29 Eur. Ilgalaikis materialusis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo (pasigaminimo) savikaina. Vėliau ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuostolius dėl vertės sumažėjimo. Vėliau patiriamos išlaidos dėl ilgalaikio materialiojo turto remonto, rekonstravimo ir eksploatavimo, jeigu jos neperina atskiro vieneto naudingųjų savybių, dėl kurių reikėtų didinti atskiro vieneto vertę, ir neprailgina jo naudingo tarnavimo laiko, pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

Ilgalaikis materialusis turtas nudėvimas per naudingą tarnavimo laikotarpį, taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą. Nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio po to, kai turtas pradedamas eksploatuoti. Nusidėvėjimo sąnaudos priskiriamos pardavimo savikainai arba veiklos sąnaudoms.

Bendrovėje nustatyti tokie ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpiai pagal ilgalaikio turto grupes:

Ilgalaikio materialiojo turto grupė	Naudingo tarnavimo laikas, metais
Pastatai	50
Statiniai	10
Mašinos ir įrengimai	10
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrengimai	5
Transporto priemonės	10
Baldai	10
Kitas materialusis turtas	5
Kompiuterinė technika	3

Atsargos

Atsargos – tai įvairus trumpalaikis turtas, kurį Bendrovė sunaudoja pajamoms uždirbti. Apskaitoje atsargos registruojamos ir finansinėse ataskaitose rodomos įsigijimo savikaina, prie jos pridėjus tiesiogines su atsargų įsigijimu susijusias išlaidas, arba grynąją galimo realizavimo vertę, priklausomai nuo to, kuri mažesnė. Grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas prekių komplektavimo ir pardavimo sąnaudas.

Savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Atsargų nurašymo aktas yra pagrindas pripažinti šio turto įsigijimo savikainą sąnaudoms. Atsargoms Bendrovėje priskiriamos žaliavos, medžiagos ir kitas trumpalaikis turtas, skirtas pavojingų atliekų tvarkymui, kuras, tepalai, degalai, atsarginės dalys, nepradėtas naudoti Bendrovės veikloje inventorių ir kitos medžiagos.

Išankstiniai apmokėjimai

Išankstiniai apmokėjimai – tai Bendrovės sumokėtos sumos kitiems asmenims už paslaugas, prekes ar kitą turtą, kurį tie asmenys pateiks Bendrovei vėliau. Šioms sumoms taip pat priskiriamos iš anksto sumokėtos sumos, kurios vėliau bus priskiriamos tolygiai besikaupiančioms sąnaudoms (draudimai, prenumerata, reklama, rinkliavos).

Gautinos sumos

Gautinomis sumomis laikoma teisė gauti pinigus ar kitą finansinį turtą už tretiesiems asmenims suteiktas paslaugas ar parduotas prekes ir kitos pagal sutartis užregistruotos skolos Bendrovei, kurias Bendrovė ketina atgauti per vienerius metus. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina. Vėliau gautinos sumos yra apskaitomos įvertinus jų vertės sumažėjimą.

Abejotinos skolos nustatomos peržiūrint ir atskirai įvertinant kiekvieną pirkėją ir kiekvieną gautiną sumą. Abejotinų skolų suma nustatoma pagal skolos atsiradimo laiką ir pripažįstama, kai apmokėjimas vėluoja 12 mėnesių arba atsirado kitų aplinkybių, kurios rodo, kad skola yra abejotina, tuo pačiu įvertinus skolininko galimybes grąžinti skolą. Jei tikėtina, kad Bendrovė negalės atgauti gautinų sumų, pripažįstamas nuostolis dėl vertės sumažėjimo, kuris apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp turto balansinės vertės ir dabartinės būsimųjų pinigų srautų, diskontuotų taikant apskaičiuotąją palūkanų normą, vertės. Nuostolis dėl vertės sumažėjimo pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

Kitas trumpalaikis turtas

Kitą trumpalaikį turtą sudaro terminuoti indėliai ir kitas trumpalaikis turtas. Terminuoti indėliai – tai bankuose laikomi Bendrovės indėliai, kurių terminas yra ne ilgesnis kaip 12 mėnesių.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje ir banke, įskaitant neterminuotus indėlius.

Vertės sumažėjimas

Bendrovės turto, išskyrus atsargas, apskaitytos sumos peržiūrimos kiekvieno balanso sudarymo dieną, siekiant nustatyti jų nuvertėjimą. Jei pastebimas nuvertėjimas, apskaičiuojama tokio turto atsiperkamoji vertė. Nuostolis dėl nuvertėjimo apskaitomas, kai turto arba jam priklausančio grynuosius pinigus uždirbančio vieneto apskaityta vertė viršija atsiperkamoją vertę. Visi dėl nuvertėjimo patirti nuostoliai apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip didesnė viena iš dviejų verčių: grynoji galimo realizavimo ir turto naudojimo vertė. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu.

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas iš paskirstytinojo Bendrovės pelno sudaromas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo numatyta tvarka. Vadovaujantis įstatymais, kasmet į įstatymo numatytą rezervą turi būti pervedama mažiausiai 5 % nuo grynojo pelno, kol rezervas sudarys 10 % akcinio kapitalo. Šis rezervas negali būti paskirstytas.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas tais metais, kada jie yra paskelbiami.

Dotacijos ir subsidijos

Gautinos dotacijos pripažįstamos, kai pagrįstai tikimasi jas gauti ir manoma, kad Bendrovė atitinka jų gavimui keliamus reikalavimus. Dotacijos patirtoms sąnaudoms kompensuoti apskaitoje pripažįstamos panaudotos tokia dalimi, kiek patiriama sąnaudų, kurioms kompensuoti jos skirtos, ir tokia pat dalimi mažinama pelno (nuostolių) ataskaitos kompensuojamų sąnaudų straipsnio suma.

Ilgalaikiam turtui įsigyti gautos dotacijos pripažįstamos panaudotomis proporcingai įsigyto turto nusidėvėjimui, t. y. dotacijos sumos mažinamos ir pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje tiek, kiek to turto nudėvima (amortizuojama) ir kokia nusidėvėjimo (amortizacijos) suma pripažįstama sąnaudomis.

Nuomojamas turtas

Ilgalaikio materialiojo turto nuoma, kai Bendrovei perduodama iš esmės visa rizika ir nauda, susijusi su nuosavybe, yra klasifikuojama kaip lizingas (finansinė nuoma). Lizingas (finansinė nuoma) kapitalizuojamas remiantis įvertinta minimalių lizingo mokėjimų dabartine verte. Nuomos mokestis paskirstomas tarp įsipareigojimų bei finansavimo sąnaudų taip, kad sudarytų pastovią periodišką palūkanų normą likusiam lizingo įsipareigojimų balansui. Palūkanos, tenkančios nuomos mokesčiui, yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje per visą išperkamosios nuomos laikotarpį. Lizingo būdu įsigytas ilgalaikis materialusis turtas yra nudėvimas per jo naudingo tarnavimo laikotarpį.

Kita nuoma yra veiklos nuoma ir išnuomotas turtas neapskaitomas Bendrovės balanse.

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Įsipareigojimai

Įsipareigojimai pripažįstami apskaitoje ir atvaizduojami balanse, kai Bendrovė įgyja prievolės, kurios turės būti įvykdytos. Planuojami sandoriai, suteiktos garantijos įsipareigojimu nepripažįstami.

Finansiniai įsipareigojimai iš pradžių pripažįstami gautų lėšų tikrąja verte. Vėliau jie apskaitomi amortizuota verte pagal faktinių palūkanų normos metodą, o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per finansinio įsipareigojimo terminą, yra įtraukiamas į laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitą. Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki balanso datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas balanso dieną pagal pobūdį buvo ilgalaikis. Trumpalaikiai įsipareigojimai apskaitomi savikaina.

Palūkanos, pelnas ar nuostoliai, susiję su įsipareigojimais, pripažįstami ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis ar pajamomis. Skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos.

Efektyvios palūkanų normos metodas yra metodas, skirtas finansinio turto ar įsipareigojimo amortizuotai savikainai apskaičiuoti ir palūkanų pajamoms ar sąnaudoms paskirstyti per atitinkamą laikotarpį. Efektyvi palūkanų norma yra norma, kuri leidžia tiksliai diskontuoti būsimus mokėjimus gryniaisiais pinigais per numatomą finansinio įsipareigojimo galiojimo laikotarpį arba, kur galima, per trumpesnį laikotarpį.

Įsipareigojimas ar jo dalis nurašomas tik tada, kai įsipareigojimas įvykdomas, panaikinamas ar nustoja galioti.

Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami, jeigu Bendrovė turi įsipareigojimą arba neatšaukiamą pasižadėjimą, kurį lėmė praeities veiksmai; tikėtina, kad šiam įsipareigojimui ar pasižadėjimui įvykdyti reikės naudoti turimą turtą ir įsipareigojimų suma gali būti patikimai įvertinta. Įsipareigojimai pripažįstami atidėjiniais tik tada, kai būsimos išlaidos yra neišvengiamos, nepriklausomai nuo Bendrovės veiklos ateityje. Kiekvienas Bendrovėje suformuotas atidėjinys naudojamas tik tiems tikslams, kuriems jis buvo sudarytas.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Neapibrėžtieji įsipareigojimai – tai būsimieji įsipareigojimai, kurie neatitinka įsipareigojimų ar atidėjinių pripažinimo kriterijų, jie gali atsirasti iš praeities įvykių ir kuriuos gali patvirtinti arba paneigti nevisiškai Bendrovės kontroliuojami neapibrėžti būsimieji įvykiai arba iš praeities įvykių atsiradę esami įsipareigojimai. Nei balanse, nei pelno (nuostolių) ataskaitoje neapibrėžtieji įsipareigojimai nerodomi, o informacija apie juos pateikiama aiškinamajame rašte. Neapibrėžtieji įsipareigojimai peržiūrimi nuolat.

Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai – tai ūkiniai įvykiai, kurie įvyksta Bendrovėje per laikotarpį nuo finansinių ataskaitų datos iki datos, kada finansinės ataskaitos būna parengtos pateikti tvirtinimui ir yra pasirašytos Bendrovės vadovo. Finansinės ataskaitos Bendrovėje koreguojamos, jei pobalansiniai įvykiai turi tiesioginės įtakos dar nepatvirtintų finansinių ataskaitų duomenims.

Pardavimo pajamos

Pajamos iš prekių ir paslaugų pardavimo įprastinėje veikloje yra pripažįstamos gautos ar gautinos sumos tikrąja verte, atėmus prekių grąžinimus ir prekybines bei kiekybines nuolaidas. Pajamos pripažįstamos, kai egzistuoja patikimi įrodymai, dažniausiai įvykdyta pardavimo sutartis, jog visa reikšminga su prekėmis ir paslaugomis susijusi rizika ir nauda yra perduota pirkėjui, yra pakankama tikimybė, kad suma bus atgauta, susijusios sąnaudos ir galimas prekių grąžinimas gali būti patikimai įvertinti, nėra tolesnių prekių valdymo santykių, ir pajamų suma gali būti patikimai įvertinta. Jei tikėtina, kad bus suteiktos nuolaidos ir jų suma gali būti patikimai įvertinta, nuolaidos yra apskaitomos kaip pajamų sumažinimas. Pardavimo pajamoms Bendrovėje priskiriama: pavojingų atliekų priėmimo pajamos, pavojingų atliekų pardavimo pajamos, pajamos už pagamintą elektros energiją ir pavojingų atliekų transportavimo pajamos.

Pardavimo savikaina

Sąnaudos pripažįstamos vadovaujantis kaupimo bei palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką.

Parduotų prekių savikaina pripažįstama, registruojama apskaitoje ir pateikiama finansinėse ataskaitose tą patį ataskaitinį laikotarpį, kai prekės yra parduotos. Pardavimo savikainai Bendrovėje priskiriama pavojingų atliekų utilizavimo ir transportavimo savikaina.

Veiklos sąnaudos

Veiklos sąnaudos apima bendrąsias ir administracines sąnaudas. Veiklos sąnaudos pripažįstamos vadovaujantis kaupimo principu. Jos įvertinamos sumokėta arba mokėtina pinigų suma, neįskaitant atskaitomo pridėtinės vertės mokesčio.

Atlygis darbuotojui

Atlygis darbuotojams – tai atlygis už atliktą darbą ar kompensuojamą ne darbo laiką, kurį sudaro darbo užmokestis, atostoginiai, ligos pašalpa, kurią moka darbdavys, užmokestis už prastovas ne dėl darbuotojo kaltės, išeitinės išmokos bei darbuotojams skaičiuojami atostoginių kaupiniai. Atlygio darbuotojui sąnaudos pripažįstamos tą ataskaitinį laikotarpį, kada darbuotojas atliko darbą ar susidarė kompensuojamas ne darbo laikas, nepaisant to, kada priskaičiuota suma bus išmokama. Išeitinės išmokos Bendrovei ateityje ekonominės naudos neteiks, todėl pripažįstamos sąnaudomis tą laikotarpį, kurį patiriamos. Atlygio darbuotojams sąnaudos ir įsipareigojimai pripažįstami, jei Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą skirti tokį atlygį darbuotojui ir gali šį įsipareigojimą patikimai įvertinti iki finansinių ataskaitų sudarymo dienos.

Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos

Kitas veiklos pajamas ir išlaidas sudaro kita, nepagrindinė Bendrovės veikla, įskaitant pelną iš ilgalaikio turto perleidimo, kitų neįprastų sandorių pelną. Kitos veiklos sąnaudų straipsnyje parodomas per ataskaitinį laikotarpį patirtas ilgalaikio turto perleidimo nuostolis, kitos išlaidos, susijusios su nepagrindine veikla.

Finansinės ir investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Finansinės ir investicinės veiklos pajamų straipsnyje parodomos per ataskaitinį laikotarpį gautos palūkanos už banke laikomus pinigus, pripažintos baudos ir delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus, pelnas dėl valiutos kursų pasikeitimų, kitos finansinės ir investicinės veiklos pajamos.

Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų straipsnyje parodomi per ataskaitinį laikotarpį patirti nuostoliai dėl valiutos kursų pasikeitimų, mokėtinos baudos ir delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus, banko paslaugų sąnaudos, kitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos.

Pelno mokestis už ataskaitinius metus

Pelno mokestį sudaro einamasis ir atidėtasias mokesčiai.

Einamasis pelno mokestis yra apskaičiuotas nuo metų apmokestinamojo rezultato, taikant galiojančius ir taikomus balanso sudarymo dieną tarifus. 2017 ir 2016 m. galiojo 15 % pelno mokesčio tarifas.

Atidėtasias mokestis apskaičiuojamas, atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų sumų finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Atidėtojo mokesčio suma priklauso nuo numatomo turto panaudojimo ir įsipareigojimų padengimo ateityje bei numatomų tada galiosiančių mokesčių tarifų.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas tik tuomet, kai tikimasi, kad ateityje Bendrovė turės pakankamai mokestinio pelno, kuris leis išnaudoti mokesčio turtą.

Kiti mokesčiai

Be pelno mokesčio, Bendrovė apskaičiuoja, deklaruoja ir moka šiuos mokesčius: pridėtinės vertės mokestį, gyventojų pajamų mokestį, socialinio draudimo mokestį, įmokas į garantinį fondą, žemės nuomos ir žemės mokestį bei taršos mokesčius. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 7 str. 2 d. 6 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-12-22 nutarimu Nr.1395 Bendrovė nedeklaruoja ir nemoka nekilnojamojo turto mokesčio.

Pinigų srautų ataskaita

Pinigų srautų ataskaita atspindi Bendrovės pinigines įplaukas ir pinigų panaudojimą per metus, taip pat finansinę būklę metų pabaigoje.

Grynųjų pinigų srautai iš pagrindinės veiklos yra pateikiami tiesiogiai, t. y. kaip apibendrintos pinigų įplaukos ir pinigų išmokos per ataskaitinį laikotarpį.

Grynųjų pinigų srautus iš investicinės veiklos sudaro mokėjimai, kurie susiję su ilgalaikio turto bei investicijų įsigijimu ir pardavimu.

Grynųjų pinigų srautus iš finansinės veiklos sudaro mokėjimai akcininkams ir iš akcininkų gauti mokėjimai, paskolų gavimas bei paskolų grąžinimas, taip pat ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsiskolinimai, kurie neįtraukti į apyvartines lėšas.

3. Aiškinamojo rašto pastabos

3.1 pastaba. Nematerialusis turtas (Eur)

Rodikliai	Programinė įranga	Kita	Iš viso
Likutinė vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje	1 685	14 090	15 775
a) Ilgalaikis nematerialusis turtas įsigijimo savikaina			
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	11 772	14 090	25 862
Finansinių metų pokyčiai:			
- turto įsigijimas	2 919		2 919
- kitiems asmenims perleistas ir nurašytas turtas (-)		(14 090)	(14 090)
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą +/-(-)			
Finansinių metų pabaigoje	14 691	0	14 691
b) Amortizacija			
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	10 087		10 087
Finansinių metų pokyčiai:			
- finansinių metų amortizacija	2 191		2 191
- atstatantys įrašai (-)			
- kitiems asmenims perleisto ir nurašyto turto amortizacija (-)			
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą +/-(-)			
Finansinių metų pabaigoje	12 278		12 278
d) Likutinė vertė finansinių metų pabaigoje (a)-(b)	2 413	0	2 413

Ilgalaikį nematerialųjį turtą sudaro buhalterinės apskaitos programa „Finvalda MAXI“, kuri yra visiškai amortizuota, tačiau naudojama veikloje (įsigijimo savikaina – 4 460 Eur), pavojingų atliekų apskaitos programa prie „Finvalda MAXI“ programos, darbo užmokesčio apskaitos programa Pay Premium, kita programinė įranga ir naujai įsigyta bendrovės transporto kontrolės sistema Ecofleet, kurios įsigijimo vertė 2 499 Eur.

3.2 pastaba. Ilgalaikis materialusis turtas (Eur)

Rodikliai	Žemė	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrengimai	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Kitas materialusis turtas	Iš viso
Likutinė vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje	46 377	28 415 181	12 647	84 575	320 076	87 083	9 523	28 975 462
a) Ilgalaikis materialusis turtas įsigijimo savikaina								
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	46 377	33 917 320	603 900	945 136	1 144 651	87 083	89 856	36 834 323
Finansinių metų pokyčiai:								
- turto įsigijimas	-	-	71 027	27 770	88 092	4 575	11 887	203 351
- perleistas ir nurašytas turtas (-)					(2 233)	(4 575)	(2 708)	(9 516)
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą +/(-)		87 083				(87 083)		0
Finansinių metų pabaigoje	46 377	34 004 403	674 927	972 906	1 230 510	0	99 035	37 028 158
b) Nusidėvėjimas								
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	-	5 502 139	591 253	860 561	824 575	-	80 333	7 858 861
Finansinių metų pokyčiai:								
- finansinių metų nusidėvėjimas	-	1 733 761	4 986	22 114	103 394	-	4 686	1 868 941
- kitiems asmenims perleisto ir nurašyto turto nusidėvėjimas (-)					(2 232)		(2 707)	(4 939)
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą +/(-)								
Finansinių metų pabaigoje	-	7 235 900	596 239	882 675	925 737	-	82 312	9 722 863
c) Vertės sumažėjimas								
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansinių metų pokyčiai:								
- finansinių metų vertės sumažėjimas								
- kitiems asmenims perleisto ir nurašyto turto (-)								
Finansinių metų pabaigoje	-	-	-	-	-	-	-	-
d) Likutinė vertė finansinių metų pabaigoje (a)-(b)-(c)	46 377	26 768 503	78 688	90 231	304 773	0	16 723	27 305 295

Apskaičiuotas nusidėvėjimas pasiskirstė taip:

Pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnis	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Pardavimo savikaina	1 531 445	1 471 519
Veiklos sąnaudos	337 496	337 057
Iš viso	1 868 941	1 808 576

Bendrovė savo veikloje naudoja ilgalaikį nematerialųjį ir materialųjį turtą, kuris yra nusidėvėjęs ir kurio likutinė vertė lygi 0,29 Eur, tačiau jo būklė yra patenkinama ir tinkama naudoti tolimesnėje Bendrovės veikloje.

Naudojamas nusidėvėjęs ilgalaikis turtas (Eur)

Turto grupės pavadinimas	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Programinė įranga	1 424	7 866
Pastatai ir statiniai	1 424 298	1 340 025
Mašinos ir įrengimai	574 887	559 884
Transporto priemonės	718 673	712 426
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	637 606	633 565
Kitas materialusis turtas	68 937	68 211
IŠ VISO:	3 425 825	3 321 977

Pastatų ir statinių straipsnyje apskaitomos pavočių atliekų deginimo įrenginio futuruotės keitimo remonto išlaidos (193 755 Eur), pripažintos turtu, kurio likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. yra 64 585 Eur. Šios remonto išlaidos nudėvimos per 24 mėnesius.

Ataskaitiniais metais bendrovė įsigijo teleskopinį krautuvą Bobcat (60,5 tūkst. Eur), smulkintuvo smulkinimo kamerą su peilių komplektu (63,1 tūkst. Eur), lengvąjį automobilį VW Passat (27,8 tūkst. Eur) ir kito ilgalaikio materialaus turto. Viso 2017 m. įsigyto ilgalaikio materialaus turto įsigijimo vertė 203 351 Eur.

Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas, kurio likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 2 251,5 tūkst. eurų, yra įkeistas paskolų grąžinimo užtikrinimui.

Vertės sumažėjimo tikrinimas

2017 m. gruodžio 31 d. atliktas ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo patikrinimas diskontuojant būsimuosius pinigų srautus.

Bendrovės turto naudojimo vertė nustatyta diskontuojant grynuosius būsimuosius pinigų srautus, kuriuos numatoma gauti naudojant įmonės turtą. Grynieji būsimieji pinigų srautai apskaičiuoti remiantis 23-iojo verslo apskaitos standarto „Turto nuvertėjimas“ reikalavimais.

Diskonto norma nustatyta atsižvelgiant į įmonės ilgalaikių paskolų palūkanų normą. Šiuo metu įmonės ilgalaikio skolinimosi kainą sudaro:

- ✚ ilgalaikės paskolos PADĮ statybai, kurios negrąžintas likutis 2017-12-31 buvo 423 297 Eur, palūkanos – 3,00 %,
- ✚ ilgalaikės paskolos PAS statybai, kurios negrąžintas likutis 2017-12-31 buvo 569 744 Eur, palūkanos – 2,86 %,
- ✚ automobilių lizingų, kurių negrąžintas likutis 2017-12-31 buvo 83 150 Eur, vidutinis svertinis palūkanų dydis – 4,74 %,
- ✚ 2016 m. paimtos kredito linijos, kurios negrąžintas likutis 2017-12-31 buvo 234 538 Eur, palūkanos – 3,60 %.

Nepaisant to, kad faktinė Bendrovės skolinimosi kaina (atskirų kreditų palūkanų normų svertinis vidurkis) yra 3,14 %, turto naudojimo vertei apskaičiuoti taikomas žymiai konservatyvesnis skolinimosi kainos įvertis, nustatytas sudedant du komponentus:

- ✚ 3,00 % dydžio ilgalaikio skolinimosi maržos, nustatytos Bendrovei Luminor banko 2017 m. balandžio 26 d. sudarytu susitarimu dėl ilgalaikės paskolos PADĮ statybai sąlygų pakeitimo (šis dydis parinktas todėl, kad tai buvo vėliausiai su banku dėl ilgalaikės paskolos sąlygų sudarytas susitarimas, kuriam sudaryti Bankas vertino Bendrovės riziką);
- ✚ ir palūkanų bazės (6 mėn. tarpbankinės skolinimosi eurai palūkanų normos), kuri, skaičiuojama, prilygs EURIBOR vidutiniam statistiniam dydžiui, t.y. 2,13 % (vidurkis, apskaičiuotas remiantis www.global-rates.com pateikiamais 6 mėn. EURIBOR statistiniais metų pradžios duomenimis, laikotarpyje nuo 1999 m. iki 2017 m.). Atsižvelgiant į tai nustatyta 5,13 % (3,00 % + 2,13 %) diskonto norma. Apskaičiuota įmonės turto naudojimo vertė (lygi grynyųjų būsimųjų pinigų srautų grynajai vertei) yra 8 699,6 tūkst. Eur.

2017 m. gruodžio 31 d. ilgalaikio materialaus turto, kuriam buvo atliktas vertės sumažėjimo įvertinimas, balansinė vertė buvo 27 241 tūkst. Eur.

Bendrovė yra gavusi dotacijas ilgalaikio turto įsigijimui (10 pastaba), kurių likutis 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 19 942 tūkst. Eur.

Papildomas vertės sumažėjimas nebuvo pripažintas finansinėse ataskaitose, nes Bendrovės ilgalaikio turto atsiperkamoji vertė (t. y. diskontuotų pinigų srautų vertė) viršija ilgalaikio turto apskaitinę vertę 2017 m. gruodžio 31 d., atėmus gautas dotacijas.

3.3 pastaba. Atidėtojo pelno mokesčio turtas (Eur)

Rodikliai	Mokesčio bazė		Mokesčio suma	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Atsargų nukainojimo iki grynosios galimo realizavimo vertės suma			0	0
Gautinų sumų vertės sumažėjimas			0	0
Atidėjiniai PA sutvarkymui	930 607	703 938	139 591	105 591
Atostogų rezervo suma, priskirta neleidžiamiesiems įsipareigojimams	23 612	20 317	3 542	3 048
IŠ VISO:	954 219	724 255	143 133	108 638

3.4 pastaba. Atsargos (Eur)

Rodikliai	Kuras	Degalai	Kitos žaliavos ir komplektavimo gaminiai	Iš viso
a) Atsargų įsigijimo savikaina				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	41	2 821	111 385	114 247
Finansinių metų pabaigoje	28	2 862	100 889	103 779
b) Nukainojimas iki grynosios galimo realizavimo vertės (atstatymas)				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	0	0	0	0
Finansinių metų pabaigoje				
c) Grynoji galimo realizavimo vertė finansinių metų pabaigoje (a)-(b)				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	41	2 821	111 385	114 247
Finansinių metų pabaigoje	28	2 862	100 889	103 779
Įkainojimo skirtumai, jei buvo taikomas LIFO būdas				
Įkeistų atsargų vertė				
Atsargos pas trečiuosius asmenis				

Atsargų vertė, pripažinta laikotarpio sąnaudomis, 2017 m. sudarė 351,2 tūkst. Eur (2016 m. – 256 tūkst. Eur).

3.5 pastaba. Per vienerius metus gautinos sumos (Eur)

	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Iš pirkėjų gautinos sumos:		
Iš pirkėjų gautinos sumos, bendraja verte	482 890	364 897
Iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimas		(2 317)
Iš pirkėjų gautinos sumos, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius	482 890	362 580
Kitos gautinos sumos:	39 696	264 642
kitos gautinos sumos	39 696	264 642
Per vienerius metus gautinos sumos, iš viso	522 586	627 222

3.6 pastaba. Pinigai ir pinigų ekvivalentai (Eur)

Rodikliai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Pinigai banke	514 020	16 819
Pinigai kasoje	9 514	2 683
Iš viso	523 534	19 502

3.7 pastaba. Išankstiniai apmokėjimai, ateinančiųjų laikotarpių sąnaudos (Eur)

Rodikliai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1. Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams	9 806	9 035
2. Būsimųjų laikotarpių sąnaudos:	103 624	53 660
a) Būsimųjų laikotarpių draudimo sąnaudos	102 814	53 102
b) Būsimųjų laikotarpių spaudos sąnaudos	310	59
c) Būsimųjų laikotarpių kitos sąnaudos	500	499

3.8 pastaba. Įstatinio kapitalo struktūra ir rezervai

	Rodikliai	Akcijų skaičius	Suma, Eur
Įstatinio kapitalo struktūra finansinių metų pabaigoje			
1.	Pagal akcijų rūšis:		
1.1.	Paprastosios akcijos	22 550 885	6 539 757
1.2.	Privilegijuotosios akcijos		
1.3.	Darbuotojų akcijos		
1.4.	Specialiosios akcijos		
	Iš viso	22 550 885	6 539 757
2.	Valstybės arba savivaldybių kapitalas	22 135 249	6 419 222
3.	Akcijos, kurias turi juridiniai asmenys	384 937	111 632
4.	Akcijos, kurias turi fiziniai asmenys	30 699	8 903
5.	Savos akcijos, kurias turi pati Bendrovė		
6.	Akcijos, kurias turi dukterinės įmonės		

UAB „Toksika“ įstatinio kapitalo dydžio ir akcijų nominalios vertės išraiška litais į išraišką eurai pakeista vadovaujantis 2014 m. spalio 14 d. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių įstatinio kapitalo ir vertybinių popierių nominalios vertės išraiškos eurai ir šių bendrovių įstatų keitimo įstatymu Nr. XII-1223.

Bendrovės įstatinį kapitalą 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 6 539 757 paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 0,29 euro. Bendrovės įstatinis kapitalas yra visiškai apmokėtas. Paprastųjų akcijų savininkai turi vieno balso už vieną akciją teisę Bendrovės akcininkų susirinkime bei teisę gauti dividendus, kai jie paskelbiami, ar lėšas įstatinio kapitalo mažinimo atveju.

Kitus rezervus 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė Bendrovės akcininkų sprendimu sudarytas 37 507 Eur rezervas investicijoms.

3.9 pastaba. Pelno paskirstymo projektas (Eur)

Straipsniai	Suma
Nepaskirstytasis rezultatas praėjusių finansinių metų pabaigoje	(953 117)
Pervedimai į įstatymų numatytus rezervus	
Grynasis finansinių metų rezultatas – pelnas (nuostoliai)	55 097
Pervedimai į įstatymų numatytus rezervus	
Paskirstytinas rezultatas – pelnas (nuostoliai) – finansinių metų pabaigoje	(898 020)
Akcininkų įnašai nuostoliams padengti	
Pervedimai iš rezervų	
Paskirstytinas pelnas	
Pelno paskirstymas:	
– į įstatymo numatytus rezervus	
– į kitus rezervus	
– dividendai	
Nepaskirstytasis rezultatas – pelnas (nuostoliai) – finansinių metų pabaigoje	(898 020)

3.10 pastaba. Dotacijos ir subsidijos (Eur)

Dotacijų (subsidijų) rūšis	Likutis laikotarpio pradžioje	Gautos dotacijų (subsidijų) sumos	Panaudotų dotacijų (subsidijų) sumos	Likutis laikotarpio pabaigoje
Dotacijos ilgalaikio turto įsigijimui	588 946	-	15 831	573 115
Projektas „Pavojingų atliekų tvarkymas Lietuvoje“. Pavojingų atliekų deginimo įrenginys	19 204 407		1 066 911	18 137 496
Projektas „Pavojingų atliekų sąvartyno įrengimas“	1 417 383		185 830	1 231 553
Iš viso	21 210 736		1 268 572	19 942 164

Bendrovės dotacijas sudaro ankstesniais laikotarpiais gautos dotacijos ilgalaikiam turtui įsigyti, dotacijos ilgalaikiam turtui įsigyti pagal projektą „Pavojingų atliekų tvarkymas Lietuvoje“, kuris finansuojamas Lietuvos Respublikos biudžeto ir Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšomis ir dotacijos ilgalaikiam turtui įsigyti pagal projektą „Pavojingų atliekų sąvartyno įrengimas“, kuris finansuojamas ES fondų lėšomis.

Panaudotos dotacijos pasiskirstė taip:

Pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnis	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Pardavimo savikaina	1 122 216	1 125 648
Veiklos sąnaudos	146 356	146 356
Kita		19 764
Iš viso	1 268 572	1 291 768

3.11 pastaba. Atidėjiniai (Eur)

Rodikliai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Atidėjins pavojingų atliekų sutvarkymui laikotarpio pradžioje	703 938	456 680
Per metus sudaryti atidėjiniai pavojingų atliekų sutvarkymui	274 317	340 012
Per metus panaudotos ir nurašytos sumos pav. atl. sutvarkymui	(47 645)	(92 754)
Kiti atidėjiniai	354 991	354 991
Viso atidėjinių laikotarpio pabaigoje	1 285 601	1 058 929

Atidėjins pavojingų atliekų sutvarkymui pokytis apskaitomas pardavimo savikainoje.

Atidėjins pavojingų atliekų sutvarkymui buvo suformuotas remiantis Bendrovės saugomais pavojingų atliekų kiekiais metų pabaigoje ir planuojama sutvarkymo savikaina. Saugomas pavojingų atliekų kiekis metų pabaigai nurodytas žemiau:

Rodikliai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Saugomas pavojingų atliekų kiekis, t	10 158	7 069

Kitų atidėjinių skiltyje apskaitytas atidėjins finansiniams įsipareigojimams įvykdyti (netinkamomis pripažintų finansavimo lėšų grąžinimui).

3.12 pastaba. Bendrovės įsipareigojimų būklė (Eur)

Rodikliai		Skolos ar jų dalys, apmokėtinos		
Mokėtinų skolų skaidymas pagal rūšis ir mokėtiną laikotarpį		Per vienerius finansinius metus	Po vienerių, bet ne daugiau kaip po penkerių metų	Po penkerių metų
Finansinės skolos (įskaitant įsipareigojimus dukterinėms ir asocijuotoms įmonėms):				
1.	Lizingo ar panašūs įsipareigojimai	15 357	67 793	
2.	Kredito įstaigoms	535 032	692 547	
3.	Kitos finansinės skolos			
Kitos mokėtinos sumos:				
1.	Skolos tiekėjams	131 735		
2.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	134 943		
3.	Pelno mokesčio įsipareigojimai	25 088		
4.	Mokėtinas pridėtinės vertės mokestis	108 014		
5.	Mokėtini taršos mokesčiai	83 700		
6.	Gauti išankstiniai apmokėjimai	788		
7.	Kitos mokėtinos sumos	6 964		
Iš viso		1 041 621	760 340	0

3.13.pastaba. Sukauptos sąnaudos, būsimųjų laikotarpių pajamos

Rodikliai	2017-12-31	2016-12-31
Sukauptos sąnaudos	5 200	5 200
Ateinančių laikotarpių pajamos		
IŠ VISO:	5 200	5 200

3.14 pastaba. Pardavimo pajamos (Eur)

Rodikliai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Pavojingų atliekų priėmimo tvarkymui pajamos	3 345 682	2 165 023
Pavojingų atliekų pardavimo pajamos	32 203	17 534
Transporto paslaugų pajamos	40 737	32 283
Pajamos už pagamintą elektros energiją	29 402	22 850
Iš viso	3 448 024	2 237 690

Ataskaitiniu laikotarpiu bendrovė uždirbo 3 448 tūkst. eurų pardavimo pajamų ir jos net 54,1 % arba 1 210 tūkst. eurų didesnės lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu.

Pagrindinę ataskaitinio laikotarpio Bendrovės pardavimo pajamų dalį, arba 96,8 %, sudaro pajamos iš pavojingų atliekų priėmimo. Palyginti su 2016 m., pavojingų atliekų priėmimo pajamos išaugo 54,5 %, arba 1 181 tūkst. eurų. Ryškų pajamų padidėjimą sąlygojo aktyvi komercinė veikla, taikant lanksčią kainų politiką surinkti didesni pavojingųjų atliekų kiekiai, įdiegtos naujos technologijos, leidžiančios priimti ir sutvarkyti įvairesnes pavojingas ir nepavojingas atliekas (pvz. kondensatorių, freono atliekų tvarkymo linija ir kt.). Ataskaitiniu laikotarpiu surinkta 1 180,5 t pavojingų atliekų arba 4 099,5 t daugiau nei 2016 m. Pažymėtina tai, jog 2017 m. Bendrovė gavo papildomas pajamas už atliekų tvarkymą pavojingų atliekų sąvartyne. Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovė taip pat sėkmingai dalyvavo net keliuose itin dideliuose, viešųjų pirkimų būdu vykdytuose atliekų tvarkymo konkursuose. Laimėjus šiuos konkursus Bendrovė vien per 2017 m. lapkričio - gruodžio mėn. gavo daugiau kaip 400 tūkst. Eur pajamų.

Pajamų už pavojingų atliekų pardavimą kitiems tvarkytojams 2017 m. gauta 14,7 tūkst. eurų daugiau nei praeitą ataskaitinį laikotarpį.

Ataskaitinio laikotarpio transporto paslaugų pajamos 22,6 tūkst. eurų mažesnės nei 2016 m.

2017 m. pajamų už pagamintą ir parduotą elektros energiją gauta 29,4 tūkst. eurų, arba 6,6 tūkst. eurų daugiau palyginus su 2016 m.

Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovė, įgyvendinusi kompleksines komercinės veiklos gerinimo priemones, pasiekė ženkliausią surenkamų atliekų kiekio ir tuo pačiu pajamų padidėjimą.

3.15 pastaba. Pardavimo savikaina (Eur)

Rodikliai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Darbo užmokesčio sąnaudos	607 632	514 588
Atidėjinių pavojingų atliekų sutvarkymui pokytis	226 672	247 258
Nusidėvėjimo sąnaudos, sumažintos panaudota dotacija	312 352	313 579
Pavojingų atliekų šalinimo ir pervežimo sąnaudos	194 304	90 212
Krovininių automobilių remonto ir eksploatacijos sąnaudos	69 705	60 603
Kitos pardavimų savikainos sąnaudos	272 508	196 461
Iš viso	1 683 173	1 422 701

Savikainos padidėjimą nulėmė reikšmingas pavojingų atliekų surinkimo ir tvarkymo apimčių išaugimas, 2017 m. gegužės mėn. atliktas smulkintuvo remontas ir peilių keitimas, dėl padidėjusių darbo krūvių darbuotojams mokami darbo užmokesčio priedai. Ataskaitiniu laikotarpiu savikaina išaugo tik 18,3 %, arba 260,5 tūkst. Eurų, lyginant su praeitu ataskaitiniu laikotarpiu, kai pardavimo pajamų augimas buvo net 54,1 % arba 1 210 tūkst. eurų didesnės lyginant su 2016 m.

3.16 pastaba. Veiklos sąnaudos (Eur)

Rodikliai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Darbo užmokesčio sąnaudos	381 029	323 924
Vandens, elektros energijos ir eksploatacijos sąnaudos	353 500	212 417
Nusidėvėjimo sąnaudos, sumažintos panaudota dotacija	193 331	192 935
Abejotinų ir beviltiškų skolų sąnaudos	227 960	(2 843)
Turto, veiklos ir kt. draudimų sąnaudos	109 738	62 262
Taršos, žemės nuomos ir kt. mokesčių sąnaudos	92 365	37 042
Reklamos ir skelbimų, viešųjų ryšių sąnaudos	37 674	24 227
Trumpalaikio turto, atsargų sąnaudos	36 518	35 226
Apsaugos sąnaudos	35 627	33 175
Taršos monitoringų sąnaudos	29 613	28 016
Kitos sąnaudos	172 845	135 415
Iš viso	1 670 200	1 081 796

2017 m. veiklos sąnaudų padidėjimas palyginti su 2016 m. 54,4 % arba 588,4 tūkst. eurų.

Ataskaitinio laikotarpio darbo užmokesčio padidėjimą sąlygojo dviejų naujų darbuotojų priėmimas ir atlyginimų pakėlimas siekiant išlaikyti patyrusius ir kvalifikuotus darbuotojus Bendrovėje.

Padidėję priimamų ir sutvarkomų pavojingų atliekų kiekiai, kamino įkrovos, dūmų valymo sistemos filtrų keitimas 141 tūkst. eurų padidino vandens, elektros energijos ir kitas eksploatacines sąnaudas, palyginus su praeitu ataskaitiniu laikotarpiu.

Bendrovė, vadovaudamasi verslo apskaitos standartais ir atsargumo principu sudarydama finansines ataskaitas atliko gautinų skolų analizę ir įvertino gautinas sumas, kurių atgavimas visa suma kelia abejones. Su įmonės teisininkais sudariusi veiksmų planą abejotinų gautinų sumų atgavimui, Bendrovė abejotinomis skolomis pripažino ir nurašė į abejotinų skolų sąnaudas 225,2 tūkst. eurų. Gavusi įrodymų apie gautinų sumų beviltiškumą, ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovė pripažino beviltiškomis skolomis ir nurašė į beviltiškų skolų sąnaudas 2,8 tūkst. eurų.

2017 m. taršos mokestis už pavojingų atliekų sąvartyne pašalintas pavojingas atliekas sudarė 81,1 tūkst. eurų, kai 2016 m. tik 26,9 tūkst. eurų.

Draudimo sąnaudos padidėjo dėl papildomai apdraustos laboratorinės įrangos, kuri anksčiau nebuvo drausta ir dėl veiklos nutraukimo plane numatytų priemonių įgyvendinimo užtikrinimui vietoje banko garantijų gauti sutartinių įsipareigojimų įvykdymo laidavimo draudimo polisai.

Ataskaitinio laikotarpio kitos veiklos sąnaudos padidėjo dėl teismo priteistos skolos UAB „TEAM Urbanistai“, kuri nutrūkus projekto finansavimui iš ES fondų ir valstybės biudžeto nebuvo sumokėta.

3.17 pastaba. Kitos veiklos rezultatas (Eur)

Rodikliai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
a) KITOS VEIKLOS PAJAMOS	8 745	39 855
Reikšmingų sumų detalizavimas:		
Pajamos iš ilgalaikio turto pardavimo	0	0
Kita	8 745	39 855
b) KITOS VEIKLOS SĄNAUDOS		0
c) Rezultatas (a-b)	8 745	39 855

3.18 pastaba. Palūkanų ir kitos panašios pajamos ir sąnaudos (Eur)

Rodikliai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
a) KITOS PALŪKANŲ IR PANAŠIOS PAJAMOS		
Reikšmingų sumų detalizavimas:		
Baudų ir delspinigių pajamos		
Palūkanų pajamos		
Kita		
b) PALŪKANŲ IR KITOS PANAŠIOS SĄNAUDOS	(57 706)	(79 536)
Reikšmingų sumų detalizavimas:		
Palūkanų sąnaudos	(44 106)	(58 937)
Kita	(13 600)	(20 599)
c) Rezultatas (a-b)	(57 706)	(79 536)

Ataskaitinio laikotarpio finansinės investicinės veiklos rezultatas 57,7 tūkst. eurų nuostolio dėl patirtų paskolų ir lizingo palūkanų sąnaudų bei banko paslaugų ir kitų mokesčių.

3.19 pastaba. Pelno mokestis (Eur)

Rodikliai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Pelnas (nuostolis) prieš mokesčius	45 690	(306 488)
Neapmokestinamos pajamos	4 420	2 146
Neleidžiami atskaitymai	519 018	266 529
Skirtingo pripažinimo sąnaudų suma (mažina pelną)	2 769	33 823
Iš veiklos pelno atskaityta sukauptų veiklos nuostolių suma	390 264	
Mokestinis pelnas (nuostolis)	167 256	(75 928)
Einamojo laikotarpio pelno mokestis	(25 088)	-
Atidėtojo pelno mokesčio pokytis	34 495	108 638
Pelno mokesčio sąnaudos	9 407	108 638

3.20 pastaba. Prekių ir paslaugų mainai

2017 ir 2016 finansiniais metais Bendrovė nevykdė prekių ir paslaugų mainų.

3.21 pastaba. Apskaitos politikos pakeitimai

Per šiuos ir praėjusius finansinius metus nebuvo apskaitos politikos pakeitimų.

3.22 pastaba. Bendrovės teisės ir įsipareigojimai, nenurodyti balanse

Gautos garantijos. Bendrovė neturi neatšaukiamai (negrąžinamai) suteiktų garantijų, patvirtintų vekselių, suteiktų paskolų bei trečiųjų asmenų nuosavybės.

Bendrovė yra pasitvirtinusi Atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo planą, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas. Šiame plane yra numatytos priemonės atliekų tvarkymo veiklos nutraukimui ir numatyta bendra 1 602,3 tūkst. eurų išlaidų sąmata toms priemonėms įgyvendinti. Ataskaitiniu laikotarpiu Atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo plane numatytų priemonių įgyvendinimo užtikrinimui Bendrovė yra gavusi šias garantijas:

- ✿ InterRisk Vienna Insurance Group AAS Lietuvos filialo 173 772 eurų sutartinių įsipareigojimų įvykdymo laidavimo draudimo polisas pagrindinei bendrovės įmonei Vilniuje, suteiktas LR aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento naudai. Draudimo polisas galioja iki 2018 m. spalio 14 d.
- ✿ InterRisk Vienna Insurance Group AAS Lietuvos filialo 93 139 eurų sutartinių įsipareigojimų įvykdymo laidavimo draudimo polisas bendrovės Alytaus filialui, suteiktas LR aplinkos ministerijos Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamento naudai. Draudimo polisas galioja iki 2018 m. spalio 14 d.
- ✿ InterRisk Vienna Insurance Group AAS Lietuvos filialo 169 579 eurų sutartinių įsipareigojimų įvykdymo laidavimo draudimo polisas bendrovės Klaipėdos filialui, suteiktas LR aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento naudai. Draudimo polisas galioja iki 2018 m. spalio 14 d.
- ✿ InterRisk Vienna Insurance Group AAS Lietuvos filialo 1 163 067 eurų sutartinių įsipareigojimų įvykdymo laidavimo draudimo polisas bendrovės Šiaulių filialui, suteiktas LR aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento naudai. Draudimo polisas galioja iki 2018 m. spalio 14 d.
- ✿ InterRisk Vienna Insurance Group AAS Lietuvos filialo 2 724 eurų sutartinių įsipareigojimų įvykdymo laidavimo draudimo polisas bendrovės Šiaulių filialui, suteiktas LR aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento naudai. Draudimo polisas galioja iki 2018 m. gruodžio 31 d.

Nepanaudotas finansavimas. 2013 m. Bendrovė pasirašė kreditavimo sutartį su AB Luminor bankas pavojingų atliekų deginimo įrenginio statybos užbaigimui finansuoti. Kredito suma 1 701 tūkst. eurų. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos, 2017 m. gruodžio 31 d. paimta 1 697 tūkst. eurų kredito, liko nepanaudota 4 tūkst. eurų. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos bankui jau grąžinta 1 273 tūkst. eurų kredito. Šiai paskolai gauti ataskaitiniu laikotarpiu AB Luminor bankui buvo įkeistas Bendrovės turtas, kurio likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 902 906 eurų ir gauta UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ garantija.

3.23 pastaba. Finansiniai ryšiai su vadovais ir kitomis susijusiomis šalimis (Eur)

	Rodikliai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Likutis metų pabaigoje
A.	Priskaičiuotos sumos (sumokėtos), susijusios su darbo santykiais:	182 459	123 979	
1.	Įmonės vadovams			
1.1.	Pagrindinis darbo užmokestis	159 630	118 426	
1.2.	Premijos	11 255	5 553	
1.3.	Išaitinės kompensacijos	11 574		
2.	Kitoms susijusioms šalims			
	Vidutinis vadovų skaičius per metus	6	5	

Bendrovė neturėjo sandorių su kitomis susijusiomis šalimis.

3.24 pastaba. Pobalansiniai įvykiai

2013–2014 m. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė Lietuvos Respublikos finansų ministerijoje, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijoje, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūroje ir UAB „Toksika“ atliko Sanglaudos fondo projekto Nr.2003/LT/16/P/PE/017 „Pavojingų atliekų tvarkymas Lietuvoje“ valstybinį (finansinį) teisėtumo auditą, kurio metu pateikė keletą svarbių pastebėjimų dėl projekto. LR Valstybės kontrolė nustatė, kad dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros (projekto perkančioji organizacija) padarytų viešųjų pirkimų įstatymų pažeidimų turėtų būti taikoma finansinė pataisa (bauda).

Vadovaujantis LR Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 590 patvirtintomis Finansinės paramos išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių bei LR Finansų ministro 2005 m. spalio 17 d. įsakymu Nr. 1K-307 patvirtintomis Europos Sąjungos finansinės paramos naudojimo pažeidimų nustatymo bei šalinimo ir apribojimų gauti Europos Sąjungos paramą taisyklių reglamentavimu, yra nustatyta, kad pažeidimą gali padaryti tiek projekto vykdytojas (šiuo atveju – UAB „Toksika“), tiek paramą administruojanti institucija (šiuo atveju – LR AM Aplinkos projektų valdymo agentūra). Bet, neatsižvelgiant į tai, kas padarė pažeidimą (projekto vykdytojas ar administruojanti institucija), neteisėtai išmokėtos paramos lėšos susigrąžinamos iš galutinio paramos gavėjo (šiuo atveju – UAB „Toksika“).

Remiantis aukščiau paminėtu reglamentavimu, Bendrovė buvo įpareigota grąžinti paramos lėšas dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros (APVA) viešųjų pirkimų komisijos neteisėtų veiksmų.

2014 m. birželio 20 d. UAB „Toksika“ kreipėsi į teismą, prašydama panaikinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gegužės 19 d. įsakymą dėl 1 178 140,74 eurų Europos Sąjungos paramos grąžinimo. Ginčijamas įsakymas buvo priimtas remiantis tuo, jog sutartis sudaryta taikant neteisėtus sutarties pasirašymo kriterijus, todėl turi būti taikoma 25 proc. sutarties vertės finansinė pataisa. Pirmos instancijos teismas bendrovės skundą atmetė. UAB „Toksika“ pateikė apeliacinį skundą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Šis teismas 2016 m. sausio 25 d. nutartimi bendrovės apeliacinį skundą tenkino dalyje ir sumažino finansinę pataisą iki 10 proc. sutarties vertės, motyvuodamas tuo, jog už Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimą atsakinga buvo viešuosius pirkimus organizavusi ir rangovų pasiūlymus vertinusi Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra. UAB „Toksika“ neturėjo įtakos pirkimo organizavimui, pirkimo sutarties sudarymui, o ją tik vykdė, todėl, taip pat atsižvelgiant ir į paties projekto svarbą – sveikos, švarios ir saugios aplinkos užtikrinimą, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nutarė sumažinti grąžintiną lėšų sumą iki 354 991,46 eurų.

Bendrovė tai įvertino kaip reikšmingą pobalansinį įvykį ir 2015 m. finansinėse ataskaitose užregistravo 354 991,46 eurų finansinės veiklos sąnaudas ir atidėjinį šiam įsipareigojimui įvykdyti.

Tuo pačiu, Bendrovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros (APVA) ir UAB „Toksika“ sudaryta ISPA/Sanglaudos programos įgyvendinimo sutartimi dėl užduočių ir atsakomybės paskirstymo, kur 7 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad nuostoliai padaryti galutiniam paramos gavėjui dėl APVA kaltės išieškomi Lietuvos Respublikos aktų nustatyta tvarka, tai reiškia, jog paramos gavėjas (UAB „Toksika“) dėl paramos lėšų grąžinimo atsiradusius nuostolius turi galimybę išieškoti iš APVA, 2016 m. sausio 29 d. pateikė ieškinį teismui dėl nuostolių atlyginimo iš Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros. 2017 m. birželio mėn. pirmos instancijos teismas priėmė sprendimą iš dalies tenkinti bendrovės ieškinį ir priteisė 177 495,73 eurų žalos atlyginimą ir bylinėjimosi išlaidas. Bendrovė nesutikusi su pirmos instancijos teismo sprendimu šį sprendimą apskundė Apeliaciniame teisme. Šioje byloje įmanomas ir taikus ginčo išsprendimas, radus alternatyvų būdą kaip išspręsti tarpusavio reikalavimus dėl grąžintinų lėšų ir žalos atlyginimo.

3.25 pastaba. Veiklos tęstinumas

2017 m. Bendrovės finansinės ataskaitos parengtos remiantis veiklos tęstinumo principu, darant prielaidą, kad Bendrovė artimoje ateityje tęs savo veiklą.

Bendrovėje sukurta moderni ir veikianti pavojingų atliekų tvarkymo infrastruktūra, nuolat plečiamas paslaugų asortimentas, aktyvi ir kryptinga komercinė veikla, lanksti kainodara, sėkmingas dalyvavimas viešuosiuose pirkimuose duoda teigiamus veiklos rezultatus. Ataskaitiniu laikotarpiu pavojingų atliekų surinkta 53,2 proc. daugiau, o pajamų gauta 51,8 proc. daugiau lyginant su praeitu ataskaitiniu laikotarpiu. **Bendrovės veiklos rezultatas 45,7 tūkst. Eur pelnas prieš apmokestinimą už 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus.** 2016 m. veiklos rezultatas prieš apmokestinimą buvo 306,5 tūkst. Eur nuostolis. **Grynasis ataskaitinio laikotarpio pelnas 55,1 tūkst. Eur, įvertinus 25,1 tūkst. Eur mokėtiną pelno mokestį ir 34,5 tūkst. Eur atidėtojo pelno mokesčio turtą.**

Ataskaitinio laikotarpio bendrojo pelno marža – 51,2 proc., EBITDA – 17,7 proc., grynasis pelningumas –1,6 proc., nuosavo kapitalo grąža (ROE) – 0,97proc.

Bendrovės sukaupti nuostoliai ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudaro 898,0 tūkst. eurų.

Sukauptus nuostolius sąlygojo užsitęsę pavojingų atliekų deginimo įrenginio statybos darbai. Dėl rangovo kaltės laiku nepabaigus pavojingų atliekų deginimo įrenginio statybos, nutrūko ES struktūrinių fondų ir valstybės finansavimas, todėl Bendrovė turėjo savo lėšomis pabaigti šį projektą bei taisyti defektus.

Labai didelę įtaką Bendrovės rezultatams turėjo ir teismo priteista 354 991 eurų bauda už kitos institucijos padarytą pažeidimą.

Tačiau, nepaisant visų sunkumų, sėkmingai sukurta moderni ir veikianti PA tvarkymo infrastruktūra bei sparčiai gerėjantys veiklos rezultatai stiprina teigiamą visuomenės, valdžios atstovų ir kredito institucijų požiūrį į Bendrovės veiklą ir jos perspektyvas. Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovė grąžino 668,9 tūkst. eurų banko kreditų (2016 m. grąžinta 626,4 tūkst. eurų), skirtų pavojingų atliekų deginimo įrenginio ir sąvartyno statyboms finansuoti. Ataskaitiniu laikotarpiu į kredito liniją taip pat grąžinta 160 tūkst. eurų, o 2018 m. vasario mėn. grąžinta likusi 234,5 tūkst. eurų skola kredito linijai. Bendrovė taip pat neturi pradelstų skolų tiekėjams, atsiskaito laiku.

Ataskaitiniu laikotarpiu UAB „Toksika“ peržiūrėjo Bendrovės strategiją ir paruošė strateginį 2018–2021 m. planą. Bendrovė ir toliau planuoja aktyviai vystyti pavojingųjų atliekų tvarkymo veiklą, įdiegti naujas pavojingųjų atliekų tvarkymo technologijas bei plėsti papildomų paslaugų spektrą. Bus ir toliau aktyvinamas darbas tiek su esamais, tiek su naujais Bendrovės klientais bei atliekų surinkimo tarpininkais. 2018 metais Bendrovė planuoja ir toliau imtis visų prieinamų ir atsakingų veiksmų atliekų surinkimui didinti. 2018 metais planuojama surinkti nemažiau kaip 9 800 t pavojingųjų atliekų ir gauti 2 831,8 tūkst. Eur pajamų. Toks pavojingųjų atliekų surinkimas užtikrins ne tik pelningą veiklą ir visų finansinių įsipareigojimų įvykdymą, bet ir leis kaupti lėšas būsimoms investicijoms pavojingųjų atliekų tvarkymo srityje.

3.26 pastaba. Neapibrėžtumai

Pasirašydamas rangos sutartį dėl pavojingų atliekų deginimo įrenginio statybos rangovas Hafner GmbH pateikė garantiją, kuria įsipareigojo sumokėti Bendrovei baudą tuo atveju, jeigu deginimo įrenginio faktinės eksploatacijos sąnaudos viršys rangovo garantuotąsias. Eksploatuojant deginimo įrenginį patirtos faktinės eksploatacijos sąnaudos viršijo rangovo garantuotąsias, 2015 m. Bendrovė pateikė rangovui Hafner G.m.b.H.-S.r.l. pretenziją ir sąskaitą dėl baudos už garantijos nevykdymą ir reikalavimą sumokėti baudą už vartojamos energijos, vandens, reagentų ir papildomo kuro sąnaudų garantijos nevykdymą pagal pirkimų dokumentų priedą „Garantijos“. Bendrovė nėra užtikrinta dėl baudos reikalavimo įvykdymo, todėl baudos reikalavimas neįtrauktas į Bendrovės apskaitą (t.y. pajamos apskaitoje nėra pripažintos, rangovo skola taip pat nėra apskaitoma kaip gautina suma). Baudos suma (1 259 616 Eur) iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos nėra sumokėta.

UAB „Toksika“ 2016 m. balandžio 12 d. pateikė civilinį ieškinį ikiteisminiame tyrime su prašymu pripažinti civiliniu ieškovu bei iš kaltų asmenų priteisti žalos atlyginimą. Ieškinys grindžiamas tuo, jog Rangovas Hafner SRL tinkamai neįvykdė visų Rangos sutartyje numatytų įsipareigojimų, ko pasekmėje UAB „Toksika“ patyrė 1 462 684,62 Eur nuostolių, kurių atlyginimo užtikrinimui Rangovas turėjo pateikti įvykdymo garantiją, kuri įtariama, jog yra suklastota. 2016 m. gegužės 2 d. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba pripažino bendrovę civiliniu ieškovu dėl minėtos žalos atlyginimo.

Dalį šių nuostolių, t.y. 301 768 Eur defektinio laikotarpio sąnaudų, kurių kompensavimui rangovui yra pateiktos sąskaitos, Bendrovė yra įtraukusi į apskaitą. Likusi patirtų nuostolių dalis nėra įtraukta į apskaitą, nes Bendrovė nėra užtikrinta dėl šio reikalavimo įvykdymo.

2017 m. gruodį Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (LVAT) priėmė nutartį, kurioje konstatavo senaties termino taikymą, aktualų Vilniaus apygardos administracinio teismo nagrinėjamos Bendrovės administracinėms byloms. Minėtose bylose Bendrovė yra pateikusi skundus dėl Aplinkos projektų valdymo agentūros (APVA) direktoriaus įsakymų 2014-06-23 Nr. TI-121 ir 2014-07-17 Nr. TI-118, kuriuose numatytos Bendrovės grąžintinos ES ir bendrojo finansavimo lėšos – 980 212,00 Eur ir 9 793,08 Eur. Remiantis LVAT nutartyje nustatytu senaties termino taikymu, tikimasi, kad minėtas Bendrovės bylas bus galima užbaigti pritaikius senatį, tuomet Bendrovei neatsiras pasekmės dėl lėšų grąžinimo. Pažymėtina, kad pagrindas lėšų grąžinimui atsirado dėl APVA padarytų Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimų.

Generalinis direktorius

Arūnas Dirvinskas

Vyriausioji buhalterė

Valerija Greičiuvienė

PAVOJINGŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪRA

Pavojingųjų atliekų deginimo įrenginys Šiaulių rajone

Pavojingųjų atliekų surinkimas

Pavojingųjų atliekų sąvartynas Šiaulių rajone

GRIEŽTA APLINKOS APSAUGOS KONTROLĖ

Nuolatinis įrenginio stebėjimas.

Moderni atliekų tyrimų laboratorija.

GRYNAS ORAS, TYRAS VANDUO,
ŠVARI APLINKA — APIE TAI
KIEKVIENĄ DIENĄ KIEKVIENAME
SAVO VEIKLOS ŽINGSNYJE
GALVOJA „TOKSIKA“ — APLINKAI
DRAUGIŠKA BENDROVĖ.

**Kviečiame bendradarbiauti ir atsakingai pasirūpinti Jūsų veikloje ar
buityje susidariusių pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų tvarkymu!**

Kontaktai

UAB „Toksika“ administracija
Mėnulio g. 11-704, Vilnius LT-04326
Tel.: 8 5 2505302, 8 700 55115
El. p. vilnius@toksika.lt
www.toksika.lt